དགེ་སློང་མའི་འབྱུང་ཁུངས།

དཔྱད་གཞི།

ཉམས་ཞིབ་རྩོམ་བྲིས་པ།

ཨཱཙཱརྱ་དགེ་བཤེས་ཐུབ་བསྟན་བྱང་ཆུབ།

ཆོས་རིག་ལས་ཁུངས།

ནང་ལོ་ ༢༥༤༤ ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༠

བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༢༡༢༧

དགེ་སློང་མའི་ཉམས་ཞིབ་ཀྱི་དཔེ་ཕྲེང་ཨང་ ༡།

དགེ་སློང་མའི་འབྱུང་ཁུངས།

དཔྱད་གཞི།

ཉམས་ཞིབ་རྩོམ་བྲིས་པ།

ཨཱཙཱརྻ་དགེ་བཤེས་ཐུབ་བསྟན་བྱང་ཆུབ།

ཆོས་རིག་ལས་ཁུངས།

ནང་ལོ་ ༢༥༤༤ ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༠

བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༢༡༢༧

First Edition: 2000

Copies: 1000

Published by:
Department of Religion and Culture,
Central Tibetan Administration of H.H. the Dalai Lama
Gangchen Kyishong
Dharamsala - 176215
H.P. INDIA

Funded by:
Heinrich Boll Foundation, Germany

Printed at:
Indraprastha Press (CBT), New Delhi-110002

དཀར་ཆག

ཀ ཆེད་བརྗོད། I
ཁ ༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོའི་བཀའ་སློབ། IV
༡ སྔོན་བརྗོད། 1
༢ མཆོད་བརྗོད། 13
༣ དགེ་སློང་མའི་འབྱུང་ཁུངས་དང་བྱུང་རིམ་མདོར་བསྡུས། 14
༤ རྒྱ་གར་དུ་དགེ་སློང་མ། 15
༥ ཤྲིལངྐའི་ཡུལ་དུ་དགེ་སློང་མ། 25
༦ ཆེན་པོ་རྒྱའི་ཡུལ་དུ་ནང་ཆོས་དབུ་བརྙེས་ཚུལ། 32
༧ རྒྱ་ཡུལ་དུ་དགེ་སློང་མ། 41
༨ དཔྱད་གཞིའི་ཡིག་ཆ་གཙོ་བོ། 42
༩ རྒྱའི་དགེ་སློང་མ་དང་པོ། 45
༡༠ ཤྲིལངྐ་ནས་རྒྱ་ཡུལ་དུ་དར་བའི་དགེ་སློང་མའི་སྡོམ་རྒྱུན། 48
༡༡ རྒྱའི་དགེ་སློང་མའི་སྡོམ་རྒྱུན་གྱི་གནས་སྟངས། 63
༡༢ རྒྱའི་དགེ་སློང་མ་སྒྲུབ་ཚུལ་གྱི་ཕྱག་ལེན། 72
༡༣ དགེ་སློབ་མའི་བསླབ་པ་ལ་མ་བསླབས་པར་བསྙེན་རྫོགས་
བྱེད་ན་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ། 73
༡༤ མཇུག་སྡོམ། 80
༡༥ ཉམས་ཞིབ་འདིའི་དཀའ་བ་རྣམ་པ་གཉིས། 86
༡༦ པར་བྱང་སྨོན་ཚིག 87
༡༧ དཔྱད་གཞིའི་ཡིག་ཆ་ཁག 89

ཆོས་རིག་ལས་ཁུངས།

DEPARTMENT OF RELIGION AND CULTURE
CENTRAL TIBETAN ADMINISTRATION
OF H.H. THE DALAI LAMA

ཆེད་བརྗོད།

༄༅། རང་ཅག་གངས་ཅན་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྷ་སྐལ་འཕགས་མཆོག་ཕྱག་ན་པདྨོ་མིའི་རྣམ་པར་རོལ་བ་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་ངག་དབང་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་སྲིད་གསུམ་དབང་བསྒྱུར་མཚུངས་པ་མེད་པའི་སྡེ་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་གྲུ་འཛིན་གཉིས་པའི་ཕོ་བྲང་དུ་༧རྒྱལ་མཆོག་གོང་མ་ན་རིམ་གྱི་གསེར་གྱི་ཁྲི་འཕང་མངོན་པར་མཐོ་བར་མངའ་གསོལ་ཞུས་ནས་མི་ལོ་དྲུག་ཅུ་ཐམ་པ་དང་། བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོའི་ལུགས་གཉིས་ཐུགས་འགན་ཡོངས་སུ་བཞེས་ནས་མི་ལོ་ལྔ་བཅུ་ཐམ་པ་འཁོར་བའི་དུས་ཚིགས་སྲུང་བརྩི་ཞུ་སླད། བོད་གཞུང་འབངས་གཉིས་ངོས་ནས་དམིགས་བསལ་མཛད་རིམ་སྣ་མང་སྤེལ་བཞིན་པའི་ཆ་ཤས་སུ་འདི་ག་ཆོས་རིག་ལས་ཁུངས་ནས་དཔེ་དེབ་ཁག་གཅིག་འདོན་སྤེལ་ཞུ་རྒྱུ་ཞུས་པའི་ཁྲོད་དུ། དགེ་སློང་མའི་སྡོམ་རྒྱུན་དང་དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་གནད་དོན་འགའི་ཐོག་ལས་བྱེད་ཆེད་གཉེར་གྱིས་ལོ་མང་རིང་ཉམས་ཞིབ་དང་གནས་ཚུལ་ཕྱོགས་བསྡུས་བགྱིས་པའི་གྲུབ་དོན་གྱི་ངོ་བོར་བོད་གྲངས་གསུམ་ལྷན་གྱི་དེབ་ཕྲེང་ཞིག་ད་ལམ་དཔར་བསྐྲུན་ཞུ་ཐུབ་པར་དགའ་སྤྲོ་འཕེལ་ཞིང་། ཉམས་ཞིབ་ལས་བྱེད་ཟུང་དྲུང་བཀྲིས་ཚེ་རིང་

ངམ་མཚན་གཞན་དགེ་བཤེས་ཐུབ་བསྟན་བྱང་ཆུབ་ལགས་ངོས་ནས་ངལ་བ་ཁྱད་བསད་དང་རང་མཐུ་གང་ཡོད་ཀྱིས་འབད་བརྩོན་ཆེ་ངེས་བརྩམས་ཡོད་པར་དམིགས་བསལ་ལེགས་བརྗོད་ཀྱང་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། གོང་བརྗོད་ཉམས་ཞིབ་ལས་དོན་འདི་བཞིན་སྤྱིར་བཏང་མཁས་པས་ལུང་རིགས་ཀྱི་དཔྱད་གཏམ་སྤེལ་བ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་རྒྱུ་མཚན་དང་དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་དོན་ཞིག་ཡིན། དེ་ཡང་བོད་ཀྱི་རབ་བྱུང་མ་རྣམས་དང་བོད་ཀྱི་ནང་བསྟན་ལ་མོས་པ་དང་དོན་གཉེར་ཟབ་པའི་ཕྱི་རྒྱལ་ཤར་ནུབ་མི་རིགས་སུ་གཏོགས་པའི་རབ་བྱུང་མའི་སློབ་ཚོགས་ཇི་མང་དུ་འགྲོ་བཞིན་པ་རྣམས་ཀྱི་རེ་འདོད་ལྟར། དེ་དག་ལ་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་གོང་མའི་གོ་སྐབས་འབྱེད་ཐབས་མཆིས་མིན་གཟིགས་རྒྱུ་དེ་ཡིན། དེ་ཡང་ཐབས་དུ་མ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་གང་བཟང་བ་བརྟག་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་ཀོ་རི་ཡ་དང་ཐེ་ཝན་སོགས་ནང་པའི་ཡུལ་གྲུ་འགར་ཡོད་བཞིན་པའི་དགེ་སློང་མའི་སྡོམ་རྒྱུན་དེ་དག་ལ་བོད་ཕྱོགས་ནས་ངོས་ལེན་དང་སྒྲུབས་བོད་ལུགས་བཙུན་མའི་དགོན་སྡེ་ཁག་ནང་སྡོམ་རྒྱུན་དེ་དག་འཛུགས་སྤེལ་རུང་མིན་གཟིགས་རྒྱུ་དེ་ཁོ་ན་ལས་གཞན་མེད་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་པོ་ཡིན། དེར་བརྟེན་སྟོན་འགྲོའི་ཞིབ་དཔྱོད་སོགས་ཀྱི་གྲུབ་དོན་གང་ཐོན་རུང་མཐའ་མའི་བབས་ས་འདི་ལས་མི་འདའ་བའི་ཚུལ་འབྲེལ་ཡོད་ཚང་མའི་དགོངས་པར་མངའ་རྒྱུ་གལ་ཆེར་མངོན། གོས་སུ་ཤིང་ལོ་མ་གཏོགས་གྱོན་དུ་མེད་པའི་ཡུལ་ལུང་དུ་གོས་གྱོན་པར་གཅིག་ཏུ་འདོད་ན་ཤིང་ལོ་གོས་ཡིན་མིན་ཇི་ལྟར་རུང་དེ་ལས་གཞན་གྱོན་དུ་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན།

གནད་དོན་འདི་ནན་བརྗོད་ཞུ་དགོས་དོན་ནི། དགེ་སློང་མའི་སྡོམ་རྒྱུན་གྱི་དཔྱད་གཞི་འདིར་བོད་ཀྱི་འདུལ་བ་འཛིན་པ་རྣམས་དང་སྡེ་པ་གཞན་གྱི་འདུལ་བ་འཛིན་པ་རྣམས་འཇུག་ཚུལ་ལ་དགོངས་ཕྱོགས་བར་བཀལ་ཆེ་ཙམ་ཡོད་པར་མངོན་ཏེ། བོད་ཀྱི་འདུལ་འཛིན་ཕལ་མོ་ཆེ་འདུལ་བའི་གནང་བཀག་ལ་སོགས་པའི་

ཚུལ་རྣམས་ལ་རིགས་པས་དཔྱད་པ་བྱེད་པ་དང་དགག་དགོས་ཁྱད་པར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞུགས་ལེན་བསྒྱུར་བཀོད་བྱེད་པའི་རིགས་མི་རུང་བར་བཞེད་ཅིང་། དགོངས་ཕྱོགས་དེའི་དབང་གིས་སྡེ་པ་གཞན་གྱི་ད་ཡོད་དགེ་སློང་མའི་སྡོམ་པའི་སྲོལ་རྒྱུན་འདི་དག་འདུལ་བ་དང་མི་མཐུན་པར་བཞེད་པར་མངོན། ཡང་སྡེ་པ་གཞན་གྱི་འདུལ་འཛིན་ཕལ་མོ་ཆེ་ད་ལྟ་མཐོང་བ་བརྒྱུད་པའི་ཞུགས་ལེན་དུ་གྲུབ་པའི་དགེ་སློང་མའི་སྡོམ་རྒྱུན་འདི་དག་ལ་ངོས་ལེན་གྱིས་དུས་བསྟུན་བརྟན་པའི་ཞབས་འདེགས་སུ་སྨན་པ་ཞིག་བསྒྲུབ་རྒྱུ་གནད་དོན་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་ལས། སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ནས་ཉེ་བར་བཟུང་སྟེ་ད་བར་སྡོམ་པའི་བརྒྱུད་པ་བར་མ་ཆད་པར་བཞུགས་ཡོད་མེད་བརྟག་རྒྱུ་ནི་ཤིན་ཏུ་བསྒྲུབ་དཀའི་གནས་ཤིག་ཡིན་པར་མ་ཟད། དོན་དུའང་ཕན་པ་ཆེར་མེད་པའི་རྩོམ་པ་ཞིག་ཏུ་ངོས་འཛིན་མཛད་པར་མངོན། དེས་ན་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་པའི་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཚོགས་པའི་ཐོག་ནས་བརྟན་པ་སྤྱིར་སྨན་པའི་མཛད་ཕྱོགས་ཤིག་གཏན་འབེབས་འབྱུང་དུ་རེ་ན་ནི། གོང་སྨོས་བར་བཀལ་ཆེ་བའི་དགོངས་ཕྱོགས་གཉིས་པོ་དེའི་བར་ལ་དགོངས་ཕྱོགས་དབུ་མ་ཞིག་གི་ཐོག་ཕེབས་དགོས་པར་གསལ། དེ་ཡང་གཙོ་བོ་བོད་པའི་འདུལ་འཛིན་རྣམས་ཀྱིས་དགོངས་ཕྱོགས་ཙུང་ཟད་ཀློད་དུ་བཏང་མ་བཏངལ་རག་ལུས་པར་མཐོང་། དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་འོས་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། འདུལ་བའི་ཞུགས་ལེན་རྣམས་ལ་རིགས་པས་དཔྱད་པ་བྱ་རྒྱུ་དང་གང་བྱུང་འགྱུར་བ་གཏོང་རྒྱུ་སོགས་མི་འོས་པ་བདེན་མོད། གནད་དུ་ཆེ་བའི་དོན་གྱི་སྙིང་པོ་ནི་འདུལ་བའི་བསླབ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་ཁོག་ལོན་པ་ཞིག་དང་དེ་དག་དང་མི་འགལ་བར་བྱ་དགོས་པར་སེམས་ཤིང་། དེ་འབྱུང་བར་འདུལ་བ་ཡུལ་ཆོས་དང་བསྟུན་ཞེས་པའི་ཡོངས་གྲགས་བསླབ་བྱ་དེ་བྱུང་བར་སེམས། སྐབས་དོན་གཅིག་པུར་བསམ་ནའང་། སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐོག་མར་བུད་མེད་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་དགག་བྱ་ནན་ཙམ་མཛད་པར་གྲགས་ཀྱང་མཐར་

བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་གནང་བ་བསྐུལ་ཡོད་པ་ནི་རྩོད་མེད་ཡིན། སྤྱིར་བཏང་གསུང་སྒྲོས་སུ་མཐར་སྟོན་པས་དེ་ལྟར་གནང་བ་བསྐུལ་བ་དེ་ཀུན་དགའ་བོས་ཞུ་ནན་བྱས་ངོར་མི་སྐྱོལ་མཐུ་མེད་བྱུང་བ་ལྟར་དུ་གྲགས་ནའང་། དེ་ལྟར་མཛད་ཚུལ་བཞེས་པ་ལྟ་བུ་གྱུར་ཡོད་སྲིད་ཀྱང་། དོན་ལ་དེ་ལྟར་གནས་པ་མི་སྲིད་དེ། བྱ་བ་གང་མཛད་ཀྱང་འཕྲལ་དང་ཡུན་གྱི་ཕན་གནོད་སོགས་ལ་དཔྱད་པ་མ་རྟོགས་པར་མི་མཛད་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་སུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། གཞན་ཡང་དགེ་སློང་ལ་སོགས་པའི་བསླབ་བྱའི་གནས་རྣམས་ཉམས་འགལ་འགྲོ་དང་འགྲོ་གཞིར་ཚོར་སྣང་ཆེར་མེད་པར་བསླབ་སྡོམ་འབོགས་ཕྱོགས་དང་དེའི་བརྒྱུད་ཁུངས་དག་མ་དག་ཙམ་ལ་བསྟན་པ་གནས་འཇིག་གི་གཞིར་ཐུག་པ་ལྟ་བུའི་དགོངས་ཕྱོགས་འདི་རིགས་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་མིན་བརྟག་དགོས་པར་སྣང་བས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡུལ་དུས་གནས་སྐབས་དང་མཐུན་པར་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་བའི་ཐབས་ཚུལ་འཆང་བར་དགོངས་པ་ནམ་མཁའ་ལྟར་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་མཚོ་ལྟར་ཟབ་པ་ཞིག་ཅི་ནས་མཛད་གལ་ཆེ་བར་སྨྲ་བ་བཅས། ཆོས་རིག་ལས་ཁུངས་ནས། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༠ ཟླ་ ༡༢ ཚེས་ ༩ ལ།།

༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོའི་བཀའ་སློབ།

༡༩༩༨ ཟླ་ ༨ ཚེས་ ༣ ནས་ ༥ བར། ཆོས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་གོ་སྒྲིག་འོག
ནོར་གླིང་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་གཅེས་སྐྱོང་ཁང་དུ། དགེ་སློང་མའི་སྡོམ་རྒྱུན་སྐོར་
བགྲོ་གླེང་ཚོགས་འདུར་ཆེད་དུ་གདན་ཞུས་ངོ་ཕེབས། སྡེ་པ་གསུམ་གྱི་རྗེས་
འབྲངས་གནས་བརྟན་འདུལ་བ་འཛིན་པ་རྣམས་ལ། དགེ་སློང་མའི་སྡོམ་
རྒྱུན་སྐོར་ཇི་ལྟར་མཛད་དགོས་ཚུལ་བཅས་ཀྱི་བརྗོད་དོན་ཐོག དམིཏ་
བསལ་དགོངས་འཆར་དང་ཞིབ་ཅིང་ཕྲ་ལ་གསལ་བའི་
ལམ་སྟོན་དུ་བསྩལ་བའི་བཀའ་སློབ།

དེ་རིང་འདིར་༧རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་མིང་གི་ཐོག་ནས་ཞུ་རྒྱུ་གང་ཡང་མེད། ད་ལྟ་ཁོང་གིས་གསུངས་པ་བཞིན། ང་རང་རྣམ་འདྲེན་ཤཱཀྱ་སེང་གེ་བཀྲིན་ཅན་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་མཁན་དགེ་སློང་དབང་པོ་རྟུལ་པོ། ལེ་ལོ་ཆེན་པོ་ཡོད་མཁན་དེ་འདྲ་ཞིག་གི་ངོས་ནས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ལོ་མང་པོ་ཞིག་གི་གོང་ནས་ང་རང་གི་མཐོང་ཚུལ་ལ་དགེ་སློང་མའི་སྡོམ་རྒྱུན་དང་། འདུལ་བའི་ལག་ལེན་གྱི་སྐོར་དེ་ཚོའི་གྲས་ང་རང་ཚོ་འཛམ་བུ་གླིང་འདིའི་སྟེང་ལ་སྟོན་པ་བཀྲིན་ཅན་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་མཁན་ཡུལ་ལུང་མི་འདྲ་བའི་ནང་ལ་ཆོས་བརྒྱུད་སོ་སོ་བྱུས་ནས་ཡོད་པ་ཚང་མ་སྟོན་པ་གཅིག་གི་རྗེས་འབྲངས་ཡིན་དུས་ང་རང་ཚོ་ནང་ཚགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དེ་གཅིག་གི་གཅིག་ལ་གསལ་པོ་རྟོགས་ཐུབ་རྒྱུ་དང་། གཅིག་གཅིག་གི་བསམ་བློའི་ནང་ལ་སེམས་ཐག་ཉེ་པོ་ཆགས་ཐུབ་རྒྱུ་འདི་ཧ་ཅང་གི་གལ་ཆེན་པོ་མཐོང་གི་འདུག དེ་རིང་འདིར་འདུལ་བའི་ལག་ལེན་གྱི་སྐོར་དང་། གཙོ་བོ་དགེ་སློང་མའི་སྡོམ་རྒྱུན་

གྱི་སྐོར་ལ་ང་རང་ཚོ་ཆོས་སྲུང་བའི་སྡེ་པ་དང་། གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བའི་སྡེ་པ། གནས་བརྟན་པའི་སྡེ་པ་གསུམ་གྱི་རྗེས་འབྲངས་གནས་བརྟན་གང་འཚམས་ང་ཚོ་མཉམ་དུ་གོ་བསྡུར་གནང་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་བྱུང་བ་འདི་ཕལ་ཆེར་ད་རིང་ཐེངས་དང་པོའི་བཟོ་འདྲ་པོ་རེད། ད་ཅང་སྐལ་བ་བཟང་པོ་རེད་བསམ་དྲན་གྱི་འདུག ཆོས་དོན་ནས་གྲ་སྒྲིག་བྱས་ཏེ་དེ་རིང་དངོས་སུ་ལག་ལེན་བཀལ་ཐུབ་པ་འདིར་ད་ཅང་དགའ་པོ་བྱུང་།

ང་རང་ཚོའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་བཀྲིན་ཅན་གྱི་བསྟན་པ་འདི་ལ་རབ་བྱུང་གི་སྡེ་ཟེར་བ་འདི་ད་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་དུས། ང་རང་ཚོར་རབ་བྱུང་གི་སྡེ་ཡོད་པ་འདི་རྣམས་དངོས་གནས་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞིག་དང་། རྩ་བ་བརྟན་པོ་བཟོ་རྒྱུ་ནི་ང་རང་ཚོ་ཚང་མའི་ལས་འགན་ཆགས་ཡོད། བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་ལ་ཆ་བཞག་ན་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་དར་སོ་ཆེན་པོ་ཡོད། དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་སྔར་ཆོས་རྒྱལ་ཚོའི་སྐབས་ཕལ་ཆེར་དུས་རབས་ ༧།༨ མཚམས་སུ་གོས་དཀར་ལྕང་ལོའི་སྡེ་དང་། རབ་བྱུང་དུར་སྒྲིག་གི་སྡེ་གཉིས་བྱུང་ཡོད། ཡིན་ནའང་གོས་དཀར་ལྕང་ལོའི་སྡེའི་ནང་སྔགས་པ་ཚད་ལྡན་ཞིག་ཡོང་བ་ལ། སྔགས་པ་ཁྱིམ་པས་རྟགས་དང་ཚོ་ག་སྲུང་།། ལྷག་མ་རྣམས་ནི་ཉམས་སུ་བླང་བར་བྱ།། གསུངས་པ་བཞིན་སྔགས་པ་ཁྱིམ་པ་ཞིག་ཡིན་ནའང་རབ་བྱུང་གི་རྟགས་དང་། ལས་ཀྱི་ཚོ་ག་མ་གཏོགས་རྩ་བ་ཉམས་ལེན་བྱེད་དགོས་པ་ཚང་མ་གཅིག་པ་རེད་ཅེས་གསུངས་ཡོད། གང་ལྟར་ཡང་། བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་ལ་གོས་དཀར་ལྕང་ལོའི་སྡེ་དང་། རབ་བྱུང་དུར་སྒྲིག་གི་སྡེ་གཉིས་ཡོད་ནའང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་རྩ་བ་ཟུང་ནས་འཛིན་མཁན་དེ་རབ་བྱུང་དུར་སྒྲིག་གི་སྡེས་འཛིན་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།

སྐབས་རེ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་ཞེས་པའི་མིང་གི་ཐོག་ནས་ཕན་ཚུན་འབྲེལ་བ་བྱ་རྒྱུར་དཀའ་ངལ་འཕྲད་པ་དེ་འདྲ་ཡོང་གི་འདུག ཕྱིན་དྲུག་གི་ཉམས་ལེན་དང་། སྟོང་དང་རྟེན་འབྱུང་གི་ཉམས་ལེན་གྱི་སྐོར་དེ་ཚོའི་གྲས་དང་། གསང་སྔགས་ཀྱི་ལྷ་ཡི་རྣལ་འབྱོར་ཟེར་བ་དེ་ཚོའི་གྲས་སྟོན་ལ་ཕར་བཞག ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་ཚང་མར་ཐུན་མོང་གི་རྨང་གཞི་བསླབ་པ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་ཐོག་འགྲོ་དགོས་པ་གཅིག་གྱུར་ཡིན། བདེན་པ་བཞིའི་རྣམ་གཞག་གི་སྟེང་ནས་སེམས་འདུལ་བའི་རིམ་པར་སླེབས་ཡོང་དུས་བསླབ་པ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་ཐོག་འགྲོ་དགོས་པ་ཚང་མ་གཅིག་པ་རེད། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པའི་ནང་ནས་བསླབ་པ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་རབ་བྱུང་གི་བསླབ་པ་ནི་རྩ་བ་ཡིན་པས་ང་རང་ཚོ་ཚང་མའི་ཐུན་མོང་གི་ཆོས་ཆགས་བརྟུད་ཡོད།

འཁོར་རྣམ་པ་བཞིའི་ནང་དགེ་སློང་ཕ་མ་གཉིས་གསུངས་པ་དང་། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱིས་དགེ་སློང་མའི་རྩ་བའི་ཐོབ་ཐང་གི་ཆ་ནས་ཕོ་མོ་འདྲ་མཉམ་གནང་བ་ཡིན་པས་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། ཡིན་ནའང་ང་རང་ཚོ་སྤྱིར་བཏང་འདུལ་བ་འཛིན་པའི་ནང་ལ་དགེ་སློང་མའི་སྡོམ་རྒྱུན་རྒྱ་ཡི་ལུགས་ལ་ཡོད་པ་དེ་ཁུངས་དག་པོ་ཡོད་མ་རེད་ཟེར་བ་འདྲ་པོ། སྐབས་རེ་དགེ་སློང་མའི་སྡོམ་རྒྱུན་དེ་སྤྱིལ་ཐུབ་ན་ཡག་པོ་འདུག་ཟེར་བ་དེ་འདྲའི་བསམ་ཚུལ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ནི་བསམ་ཚུལ་ཙམ་རེད་མ་གཏོགས་ངོ་ཐོག་ལག་ལེན་བཀལ་ནས་བརྩད་ཞིབ་ཐུབ་མེད། དགེ་སློང་མའི་སྡོམ་རྒྱུན་དེ་ཁུངས་དག་པོ་ཡོད་མ་རེད་ཟེར་བ་ཙམ་ལ་ཆ་མ་བཞག་པར། རྩ་བ་ཁུངས་བཙལ། ཞིབ་བརྩད་བྱས། དངོས་གནས་དྲང་གནས་ཀྱི་ཁུངས་གང་འདྲ་འདུག་གམ། ཕྱག་ལེན་གང་འདྲ་འདུག་གམ། རྩ་བ་ཞིབ་དཔྱད་ཡག་པོ་བྱས་པའི་ཐོག་ནས་གསལ་པོ་ཞིག་བཟོ་རྒྱུ་འདི་གལ་ཆེན་པོ་མཐོང་གི་འདུག

མ་ཧཱ་བོ་དྷི་སོ་ས་ཀྲིའི་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡོད། ཁ་སང་ང་ཚོ་རི་སྤྱིན་ལ་ཚོགས་འདུ་ཚོགས་པའི་སྐབས་སུ་དགེ་སློང་མའི་སྡོམ་རྒྱུན་སྐོར་ལ་ངས་སྐད་ཆ་ཞིག་བསླངས་པ་ཡིན། དེ་དུས་ཁོང་གིས་གསུངས་གསལ། སྐབས་གཅིག་བལ་ཡུལ་ལ། བལ་ཡུལ་གྱི་དགེ་སློང་དེ་འདྲ་མཉམ་དུ་དགེ་སློང་མའི་སྡོམ་རྒྱུན་སྐོར་ལ་གོ་བསྡུར་བྱུང་ཞིང་། དེ་དུས་བལ་ཡུལ་ན་ཡོད་པའི་དགེ་སློང་ཁ་ཤས་ཀྱིས་གསུངས་དོན་ལ། གལ་ཏེ་བལ་ཡུལ་ནང་དུ་དགེ་སློང་མའི་སྡོམ་རྒྱུན་སྤེལ་བ་ཡིན་ན། ང་ཚོ་དགེ་སློང་རྣམས་ཕྱིན་འགྲོ་གྱིན་ཡིན་ཞེས་གསུང་གི་འདུག་ཅེས་ཟེར། གང་ལས་ཀྱི་ཚོ་ག་མ་གཏོགས་རྩ་བ་ཉམས་ལེན་བྱེད་དགོས་པ་ཚང་མ་གཅིག་ལྟར་རྙོག་གྲ་འདི་འདྲ་འདུག དེ་ཚོའི་གྲས་གནས་ཚུལ་གསལ་པོ་གོ་བསྡུར་བྱེད་རྒྱུ་མ་བྱུང་བར་ཐག་རིང་པོའི་སྐད་ཆ་ཞིག་གོ་བའི་ཐོག་ནས་བྱུང་བ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག

ད་རེས་འདིར་ང་ཚོས་འཚོགས་པ་འདི་རྒྱ་ཆུང་ཆུང་ཡིན་ནའང་། སྡེ་པ་གསུམ་གྱི་འདུས་མི་ཡོད་པ་ཡིན་ཙང་། རྩ་བ་ཆེན་པོ་ཆགས་བསྡད་ཡོད། ད་རེས་འདིར་ཞིབས་མཁན་ཚོས་གནས་ཚུལ་གསལ་པོ་རྟོགས་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་མི་ཚོག་པར། ང་ཚོའི་ཉམས་མྱོང་འདིའི་ཐོག་ནས་དེའི་སྐོར་ལ་ད་དུང་རིམ་པས་མུ་མཐུད་ལས་འགུལ་མང་ཙམ་ཞིག་བྱེད་ཐུབ་ན་བསམ་པ་དྲན་གྱི་འདུག གང་ལྟར་འཛམ་བུ་གླིང་གི་འདུལ་བ་འཛིན་པའི་ནང་ལ་དགེ་སློང་མའི་སྡོམ་རྒྱུན་འདི་སྐོར་གོ་རྟོགས་གསལ་པོ་ཡག་པོ་ཞིག་བྱུང་བ་ཡིན་ན། དགེ་སློང་མའི་སྡོམ་རྒྱུན་རྒྱ་ནག་གི་ལུགས་ལ་ཡོད་པ་བཞིན་ཡུལ་ཁག་གཞན་དག་ཚོའི་ནང་ལ་ཡིན་ཡང་ཡོང་ཐུབ། དཔེར་ན། ད་ལྟ་བོད་པའི་ནང་ནས་དགེ་སློང་མའི་སྡོམ་རྒྱུན་ཞུ་མཁན་ཁ་ཤས་བྱུང་ཡོད་ནའང་ཚང་མ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ཞིག་དང་། ཐེ་ཚོམ་སོམ་ཉི་མེད་པ་ཞིག་ད་ལྟ་ཆགས་ཐུབ་མེད། དེ་ཚོའི་གྲས་འདི་གསལ་པོ་ཡག་པོ་ཞིག་ཆགས་ཐུབ་ན། ཚང་

མ་བྱེད་བདེ་པོ་དང་། ཡག་པོ་ཡོང་གི་རེད།

ངས་ཤེས་ཚོད་བྱས་ན། ཤྲཱི་ལང་ཀ་དང་། ཐཡི་ལེནཊ་ཏེ་ལ་ཡོད་པའི་དགེབསྙེན་མའི་ནང་ལ་དགེ་སློང་མ་བསྒྲུབ་རྒྱུ་ཞིག་བྱུང་ན་བསམ་པའི་འདོད་པ་ཡོད་མཁན་དེ་འདྲ་ཡོད་ས་རེད། ཡིན་ནའང་འདིའི་སྐོར་ལ་དམིགས་སུ་བསལ་ནས་ཉམས་ཞིབ་བྱེད་མཁན་མེད་པ་ཡིན་དུས་དེ་མུར་ལྷག་བསྡད་ཀྱི་འདུག འདིར་སྡེ་པ་གསུམ་གྱི་རང་རང་སོ་སོའི་ཆོས་བརྒྱུད་ཀྱི་ཐོག་ནས་འགྲེལ་བཤད་བསྒྲིགས་གྱི་ཡོད། འདིར་ཡོད་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ད་དུང་སྡེ་པ་གཞན་དག་གི་མདོ་མི་འདྲ་བ་དང་བསྟན་བཅོས་ཚད་ཐུབ་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཚད་ཐུབ་དེ་འདྲས་མཛད་པའི་ནང་དུ་དགེ་སློང་མའི་སྡོམ་རྒྱུན་འདིའི་སྐོར་ལ་ག་རེ་གསུངས་ཡོད་དམ། གོང་དུ་ཁོང་གིས་རྒྱུ་མཚན་དཔྱད་པ་བྱེད་སྟངས་འདི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་འཕེལ་རིམ་གཞི་ལ་བཞག་སྟེ་ཡིན་མདོག་ཁ་པོ་ཞིག་འདུག ཡིན་ནའང་རབ་ལ་འདུལ་བའི་གཞུང་གི་ཚིག་སྟོན་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་ཞིག་བྱུང་བ་ཡིན་ན། ཐག་ཆོད་ཤོས་ཡོང་གི་རེད། རབ་ལ་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱི་བཀའི་ནང་ནས་གསལ་པོ་ཞིག་ཡོད་ན་བརྗོད་མེད་དང་། གལ་ཏེ་སྟོན་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་བཀའི་ནང་ལ་མེད་པ་ཡིན་ན་སྟོན་པའི་རྗེས་འབྲངས་ཀྱི་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཚད་ཐུབ་དེ་འདྲས་སྡེ་པ་འདྲ་མི་འདྲ་ནང་གསུངས་པའི་གསུང་གང་འདྲ་གང་འདྲ་ཡོད་དམ། འདི་ཚོའི་རིགས་ལ་ང་ཚོས་མུ་མཐུད་ནས་ཉམས་ཞིབ་རྒྱ་ཆེ་ཙམ་བྱེད་ཐུབ་ན་བསམ་པ་དྲན་གྱི་འདུག

ངས་སྔོན་མ་ནས་རེ་བ་བརྒྱབ་པ་བཞིན། ང་རང་ཚོ་འཛམ་བུ་གླིང་གི་ནང་པའི་ཡུལ་ཁག་ཚོའི་ནང་གི་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཚོ་ནས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་པའི་འདུལ་བ་འཛིན་པའི་ཚོགས་འདུ་འདྲ་འཚོགས་ཏེ། དེ་འདྲའི་ཚོགས་འདུའི་ཐོག་ནས་ཞིབ་ཕྲའི་གོ་བསྡུར་

གྲིས་ཐག་གཅོད་འདྲ་བྱུང་ཐུབ་ན་བསམ་པའི་རེ་བ་ཞིག་ཡོད། ཡིན་ནའང་ལམ་སེང་འདི་འདྲ་ཞིག་ཡོང་ཐུབ་རྒྱུ་ཕྲན་བུ་དཀའ་ངལ་ཡོད་འགྲོ། དེ་རིང་ང་ཚོ་འདིར་སྡེ་པ་གསུམ་གྱི་ཁོངས་ནས་འདུལ་བ་འཛིན་པའི་མི་སྣ་དང་། བྷིཀྑུ་ཎི་ ༺དགེ་སློང་མ་༻ ཡོད་པ་ཡིན་དུས་ང་རང་ཚོ་སྐབས་བདེ་པོ་ཞིག་བྱུང་ན། གཙོ་བོ་ཁྱེད་རང་ཚོས་དགོངས་པ་བཞེས་ནས་ཐག་གཅོད་གནང་རྒྱུ་རེད་མ་གཏོགས། ང་ལ་དམིགས་བསལ་སྲིད་རྒྱུ་གང་ཡང་མི་འདུག

ངའི་བསམ་འཆར་ལྟར་ན། ཁྱེད་རང་ཚོའི་ནང་ནས་གཙོ་བོ་ཤྲི་ལང་ཀ་དང་། རྒྱ་ཡི་དགེ་སློང་ཚོས་གཙོ་བོ་འཁུར་བཞེས་དགོས། ཁྱེད་རང་ཚོས་འཁུར་བཞེས་ཏེ་མི་གསུམ་བཞི་ཞིག་གིས་དམིགས་བསལ་གྱི་ལས་འགན་འཁུར་ཏེ་ཤྲི་ལང་ཀ་དང་། ཐ་ཡི་ལེནྜ་ཊ། སྦར་མ། ཁམ་སྦོ་ཊ་ཡ ལཱ་འོ་སི། ཝི་ཏི་ནམ་བཅས་ཡུལ་ཁག་འདི་ཚོའི་ནང་ལ་ཁྱེད་རང་ཚོའི་མི་ཁ་ཤས་ཤིག་ཕར་ཕྱིན་ཏེ། ས་གནས་དེ་དང་དེའི་འདུལ་བ་འཛིན་པ་མཁས་པ་དེ་འདྲ་དང་ཀློད་ཀློད་བྱས་ཏེ་མཇལ། བྲེལ་བ་ཁྱོན་ནས་མེད་པའི་ཐོག་ནས་རྒྱ་ཡི་ལུགས་ཀྱི་དགེ་སློང་མའི་སྡོམ་རྒྱུན་ཡོང་སྟངས་དེ་འདྲ་དེ་འདྲ་རེད། གནད་འགག་དེ་འདྲ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་ཚོའི་གྲས་འདུལ་བ་འཛིན་པ་དེ་ཚོ་ལ་གོ་བསྡུར་ཞིག་བྱས། ཚོགས་འདུ་འདི་འདྲ་ཡིན་ནའང་རུང་མིན་ནའང་རུང་། སྔོན་ལ་སྔེར་པའི་ཐོག་ནས་མཇལ་འཕྲད་གོ་བསྡུར་བྱས། བགྲོ་གླེང་གང་ཙམ་བྱས། ང་ཚོས་དེར་ཉམས་ཞིབ་ཕྲན་བུ་བྱས་ཡོད་དུས་གོ་བསྡུར་བྱེད་སའི་གཞི་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། ཁོ་རང་ཚོ་ལ་དམིགས་བསལ་གྲ་སྒྲིག་གང་ཡང་མེད་རུང་། ང་ཚོས་འདིར་ཞིབ་ཕྲ་གོ་བསྡུར་ཉམས་ཞིབ་བྱས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་པ་དེ་དག་གི་ཐོག་ནས་ཕར་འགྲེལ་བཤད་བསྐྱོན། ཁོ་རང་ཚོའི་དགོངས་ཚུལ་གང་འདྲ་འདུག་གམ་ཉན།

དེ་ནས་ཡུལ་ལུང་སོ་སོའི་ནང་གི་བླ་ཆེན་ཚོར་མཇལ་འཕྲད་ཞུ་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་ཤིག་བཙལ་ནས་འགྲེལ་བཤད་ཞུས། ང་ཚོས་དེ་འདྲ་དེ་འདྲ་བྱས་ཏེ་ཉམས་ཞིབ་བྱེད་དགོས། གང་ལྟར་འདི་ང་ཚོ་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཚོའི་ལས་འགན་དང་། སྤྱི་པའི་ལས་འགན་རེད་མ་གཏོགས། ང་ཚོ་ལུང་པ་གཅིག་གི་གནས་ཚུལ་གང་ཡང་མ་རེད། ཡུལ་ལུང་དེ་དང་དེའི་འདུལ་བ་འཛིན་པའི་དབུ་འཁྲིད་དེ་དག་ལ་གནས་ཚུལ་འདི་སྐོར་ང་ཚོས་ཉམས་ཞིབ་བྱས་པའི་རྒྱུ་ཆ་འདི་དག་ཕར་འགྲེལ་བཤད་ཞིབ་ཕྲ་ཞིག་ཞུས་ནས། ཁོ་རང་ཚོའི་དགོངས་པར་རྟོགས་ན། དེར་ཕུགས་སྣང་ཆེ་བ་ཡོང་གི་རེད། དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་ག་ལེར་ག་ལེར་ང་ཚོས་ཕར་འབྲེལ་བ་ཤུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་རྒྱུ་ཞིག་དང་།

དེ་ནས་གནས་མཆོག་རྡོ་རྗེ་གདན་ཡིན་ནའང་རུང་། ཡང་ན་ས་གནས་འོས་པ་གཞན་ཞིག་ཏུ་རྒྱལ་སྤྱིའི་འདུལ་བ་འཛིན་པའི་ཚོགས་འདུ་ཐུག་བསྡུས་ཤིག་འཚོགས་ཏེ་གོ་བསྡུར་ཞིག་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་ན་བསམ་དྲན་སོང་། གཞན་སྔོན་ལ་ལམ་སེང་འདི་ནས་གདན་ཞུ་ཞིག་བཏང་ཡང་། ཕར་ཕྱོགས་ནས་དོ་སྣང་གང་ཡང་མེད་པ་དང་། གནད་འགག་མ་མཁྱེན་པ། དམིགས་བསལ་གྱིས་དེའི་ཐོག་ལ་ཉམས་ཞིབ་གནང་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་མ་བྱུང་བ་ཡིན་དུས། དེར་དམིགས་བསལ་གྱི་ཐུགས་སྣང་གང་ཡང་མེད་བསྡད་པ་འདྲ་པོ་དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་ལོ་གཅིག་ཕྱིན། ལོ་བཅུ་ཕྱིན་ཏེ་དུས་འགྱངས་འགྲོ་གི་མེད་དམ་བསམ་པ་ཞིག་དྲན་སོང་།

ང་ཚོ་བོད་པས་དེ་ཙམ་བྱེད་ཐུབ་པ་ཁག་པོ་རེད། ང་ཚོ་བོད་པ་བཙན་བྱོལ་བ་ཆགས་ཏེ་བསྡད་ཡོད། རྒྱ་ཡི་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཚོ་དང་། སྲི་ལང་ཀའི་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཁྱེད་རང་ཚོའི་ཐོག་ནས་ཐུགས་ཁུར་ཆེ་ཙམ་བཞེས་ཐུབ་ན་བསམ་པ་ཞིག་དྲན་

གྱི་འདུག འདི་ཁྱེད་རང་ཚོ་གོ་བསྡུར་གནང་རྒྱུ་རེད། གང་ལྟར་འདི་ཚོའི་གྲས་འདུལ་བའི་ལག་ལེན་གྱི་གནད་འགག་ཅིག་ཆགས་ཡོད་དུས། སྤྱིར་སྡེ་སྣོད་འཛིན་པ། ཡང་སྒྲོས་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཚོས་གོ་བསྡུར་གནང་ནས་ཐག་གཅོད་བྱེད་རྒྱུ་རེད་མ་གཏོགས། གང་ཟག་བྱེ་བྲག་པ་གཅིག་གིས་ཐག་གཅོད་བྱེད་ཐབས་མེད། ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་བཀའ་སློབ་བསྩལ།།

སྙིང་བརྗོད།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༣ ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༡༦ ནས་ ༡༩ བར་ཉིན་གྲངས་བཞིའི་རིང་། ཕོ་བྲང་དུ། ༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ཚོགས་མགོན་དུ་༧ཞབས་འཁོད་བགྲིན་ཆེ་ཐོག རང་ཕྱོགས་བླ་འཐུས་ཁག་ཅིག་དང་། ནུབ་གླིང་ཨ་མི་རི་ཀ་དང་། ཡོ་རོབ་གཉིས་ཁོངས་བོད་ཀྱི་ནང་པའི་ཆོས་བརྒྱུད་གཙོར་གྱུར་ཐོག་གནས་བརྟན་སྡེ་པ་དང་། བསམ་གཏན་ [ཛོན] པའི་ཆོས་བརྒྱུད་བཅས་པའི་སེར་སྐྱ་སློབ་དཔོན་ཕོ་མོ་ཉི་ཤུ་སྐོར་ཆེད་འཛོམས་བྱུང་སྟེ། དེང་སྐབས་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ལུགས་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ནུབ་ཕྱོགས་ཡུལ་གྲུ་ཁག་ཏུ་འཁོད་པའི་ནང་པའི་ཆོས་སྡེ་རྣམས་ཀྱི་དགེ་སྐྱོན་གནས་ཚུལ་དང་། སྤྱི་ཁྱབ་དཀའ་རྙོག་ཁག་ཅིག་སྐོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོར་༧སྙན་སེང་ཞུས་པར་གསན་བཞེས་མཛད་ཅིང་དགོངས་ཚུལ་བཀའ་སློབ་སྣ་མང་གསལ་རྗེན་ཟབ་ལྷུག་ཏུ་བསྩལ།

དཀའ་རྙོག་༧སྙན་སེང་ཞུ་ཁྲིད་དུ། དཀའ་རྙོག་ཅན་རིགས་གཅིག་འདུལ་ཁྲིམས་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་བའི་གནད་དོན་གཅིག་ལ། དགེ་སློང་མའི་སྡོམ་རྒྱུན་གཏན་འཕེབས་གནང་ཕྱོགས་སྐོར་དགེ་འདུན་ཚོགས་པའི་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བྱེད་དགོས་པ་ལས་ ནང་པའི་བླ་ཆེན་ནམ་དབུ་འཁྲིད་བྱེ་བྲག་པ་གཅིག་གིས་གནང་ཐབས་མེད་གཤིས། བོད་ཀྱི་ནང་པའི་དགེ་འདུན་ཚོགས་སྤྱིའི་ངོས་ནས། དེ་ལྟའི་དཀའ་རྙོག་གི་གནད་དོན་ཁག་ཅིག་ལ་གྲོས་བསྡུར་སླད་བོད་པའི་བླ་སྤྲུལ་མཁན་སློབ་བགྲེས་གྲས་ཀྱི་ལྷན་ཚོགས་ཤིག་རིང་མིན་ཆེད་སྐོང་གནང་འཐུས་སྐོར་བཀའ་སློབ་ཕེབས་ཡོད། དེར་བརྟེན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་སྔོན་འགྲོ་ལྟ་བུར་རིས་མེད་ཆོས་བརྒྱུད་དབུ་འཛིན་རྣམ་

པས་དབུས་མཁན་སློབ་བླ་སྤྲུལ་བགྲེས་ཁག་གྲངས་ ༥༢ ལ་ཆོས་རིག་ལས་ཁུངས་ནས། ཁྲིམས་གཞིའི་དོན་གནད་རྣམས་ཁུངས་སོ་སོར་ ༨༣ ཟླ་ ༨ ཚེས་ ༣༠ ལ་ཕུལ་བའི་བཀའ་ལན་འགྱོར་བ་ནས། དགེ་སློང་མའི་སྡོམ་རྒྱུན་གཏན་འབེབས་གནང་ཕྱོགས་སྐོར་ལ་དགོངས་པ་རྩེ་མཐུན་བྱུང་མེད།

༡༩༨༥ ལོར་བཞུགས་སྒར་དུ། ༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དབུ་བཞུགས་ཀྱིས། རིས་མེད་ཆོས་བརྒྱུད་ཁག་གི་བླ་ཆེན་རྣམ་པ་དང་། མཁས་དབང་འདུས་པའི་ཆོས་ཚོགས་ཐེངས་ལྔ་པའི་སྐབས་དང་བསྟུན་དགེ་སློང་མའི་སྡོམ་རྒྱུན་སྐོར་བགྲོ་གླེང་དགོངས་འཆར་ལྷུག་པོར་བྱུང་བའི་མཐའ་དོན་གྲོས་ཆོད་དུ་རབ་བྱུང་བཙུན་མར་དགེ་སློང་མའི་སྡོམ་རྒྱུན་གཏན་འབེབས་གནང་ཕྱོགས་སྐོར་ཆོས་རིག་ལས་ཁུངས་ནས་དམིགས་བསལ་ཞིབ་འཇུག་ཧང་འཛིན་གནང་བ་དང་། མཁས་པ་ཁག་ལ་དགོངས་བསྡུར་གནས་ཚུལ་ཕུལ་བ་བཅས་ལས་ད་ལྟ་ཁ་མཆོན་ཆོད་པའི་ཐག་གཅོད་གནང་ཐབས་མ་གྱུར་སྐབས། ད་ལམ་འདི་སྐོར་ཚོགས་ཐོག་ཏུ་དགོངས་འཆར་ལྷུག་སྤྲོས་བྱུང་བ་ལྟར། ད་དུང་འདིའི་ཐོག་ངེས་རྙེད་འཕེར་བའི་རྒྱུ་མཚན་གཞི་ལ་བཞག་ནས་འབྱུང་འགྱུར་གལ་ཆེར་བརྟེན། སྐད་ཡུང་རིགས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་རྣམ་གཞག་ཕྱོགས་བསྡུས་ཀྱིས་དེ་བསྟུན་གཏན་འབེབས་ཐག་གཅོད་ཡོང་ཐབས་ཇི་ཡོད་དགོངས་བཞེས་གནང་རྒྱུ་ཞེས་འཁོད་ཡོད།

༡༩༨༦ ལོའི་ཕྱི་ཟླ་གསུམ་པའི་ནང་། ༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ཐེ་ཕན་ལ་འཚམས་འདྲིར་ཆིབས་བསྒྱུར་བཀྲིན་བསྐྱང་སྐབས། དགེ་སློང་མའི་སྡོམ་རྒྱུན་སྐོར་ཡང་དམིགས་བསལ་ཐུགས་སྣང་ཆེན་པོས། དེར་འབྲེལ་ཡོད་དགེ་སློང་ཕོ་མོ་མཁས་དབང་ཁག་ཅིག་ལ་བཀའ་རྩད་གནང་བ་དང་། འདི་སྐོར་ཉམས་ཞིབ

པ་ཞིག་ཆེད་གཏོང་མཛད་འཐུས་བཀའ་བསྐུལ་ཕེབས་དོན་བཞིན་རྒྱའི་དགེ་སློང་མའི་སྡོམ་རྒྱུན་སྐོར་ལ་ཉམས་ཞིབ་སླད་གཞུང་འབྲེལ་དུ་ ༡༩༩༥ ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༢༦ ཉིན་འདི་གའི་ཉམས་ཞིབ་པ། ཐེ་ཝན་དུ་ངོ་བསྐྱོད་ཀྱིས་དེ་ར་དུས་ཡུན་ཉིན་གྲངས་བཅོ་བརྒྱད་ལས་ཐོངས་མཆན་མ་སྲུད་པས། དེའི་རིང་སྟོན་འདི་ནས་ཕུལ་བའི་བརྗོད་གཞི་གཙོ་བོ་དོན་གནད་གཉིས་ཏེ། རྒྱའི་དགེ་སློང་མའི་འབྱུང་ཁུངས་ལ་ཞིབ་རྩད་བྱས་པ་ན། ཐོག་མར་རྒྱའི་ཡུལ་དུ། དགེ་སློང་མ་སྒྲུབ་ཚུལ་ཐ་དད་པ་གཉིས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་དང་པོ་དུས་རབས་བཞི་པ་ནས། དགེ་སློང་ཕའི་དགེ་འདུན་རྐྱང་པས། དགེ་སློང་མ་བསྒྲུབས་པའི་ཚུལ་དང་། གཉིས་པ་དུས་རབས་ལྔ་པ་ནས། ལནྐའི་དགེ་སློང་མ་ནས་བརྒྱུད་པའི་དགེ་སློང་ཕ་མ་གཉིས་ཀའི་དགེ་འདུན་གྱིས་བསྒྲུབས་པའི་ཚུལ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཕའི་དགེ་འདུན་རྐྱང་པས་དགེ་སློང་མ་སྒྲུབ་ཏུ་རུང་བའི་འདུལ་བའི་ལུང་གི་ཁུངས་དང་། གཉིས་པ་ལ། དེའི་བརྒྱུད་རིམ་ད་ལྟའི་བར་ཉམས་མེད་གནས་ཡོད་པའི་བརྒྱུད་རིམ་གྱི་ཁུངས་བཅས་གནད་དོན་འདི་གཉིས་ཞིབ་གསལ་རྙེད་ཐབས་སྐོར་ལ། དེར་འབྲེལ་ཡོད་དགེ་སློང་ཕོ་མོ་དང་མཁས་དབང་དུ་གྲགས་པ་ཁག་ཅིག་དངོས་སུ་མཇལ་ཏེ། འདྲི་རྩད་ཉམས་ཞིབ་དང་ཚོགས་འདུར་བགྲོ་གླེང་ལྷུག་པོ་བཅས་བྱུང་ཡང་། དུས་ཡུན་ཐུང་བས་གོང་གསལ་གནད་དོན་གཉིས་ལ་ཡིད་རྟོན་བཏུབ་པའི་ཁུངས་དམིགས་བསལ་མ་རྙེད་ཀྱང་། ད་རིང་ཚོགས་འདུའི་ཐོག་མཁས་དབང་སོ་སོའི་དགོངས་འཆར་གནང་བའི་སྙིང་དོན་རེ་ཡིག་ཐོག་གནང་ཐབས་ཞུས་པ་ལྟར་མཁས་དབང་ཁག་ཅིག་གིས་གནང་བ་རྗེས་སུ་འདི་ནས། བོད་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར་བའི་ནང་ནས་མཁས་དབང་དགེ་སློང་ཧུའི་-མིན། [Hui - Min] གྱི་རྩོམ་ཤོག་དེ་དཔྱད་གཞི་ལ་མཁོ་བའི་དོན་ཕན་ལྡན་པར་གྱུར་པ་དང་། གཞན་དེང་སྐབས་རྒྱའི་འདུལ་བ་འཛིན་པའི་ནང་ནས་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་གནས་བརྟན་ ཏཱོ་-ཧེའི་ (Dao Hai) ཡང་མཇལ་ཏེ་ཁོང་

དང་། དགེ་སློང་བསྟན་འཛིན་བྱམས་ཆེན། དགེ་སློང་ Hui -Min དང་དགེ་སློང་མ་ Heng -ching བཅས་ ༡༩༩༨ ལོར་འདི་ག་བཞུགས་སྒར་དུ་དགེ་སློང་མའི་སྡོམ་རྒྱུན་སྐོར་ལ་ཞིབ་ཕྲའི་བཀའ་བསྡུར་བགྲོ་གླེང་ཚོགས་འདུར་གདན་ཞུས་དང་། ཚོགས་འདུ་དངོས་གཞི་ཚོགས་སྐབས་སོ་སོའི་རྩོམ་ཤོག་གནང་བ་དེ་དག་ཀྱང་བོད་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར་ཏེ་དཔྱད་གཞི་ལ་མཁོ་བའི་ཡིག་ཆ་འཕར་སྣོན་རྙེད་པ་ལ་ཕན་ཐོགས་སུ་གྱུར།

༡༩༩༨ ལོར། ༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དགོངས་དོན་བཞིན། ཆོས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་གཙོ་སྐྱོང་འོག བཞུགས་སྒར་དུ། གཙོ་བོ་དགེ་སློང་མའི་སྡོམ་རྒྱུན་སྐོར་ལ། ཆོས་སྲུང་སྡེ་པ་དང་། གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་སྨྲའི་སྡེ་པ། གནས་བརྟན་སྡེ་པ་སྡེ་སྡེ་པ་གསུམ་གྱི་ཁོངས་ནས་འདུལ་བ་འཛིན་པའི་མི་སྣ་དང་དགེ་སློང་མ་བཅས་ཀྱི་ཚོགས་འདུའི་ཐོག་ཞིབ་ཕྲའི་གོ་བསྡུར་བྱུང་ཡང་ཐག་གཅོད་གཏན་འབེབས་མཛད་ཐབས་མ་གྱུར་སྐབས། བགྲོ་གླེང་ཚོགས་འདུའི་མཐའ་མའི་ཉིན། ༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ཚོགས་མགོན་དུ་ཞབས་འཁོད་བཀྲིན་ཆེ་ཐོག དགེ་སློང་མའི་སྡོམ་རྒྱུན་དང་འབྲེལ་བའི་བཀའ་སློབ་སྣ་མང་གསལ་རྗེན་ཟབ་ལྷུག་ཏུ་བསྩལ་བའི་ཁོངས་ནས་བཀའ་སྩལ་དོན་ཞིག་ལ། རྒྱའི་དགེ་སློང་མའི་སྡོམ་རྒྱུན་འདི་གལ་ཆེན་པོ་དང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་པའི་འདུལ་བ་འཛིན་པའི་ཚོགས་འདུའི་ཐོག་ནས་ཞིབ་ཕྲའི་གོ་བསྡུར་གྱིས་ཐག་གཅོད་ཐུབ་ན་བསམ་པའི་ཐུགས་རེ་ཞིག་སྟོན་ནས་ཡོད། འོན་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཡོང་བ་ལ། སྔོན་དུ་འདུལ་འཛིན་རྣམས་ཀྱིས། སྡོམ་རྒྱུན་འདིའི་གནས་སྟངས་ཞིབ་གསལ་མ་མཁྱེན་ན་ཡོངས་ཐབས་མེད་པས། སྔོན་དུ་ནང་པའི་ཡུལ་ལུང་དེ་དང་དེའི་འདུལ་བ་འཛིན་པ་རྣམས་དང་། དེའི་དབུ་འཁྲིད་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པར་མཁྱེན་རྟོགས་ཐུབ་ངེས་ཤིག་ད་རེས་ཉམས་ཞིབ་

ཚུང་ཟད་བྱེད་པ་ཁྲིད་རང་ཚོའི་ནང་ནས་གཙོ་བོ་ཤྲཱི་ལཀྵྨཱི་དང་། རྒྱའི་དགེ་སློང་ཚོས་ཐུགས་ཁུར་ཆེ་ཙམ་བཞེས་ཏེ། མི་སྣ་གསུམ་བཞི་ནང་པའི་ཡུལ་ལུང་དེ་དང་དེར་ཕེབས་ཏེ་དེ་ལྟར་གནང་ཐུབ་ན། དེ་ནས་ཚོགས་འདུ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་དངོས་སུ་ཚོགས་པའི་སྐབས་ཞིབ་ཕྲའི་གོ་བསྡུར་གནང་རྒྱུའི་གཞི་རྩ་ཞིག་དང་། དེ་དང་བསྟུན་ནས་ཐག་གཅོད་གནང་ཐབས་ཤིག་ཡོང་རྒྱུ་ལས་དེ་མིན་ལམ་སེང་ཚོགས་འདུ་ཞིག་ཚོགས་ན་འང་དངོས་ཡོད་ལ་དོན་ཕན་མེད་པ་ལྟ་བུར་གཟིགས་ཀྱི་འདུག བོད་པ་བཙན་བྲོལ་བར་གྱུར་སྐབས། བོད་པའི་ངོས་ནས་དེ་ཙམ་ཐུབ་རྒྱུ་ཁག་པོ་རེད། གཙོ་བོ་ཁྲིད་རང་ཚོའི་ནང་ནས་ཐུགས་ཁུར་ཆེ་ཙམ་བཞེས་ཐུབ་ན་དགོངས་པ་དང་ཐུགས་རེ་ཡོད། ཉམས་ཞིབ་འདི་ནི། སྤྱི་པའི་ལས་འགན་དང་འདུལ་བ་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱི་ལས་འགན་ཡིན། སྡོམ་རྒྱུན་འདིའི་གནས་སྟངས་དང་འབྱུང་ཁུངས་ཞིབ་ཚུད་ཡང་ཚུད་ཐོག་འདི་དང་འབྲེལ་བའི་སྐོར་ལ། སྡེ་པ་སོ་སོའི་འདུལ་གཞུང་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པ་ལས། གང་དང་གང་གསུངས་པ་ལ་ཡང་ཞིབ་ཚུད་ཀྱིས་ཉམས་ཞིབ་དཔྱིས་ཕྱིན་པ་ཞིག་གནང་གལ་ཞེས་ཕེབས་ཡོད་ལ། ད་ལན་ཙམ་མ་ཟད་སྔོན་ནས་ཀྱང་ལན་མང་འདི་སྐོར་ལམ་སྟོན་བཀའ་སློབ་གསལ་རྗེན་ཟབ་ལྷུག་ཏུ་བསྩལ།

ཉམས་ཞིབ་བྱ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན།

དགེ་སློང་མའི་སྡོམ་རྒྱུན་ནམ་བརྒྱུད་རིམ་འབྱུང་ཁུངས་དང་བཅས་པ་ལ། ཉམས་ཞིབ་བྱ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། བོད་ཀྱི་བཙུན་མ་རྣམས་ལ་ཉེས་མེད་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་དགེ་སློང་མའི་སྡོམ་པ་བསྐྱེད་པར་བྱ་དགོས་པས་སོ།། དེས་ན་དགེ་སློང་མ་བསྒྲུབ་པར་འདོད་པས་མི་ཚོག་གི ཉེས་མེད་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་སྐྱེ་དགོས་ལ། དེ་སྐྱེ་བ་ལ། དེའི་རྒྱུ་ནོར་བ་དང་ཆ་མ་ཚང་ན། དེ་ལ་བརྟེན་པས། དགེ་སློང་མ་བསྒྲུབས་སུ་ཟིན་ཀྱང་། སྡོམ་པ་སྐྱེ་མི་སྲིད་དེ། རྒྱུ་ནོར་བ་ལ་ཇི་ཙམ་འབད་

ཀྱང་། འབྲས་བུ་འཐོབ་མི་སྲིད་པའི་དཔེར། འོ་མ་བཞོ་བར་འདོད་ནས་རྭ་ལ་འཐེན་པ་དང་། རྒྱ་མ་ཚང་བ་ལ་ཧི་ཙམ་འབད་ཀྱང་འདོད་པའི་འབྲས་བུ་འཐོབ་མི་སྲིད་པའི་དཔེར། ས་བོན་དང་ཆུ་དང་ས་ལ་སོགས་པ་གང་རུང་མ་ཚང་ན་མྱུ་གུ་མི་སྐྱེ་བར། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་(ཀ་སྦྲུག་དཔར་མ། ཤོག་ ༢༢༡བ༣) ལས། སྒོམ་རིམ་བར་པའི་ལུང་དང་བཅས་སངས་རྒྱས་བསྒྲུབ་པའི་ཐབས་ལ་གསུངས་ཀྱང་། སྒོམ་པ་སྐྱེ་བ་ལའང་རྒྱུ་མ་ཉོར་བ་དང་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ཡོངས་སུ་ཚང་དགོས་པ་ཀུན་ནས་མཚུངས་སོ། མདོར་ན། བོད་ཀྱི་བཙུན་མ་རྣམས་དགེ་སློང་མ་བསྒྲུབ་པའི་ཐབས་མ་ཉོར་བ་དང་ཆ་ཚང་བ་བཅས་ཞིབ་གསལ་རྟོགས་ཐབས་འདི་ཡིན། དེ་ལས་རྒྱུ་མཚན་གཞན་མེད་ཅིང་། དགོས་པ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།།

ཉམས་ཞིབ་བྱེད་པའི་དགོས་པ་ནི།

༡ དགེ་སློང་མའི་བརྒྱུད་རིམ་བར་མ་ཆད་པ་ཡོད་པའི་ཁུངས་ཞིབ་གསལ་རྙེད་ཐབས་སམ།

༢ ཡང་ན་འདུལ་བ་དང་མཐུན་པའི་དགེ་སློང་མར་སྒྲུབ་ཏུ་རུང་བའིའདུལ་བའི་ཁུངས་ཞིབ་གསལ་རྙེད་ཐབས།

༣ བོད་ཀྱི་བཙུན་མ་རྣམས་ལ་བསླབ་གཞི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྡོམ་པ་གོང་མ་འཐོབ་པའི་གོ་སྐབས་རྙེད་ཐབས།

༤ བོད་ཡུལ་འདིར། སྟོན་པའི་འཁོར་རྣམ་བཞི་ཚང་བ་འཛུགས་ཐབས།

༥ བོད་ལྗོངས་འདི་ཉིད། ཆོས་ཚིགས་ཀྱི་ཡུལ་དབུས་མཚན་ཉིདཚང་བ་ཞིག་ཏུ་བསྒྱུན་ཐབས།

༦ སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་རིགས་བརྒྱད་ཚང་བ་བྱ་ཐབས་བཅས་ཡིན། དེ་ལྟར་ཡོང་བ་ལ། གཞན་"དུ་དགེ་སློང་ཕ་མ་གཉིས་ཚོགས་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་སློང་མའི་

སྡོམ་རྒྱུན་བརྒྱུད་རིམ་གྱི་གནས་སྟངས་ཞིབ་གསལ་རྙེད་ཐབས་སམ། ཡང་ན་དགེ་སློང་མའི་དགེ་འདུན་མེད་པར་དགེ་སློང་ཕའི་དགེ་འདུན་ཁོ་ན་ལས། ད་ལྟར་གྱི་ཚ་གས། བུད་མེད་རྣམས་ཉེས་མེད་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་དགེ་སློང་མ་བསྒྲུབ་ཏུ་རུང་བའི་འདུལ་བའི་ཁུངས་ཞིབ་གསལ་རྙེད་ཐབས་འདི་གཉིས་གང་རུང་ལ་རག་ལས་པ་ལས། དེ་མིན་ཐབས་གཞན་ཡོད་པར་མ་མཐོང་པས། ད་བར་འདི་གཉིས་གང་རུང་ཞིག་རྙེད་ཐབས་ལ་རྩལ་དུ་བཏོན་ཏེ། ཉམས་ཞིབ་བྱེད་བཞིན་པ་ལ། ད་དུང་ཡང་མཇུག་རྫོགས་བྱུང་མེད་ཅིང་། རེ་ཙམ་ལ་ཐུབ་མིན་ཡང་། བོད་པ་ཙམ་མིན་པ། འབྲེལ་ཡོད་ཚང་མས་ཕྱར་གྲུ་མཉམ་འདེགས་ལ་རག་ལས་ཡོད།

ཉམས་ཞིབ་འདིའི་དཀའ་བ་རྣམས་པ་གཉིས།

རྒྱའི་དགེ་སློང་མའི་འབྱུང་ཁུངས་སྐོར་འཁོད་པའི་ཡིག་ཆ་རྙེད་དུ་ཡོད་པས། དེའི་འབྱུང་ཁུངས་ཞིབ་རྩད་བྱ་རྒྱུ་ལ་དཀའ་ངོག་མེད་ཀྱང་། བོད་ཀྱི་བཙུན་མ་རྣམས་ལ་རྒྱའི་ལུགས་ཀྱི་དགེ་སློང་མ་སྒྲུབ་ཕྱོགས་དགོས་ངེས་ཆེ་ལ་དཀའ་ངལ་གཉིས་འདིར་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་གནད་ཀྱི་དོན་པོ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྒྱའི་དགེ་སློང་མའི་བྱུང་ཁུངས་དང་འབྲེལ་བའི་ཉམས་ཞིབ་པ་ཀུན་གྱིས། ཁུངས་སུ་བྱ་བའི་དཔྱད་གཞིའི་ཡིག་ཆ་གཙོ་བོ་རྒྱ་ཡིག་ཏུ་ཡོད་པའི་དགེ་སློང་མའི་རྣམ་ཐར་ལས་བཤད་པ་ལྟར་ན། རྒྱའི་ལུགས་ལ་རྒྱ་ཡུལ་དུ་ཐོག་མར་བྱུང་བའི་དགེ་སློང་མའི་འབྱུང་ཁུངས་ལ། གཅིག་ཚོགས་དང་གཉིས་ཚོགས་ཀྱིས་དགེ་སློང་མ་སྒྲུབ་ཚུལ་རྣམ་པ་ཐ་དད་པ་གཉིས་རིམ་ཅན་དུ་བྱུང་ཡོད།

དང་པོ་གཅིག་ཚོགས་ལ། དགེ་སློང་ཕའི་དགེ་འདུན་ཁོ་ནས། བུད་མེད་དགེ་སློང་མ་བསྒྲུབས་ཚུལ་རྒྱ་ཡུལ་དུ་ཅིན་རྒྱལ་རབས་ **[The Chin Dynasty] [265 - 317/317 - 420]** སྐབས། ཕྱི་ལོ་ ༣༥༧ ནས་ཐོག་མར་བྱུང་སྟེ། ཅིང་ཅིན་

[Ching-Chien] [292 -361] བྱ་བའི་དགེ་སློང་མ་དེ་ནི། རྒྱ་ཡུལ་དུ་དགེ་སློང་མ་དང་པོར་གྲགས་སོ། །དེ་ནས་བཟུང་སྔ་དུས་ད་ལྟ་ཡང་ཕལ་མོ་ཆེས་སྒྲུབ་ཚུལ་འདི་བཞིན་ལག་ལེན་དུ་བསྟར་བཞིན་ཡོད།

གཉིས་པ་གཉིས་ཚོགས་ལ། དགེ་སློང་ཕ་མ་གཉིས་ཀའི་དགེ་འདུན་གྱིས། རྒྱ་ཡུལ་དུ། དགེ་སློང་མ་སྒྲུབ་ཚུལ་ལ། སིཾལནྟའི་དགེ་སློང་མའི་ཚོགས་སྡེ་སྡེ་ཕྱི་ཐ་དད་པ་གཉིས། ཕྱི་ལོ་ ༤༢༨ དང་ ༤༣༣ ལ་རིམ་བཞིན་རྒྱ་ཡུལ་དུ་འབྱོར་བའི་དགེ་སློང་མ་དེབསརྣ་ཐེ་བའི་དགེ་སློང་མ་གྲངས་བཅུ་དགུ་དང་། རྒྱ་གར་ནས་ཕེབས་པའི་སློབ་དཔོན་དགེ་འདུན་གོ་ཆ་མཁན་པོ་མཛད་དེ་སུང་རྒྱལ་རབས་ **[The Sung Dynasty] [420 - 479]** སྐབས། ཕྱི་ལོ་ ༤༣༣ ནས་ཐོག་མར། ཕ་མ་གཉིས་ཀའི་གྲངས་ཚང་བའི་དགེ་འདུན་གྱིས་ **Seng-Kuo [408 -]** དང་། **Hui-Kuo [364 -433]** ལ་སོགས་པ་བསྒྲུབ་བྱ་བུད་མེད་སུམ་བརྒྱ་ལྷག་དགེ་སློང་མར་བསྒྲུབས་པ་འདི་ནི། རྒྱ་ཡུལ་དུ་གཉིས་ཚོགས་ཀྱིས་དགེ་སློང་མར་བསྒྲུབས་པ་དང་པོ་དང་། སིཾལནྟའི་དགེ་སློང་མའི་བརྒྱུད་པ་རྒྱ་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་ཐོག་མ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལྟར་ན། རྒྱ་ཡུལ་དུ་ཐོག་མ་ནས། དགེ་སློང་མ་སྒྲུབ་ཚུལ་ཐ་དད་པ་གཉིས་བྱུང་སྟེ། དང་པོ་ཕའི་དགེ་འདུན་ཁོ་ནས་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་ཏུ་རུང་བའི་འདུལ་བའི་ལུང་གི་ཁུངས་དང་། གཉིས་པ་སྔོམ་རྒྱུན་དེའི་བརྒྱུད་རིམ་ད་ལྟའི་བར་དུ་བར་མ་ཆད་པར་ཉམས་མེད་གནས་ཡོད་པའི་ཁུངས་སྙེད་ཐབས་སྒྲོ་སྐྱ་ཚོགས་ནས་ཞིབ་རྩད་རིང་མོ་ཞིག་ནས་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་ཡང་། འདི་ནས་ད་དུང་མ་སྙེད་པའི་དཀའ་ངལ་བཅས་མདོར་ན་བོད་ཀྱི་བཙུན་མ་རྣམས་ལ། རྒྱའི་ལུགས་ཀྱི་དགེ་སློང་མ་སྒྲུབ་ཕྱོགས་ལ་དགོས་ངེས་ཀྱི་ཁུངས་འདི་གཉིས་ད་དུང་མ་སྙེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་འབབ་ཞིག་ལ་

བརྟེན། དགེ་སློང་མ་སྒྲུབ་ཕྱོགས་གཏན་འཕེབས་མཛད་ཐབས་མ་གྱུར་པའི་དངོས་ཡོད་གནས་སྟངས་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ལས། ཕོ་མོའི་དབྱེ་བའི་དབང་གིས་ཡིན་ཚུལ་ལ་ལས་ཟེར་བ་ལྟར་ཡིན་མིན། གཟུར་གནས་རྣམ་དཔྱོད་ཅན་སུས་ཀྱང་མཁྱེན་ནུས་ལ། ཡིད་བརྟེན་ཐུབ་པའི་ཁུངས་གཉིས་པོ་འདི་ནམ་རྙེད་པ་ན། དེ་དང་སྔོ་བསྡུན་ནས་ཚད་འཛིན་བྱེར་འོས་པའི་ཡོངས་གྲགས་སུ། དགེ་སློང་མ་སྒྲུབ་ཕྱོགས་གཏན་འཕེབས་གནང་ཐབས་གནོན་མི་ཟ་བ་ཡོང་རྒྱུ་ཡིན་པ་ནི། ༡༩༩༨ ལོར་བཞུགས་སྒར་དུ་གཙོ་བོ་དགེ་སློང་མའི་སྡོམ་རྒྱུན་སྐོར་ལ་བགྲོ་གླེང་ཚོགས་འདུ་ཐོག་༧མགོན་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་བསྩལ་བའི་བཀའ་སློབ་ཏུ། ད་རེས་འདིར་ང་ཚོས་འཚོགས་པ་འདི་རྒྱུ་ཆུང་ཆུང་ཡིན་ནའང་། སྡེ་པ་གསུམ་གྱི་འཐུས་མི་ཡོད་པ་ཡིན་ཙང་། རྩ་བ་ཆེན་པོ་ཆགས་བསྡད་ཡོད། ད་རེས་འདིར་ཕེབས་མཁན་ཚོས་གནས་ཚུལ་གསལ་པོ་རྟོགས་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་མི་ཚོག་པར། ང་ཚོའི་ཉམས་མྱོང་འདིའི་ཐོག་ནས་དེའི་སྐོར་ལ་ད་དུང་རིམ་པས་མུ་མཐུད་ལས་འགུལ་མང་ཙམ་ཞིག་བྱེད་ཐུབ་ན་བསམ་པ་དྲན་གྱི་འདུག གང་ལྟར་འཛམ་བུ་གླིང་གི་འདུལ་བ་འཛིན་པའི་ནང་ལ་དགེ་སློང་མའི་སྡོམ་རྒྱུན་འདི་སྐོར་གོ་རྟོགས་གསལ་པོ་ཡག་པོ་ཞིག་བྱུང་བ་ཡིན་ན། དགེ་སློང་མའི་སྡོམ་རྒྱུན་རྒྱ་ནག་གི་ལུགས་ལ་ཡོད་པ་བཞིན་ཡུལ་ཁག་གཞན་དག་ཚོའི་ནང་ལ་ཡིན་ཡང་ཡོང་ཐུབ། དཔེར་ན། ད་ལྟ་བོད་པའི་ནང་ནས་དགེ་སློང་མའི་སྡོམ་རྒྱུན་ཞུ་མཁན་ཁ་ཤས་བྱུང་ཡོད་ནའང་ཚང་མ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ཞིག་དང་། ཐེ་ཚོམ་སོམ་ཉི་མེད་པ་ཞིག་ད་ལྟ་ཆགས་ཐུབ་མེད། དེ་ཚོའི་གྲས་འདི་གསལ་པོ་ཡག་པོ་ཞིག་ཆགས་ཐུབ་ན། ཚང་མ་བྱེད་བདེ་པོ་དང་། ཡག་པོ་ཡོང་གི་རེད། ཅེས་ལམ་སྟོན་བཀའ་སློབ་ཞིབ་གསལ་བསྩལ་བའི་དགོངས་དོན་འབྲེལ་ཡོད་ཚང་མས་ལུང་དང་བརྒྱུད་རིམ་གྱི་ཁུངས་ཞིབ་གསལ་རྙེད་ཐབས་ལ་ཕྱུར་གྲུ་མཉམ་འདེགས་ཀྱིས་མཐུན་འགྱུར་གྲོགས་དན་ལེགས་པར་ཡོང་བའི་འབོད་

བསྐུལ་ཞུ་རྒྱུ་བཅས་ལགས་སོ།།

རྒྱ་ཡི་དགེ་སློང་མ་ཡི་འབྱུང་ཁུངས་སྐོར།།
གསལ་བའི་ཡིག་ཆ་རྙེད་དུ་ཡོད་པས་ན།།
དེ་ཡི་འབྱུང་ཁུངས་ཞིབ་རྩད་བྱ་རྒྱུ་ལ།།
དེ་ཙམ་ཆེ་བའི་དཀའ་རྙོག་མེད་མོད་ཀྱང་།།
ཕ་ཡི་དགེ་འདུན་ཕོ་ནས་སྒྲུབ་རུང་དང་།།
ལྷའི་དགེ་སློང་མ་ཡི་བརྒྱུད་རིམ་གྱི།།
ཁུངས་ནི་ཞིབ་གསལ་མ་རྙེད་འདི་གཉིས་ཀྱི།།
ཆེས་ཆེར་དཀའ་རྙོག་མུ་མཐུད་གནས་བཞིན་མཆིས།།
རྒྱ་ཡི་དགེ་སློང་མ་ཡི་འབྱུང་ཁུངས་ལ།།
སྒྲུབ་ཚུལ་ཐ་དད་སྔ་ཕྱི་རིམ་ཅན་གཉིས།།
བརྒྱ་ཕྲག་བཞི་པ་ནས་བཟུང་རྒྱ་ཡུལ་དུ།།
དང་པོར་ཕ་ཡི་དགེ་འདུན་ཕོ་ན་ལས།།
སྒྲུབ་ཚུལ་དར་ནས་ཅིང་ཅིན་བྱ་བ་ནི།།
རྒྱ་ཡུལ་དགེ་སློང་མ་ཡི་དང་པོར་གྲགས།།
དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་ལྷའི་བར་དུ་ནི།།
ཕལ་ཆེར་ཕ་ཡི་དགེ་འདུན་རྐྱང་པ་ལས།།
བུད་མེད་བསྙེན་རྫོགས་སྒྲུབ་པའི་ལག་ལེན་མང་།།
འོན་ཀྱང་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་ཏུ་རུང་བའི་ཁུངས།།
ཞིབ་ཏུ་བརྩད་ཀྱང་ཇི་བཞིན་མ་རྙེད་ལ།།
ད་དུང་ཞིབ་གསལ་རྙེད་ཐབས་བརྩོན་ལ་རིགས།།

བརྒྱ་ཕྲག་ལྔ་པ་ནས་བཟུང་རྒྱ་ཡུལ་དུ།།
ལྷའི་དགེ་སློང་མ་ཡི་བརྒྱུད་པ་ནི།།
ཐོག་མར་དར་ཏེ་སྒྲུབ་ཚུལ་གཉིས་པ་ལ།།
དགེ་སློང་ཕ་མ་གཉིས་ཀའི་དགེ་འདུན་ལས།།
བུད་མེད་བསྙེན་རྫོགས་སྒྲུབ་པའི་སྲོལ་ཕྱེས་ནས།།
དེ་ཡི་ཕྱག་རྒྱུན་ད་ལྟའི་དུས་ཀྱི་བར།།
རྒྱུན་མི་ཆད་པར་ཉམས་མེད་ཡོད་པའི་ཁུངས།།
ཞིབ་ཏུ་བརྟད་ཀྱང་འདི་ནས་མ་རྙེད་ལ།།
དེས་ན་བོད་ཀྱི་རབ་བྱུང་བཙུན་མ་རྣམས།།
བསྙེན་རྫོགས་སྒྲུབ་ཕྱོགས་གཏན་འབེབས་མཛད་ཐབས་སུ།།
མ་གྱུར་དངོས་དོན་ཇི་བཞིན་དེ་ལྟར་ལགས།།
ད་དུང་རྙེད་ཐབས་འབད་པས་འཚོལ་བར་སྨོན།།
ཞེས་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ།།

ད་ཕན་འདི་ལས་ནས་ཉམས་ཞིབ་བྱེད་བཞིན་པ་ནས། གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་སྨྲའི་ལུགས་ལ། སྔོན་ཕྱིན་བོད་ཀྱི་འདུལ་བ་འཛིན་པ་འགས་བོད་དུ་ལན་འགའ་དགེ་སློང་མར་བསྒྲུབས་པ་དང་། དེའི་སྲོལ་རྒྱུན་སྐར་ཡང་བསྐྱར་གསོ་མཛད་ཐབས་ཡོད་མེད་སྐོར་ཀྱི་དཔྱད་གཞིའི་དེབ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཟིན་ལ་ཉེ་བས་རིང་མིན་འདོན་འཆར་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༠ ལོར། ཆོས་ཚོགས་ཐེངས་བདུན་པའི་གྲོས་གཞི། ཁ་པའི་ནང་ཚན་ ༣༽ སྡེ་པ་སོ་སོའི་བཞེད་གཞུང་དང་ཕྱག་རྒྱུན་སོགས་ལ་སློབ་སྦྱོང་ནས་དགེ་སློང་མའི་སྡོམ་རྒྱུན་སྐོར་ལ། གཏན་འབེབས་ཡོང་ཐབས་ཇི་དགེ་ཞེས་འཁོད་པ་དེ་དང་བསྟུན་ཆོས་ཚོགས་འདིའི་སྙིང་ནས་ཞིབ་ཕྲའི་བཀའ་བསྡུར་མཛད་སྐབས། འདི་ལས་ནས། ད་ཕན་ལ་སྡོམ་རྒྱུན་འདིའི་འབྱུང་ཁུངས་

དང་བརྒྱུད་རིམ་གྱི་གནད་དོན་གང་རྙེད་པ་ནས་གཅེས་གཅེས་རྣམས་ཟུར་བཏོན་གྱིས་དཔྱད་གཞི་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ལྕགས་འབྲུག་བོད་ཟླ་ ༡ ཚེས ༡༩ ཉིན་ ༧ མགོན་ས་ ༧ སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གྲུ་འཛིན་གཉིས་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་རྩེ་ཕོ་བྲང་པོ་ཏ་ལར་ ༧ རྒྱལ་མཆོག་སྐུ་ཕྲེང་གོང་རིམ་གྱི་གསེར་ཁྲིར་མངའ་གསོལ་ཞུས་ཏེ་མི་ལོ་དྲུག་ཅུ་ཐམ་པ་འཁོར་བ་དང་། ལྕགས་སྟག་བོད་ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༨ ཉིན་ ༧ མགོན་ས་མཆོག་གིས་བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ལུགས་ཟུང་ཆབ་སྲིད་ཐུགས་ཁུར་བཞེས་ནས་མི་ལོ་ལྔ་བཅུ་ཐམ་པ་འཁོར་བར་བོད་འབངས་ཡོངས་ནས་བཀྲིན་རྗེས་དྲན་ཞུ་བའི་དུས་ཚིགས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་བསྟུན་ཏེ། ད་ཕན་འདི་ལས་ནས་དགེ་སློང་མའི་སྡོམ་རྒྱུན་སྐོར་ལ་ཉམས་ཞིབ་བྱེད་བཞིན་པ་ནས་སྙིང་བསྡུས་ཤིག་ཟུར་དུ་བཏོན་ཏེ། ཆོས་ཚོགས་ཐེངས་བདུན་པ་འདིའི་གྲོས་དཔྱད་གཞིར་ཕུལ་བ་**དགེ་སློང་མའི་འབྱུང་ཁུངས**་ཞེས་པའི་དཔེ་དེབ་འདི་ཉིད་སྡེ་སྣོད་གསུམ་དང་ཁྱད་པར་འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་དཔྱད་གཞིའི་སླད་དུ། བོད་གཞུང་ཆོས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་གནས་བརྟན་སྡེ་པའི་ལུགས་ཀྱི་སྟོན་པ་བདེ་བར་གཤེགས་ནས་ལོ་ ༢༥༤༤ དང་། བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༢༡༢༧ རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་ལྕགས་འབྲུག་ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༨ དང་། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༠ ཟླ་ ༡༢ ཚེས་ ༩ བཟང་པོར་པར་དུ་བསྐྲུན་པའོ།།

མཆོད་བརྗོད།

འགྲོ་ལ་གཅིག་ཏུ་ཕན་དགོངས་པ།།
སྨིན་གྲོལ་ཡོན་ཏན་ཀུན་ལྡན་པ།།
བླ་མེད་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས།།
ཞབས་ཀྱི་པད་མོར་སྤྱི་བོས་བཀུར།།

སྙིངས་འདིའི་ཆོས་སྲིད་ལུས་ཟུངས་ནི།།
ཉམས་ཏེ་འཆི་མཐར་གཏུགས་པ་ན།།
འཚོ་བྱེད་རྒྱལ་པོ་པད་དཀར་འཆང་།།
གསོ་བར་མཛད་ལ་གུས་མཆོད་ནས།།

བདག་ནི་ཐོས་ཉུང་བྱིས་པ་ཡང་།།
དམ་པའི་བཤེས་ཀྱི་དྲིན་ལ་བརྟེན།།
ཆ་ཤས་ཙམ་དུ་སློབ་རེ་བས།།
རྣམ་པར་དཀར་བའི་སེམས་ཀྱིས་ནི།།

དགེ་སློང་མ་དང་ཁྱད་པར་དུ།།
ཆེན་པོ་རྒྱ་ཡི་ཡུལ་ལ་ནི།།
དར་བའི་མ་ཡི་འབྱུང་ཁུངས་དང་།།
དེའི་རྒྱུན་དང་ཚུལ་འདི་སྐད་ཅེས།།

སྡེ་སྣོད་གསུམ་དང་ཁྱད་པར་དུ།།
བླ་ཆེན་བརྟན་མཁས་འདུལ་འཛིན་བཅས།།
ཞིབ་ཕྲའི་བཀའ་བསྟར་དཔྱད་གཞིའི་སླད།།
ཐུང་ཟད་འདི་ན་གསོལ་བར་བྱ།།

ཞེས་རྣམ་དཀར་གྱི་ལས་ལ་འཇུག་པའི་ཐོག་མར། འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་གཅིག་ཏུ་ཕན་པར་མཛད་པ་སྟོན་པ་མཉམ་མེད་ཤཱཀྱ་སེང་གེ་དང་། ཁྱད་པར་བོད་གངས་ཅན་པ་ཡོངས་དང་། སྐྱོབས་སུ་བཀྲིན་གསུམ་ལྡན་གྱི་རྗེ་བཙུན་བླ་མ་དམ་པ་སྐྱབས་མཆོག་གངས་ཅན་མགོན་པོ་གང་གི་ཞབས་རྡུལ་ལ་གུས་ཕྱག་དང་བཅས་འདིར་མདོར་ཙམ་གླེང་བར་བྱ་བ་ནི། ད་ཕན་འདི་ལས་ནས། རྒྱའི་དགེ་སློང་མའི་འབྱུང་ཁུངས་དང་དེའི་བརྒྱུད་རིམ་གྱི་སྐོར་ལ། ཉམས་ཞིབ་བྱེད་བཞིན་པ་ནས། སྡེ་སྣོད་གསུམ་དང་ཁྱད་པར་འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་དཔྱད་གཞི་སྙིང་བསྡུས་ཤིག་འདིར་བརྗོད་པར་བྱའོ།།

དགེ་སློང་མའི་འབྱུང་ཁུངས་དང་བྱུང་རིམ།

ད་ལྟའང་ནང་པའི་ཡུལ་ལུང་འགའ་ཞིག་ནང་། དགེ་སློང་མའི་ཚོགས་སྡེ་ཡང་མང་པོ་མཇལ་རྒྱུ་ཡོད་པ་འདིའི་འབྱུང་ཁུངས་ནི། ཆེན་པོ་རྒྱའི་ཡུལ་ནས་ཆད་དེ་བྱུང་བར་འདོད་ལ། དེ་ཡང་ཆེན་པོ་རྒྱའི་ཡུལ་དུ་དར་བའི་རྒྱའི་དགེ་སློང་མའི་འབྱུང་ཁུངས་ཐ་དད་པ་གཉིས་བྱུང་བ་ནས། འབྱུང་ཁུངས་གཅིག་ལ། ལངྐའི་དགེ་སློང་མ་དེབསན་ྡ་བྱ་བས་གཙོས་དགེ་སློང་མའི་ཚོགས་སྡེ་སྡེ་ཕྱི་གཉིས་རྒྱའི་ཡུལ་དུ་ཕྱི་ལོ་ ༤༢༩ དང་ ༤༣༣ ལ་རིམ་བཞིན་བྱོན་པ་དེ་རྣམས་ལས། གཉིས་ཚོགས་ཀྱི་དགེ་སློང་མའི་སྡོམ་རྒྱུན་ཞིག ཕྱི་ལོ་ ༤༣༣ ཡང་ན་དུས་རབས་ལྔ་པ་ལ། ཐོག་མར། རྒྱའི་ཡུལ་དུ་བྱུང་བར་ཡིག་ཆ་[1] ཁག་ཏུ་གསལ། དེས་ན་

1- པའོ་ཚང་ [Pao - Chang] བྱ་བ་རྒྱའི་བཙུན་པ་དེས། ཕྱི་ལོ་ ༥༡༦ ལོར་བྲིས་པ། རྒྱའི་སྔན་གྲགས་ཅན་གྱི་དགེ་སློང་མ་དྲུག་ཅུ་རེ་ལྔའི་ལོ་རྒྱུས་ཕྱོགས་སྒྲིག་བྱས་པ་ལ། དགེ་སློང་མའི་རྣམ་ཐར་ [Pi-ch-iu-ni-chuan] དུ་གྲགས་པ་འདི་ནི། རྒྱའི་དགེ་སློང་མ། ཐོག་མར་རྒྱའི་ཡུལ་དུ་ཇི་ལྟར་བྱུང་བའི་སྐོར་ཞིབ་གསལ་འཁོད་པའི་ཡིག་ཆ་གཅིག་པུ་དང་གཙོ་བོ་ཞིག་ལ་བརྟེན། འདི་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིས་ཀྱི་དཔྱད་རྩོམ་ཀུན། ཡིག་ཆ་འདི་ལ་ཁུངས་སུ་བྱས་ཏེ་དཔྱད་རྩོམ་མང་དུ་ཐོན། རྣམ་ཐར་འདི་ནི། འདི་ག་བོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་ཡོད་པ་ Tokyo ལ་ ༡༩༢༤ ' ༣༣

རྒྱའི་ཡུལ་དུ་དགེ་སློང་མའི་བརྒྱུད་པ་ཞིག ལྡོག་ནས་བྱུང་བ་དང་། ལྡོར་དགེ་སློང་མའི་བརྒྱུད་པ། རྒྱ་གར་ནས། སྟོན་པ་བདེ་བར་གཤེགས་ནས་ལོ་ ༣༡༨ རྗེས་ནས་བྱུང་སྟེ། ཆུ་འགོ་གངས་ལ་ཐུག་པ་ལྟར། དགེ་སློང་མའི་འབྱུང་ཁུངས་མཐར་གཏུགས་ན། སུ་མོ་སྐྱེ་གུའི་བདག་མོ་ཆེན་མོ་ལ་ཐུག་པས། རྒྱའི་ཡུལ་དུ་དགེ་སློང་མའི་སྡོམ་རྒྱུན་ཐོག་མར་ཇི་ལྟར་བྱུང་བ་དང་། དེའི་བརྒྱུད་རིམ་ད་ལྟའི་བར་གྱི་གནས་སྟངས་ཞིབ་ཙད་བྱ་རྒྱུ་ལ། དེའི་སྔོན་དུ་རྒྱ་གར་དང་ལྡར་རིམ་གྱིས་དགེ་སློང་མའི་བྱུང་རིམ་མདོར་ཙམ་ཞིག་འདིར་ངེས་པར་གླེང་བར་བྱ་དགོས་པར་སེམས་སོ།།

རྒྱ་གར་དུ་དགེ་སློང་མ།

སྤྱིར་དགེ་སློང་མའི་འབྱུང་ཁུངས་དེ་ཡང་། ཆུ་འགོ་གངས་ལ་ཐུག་པ་ལྟར་དགེ་སློང་མའི་འབྱུང་ཁུངས་མཐར་གཏུགས་ན། འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་གཅིག་ཏུ་ཕན་པར་བཞེད་པ་སྟོན་པ་མཉམ་མེད་ཤཱཀྱ་སེང་གེ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བཅས་པར་མཛད་པའི་ལྷ་བའི་ཆོས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་བསྙེན་པར་རྫོགས་པའི་དངོས་པོ་ཐོབ་སྟེ། གནས་བརྟན་མའི་རྒྱལ་མོ་ཞེས། སྟོན་པའི་ལུང་གིས་བསྔགས་པ། སུ་སྐྱེ་དགུའི་བདག་མོ་ཆེན་མོ་ཞེས་མཚན་སྙན་གྱི་བ་དན་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་འདི་ཉིད། བུད་མེད་སྤྱི་དང་། ཁྱད་པར་རབ་བྱུང་མ། སྒོས་སུ་དགེ་སློང་མ་མཐའ་དག་ལ་ལྷག་

ལོར་དཔར་བསྐྲུན། རྒྱའི་བཀའ་བསྟན་དཔར་མ་ [Taisho shinshu Daizokyo. Vol. ༥༠ པ། ཤོག ༩༣༩ ༩༤༠] གསར་པའི་ཁྲིད་ན། དེབ་པོད་ ༥༠ པ། ཤོག་ ༩༣༩ ༩༤༠ ལས་གསལ་བ་དེར་གཟིགས་རྒྱུ་དང་། The biographies of Bhiksuni （Pi - ch iu - ni-chuan） compiled in 516 AD by the monk Pao-chang record the lives of sixty five eminent bhiksunis for the English translation of this Text, See Kathryn, Ann. Tsai, Lives of the Nuns, University of Hawaii Press, 1994 P. 17-55 ལ་གཟིགས་རྒྱུ་དང་། གཞན་ཡང་དགེ་སློང་མའི་རྣམ་ཐར་འདི་ལ་ཁུངས་སུ་བྱས་ཏེ་དཔྱད་རྩོམ་འདྲ་མིན་མང་དག་ཅིག་སྣང་ངོ་།།

པར་དུ་བཀྲིན་ཆེ་བ་དང་། སྟོན་པའི་འཁོར་ཉན་ཐོས་མ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཐོག་མ་དང་། བུད་མེད་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་དགེ་སློང་མ་དང་པོར་གྱུར་པ་ནས་བཟུང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་བུད་མེད་རྣམས་ཀུང་རབ་བྱུང་མ་དང་། བསླབ་གཞི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དགེ་སློང་མའི་དངོས་པོ་དང་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པའི་སྐལ་བ་ཅན་དུ་གྱུར་ཏོ། དེ་ལྟར་ད་ཡོད་སྡེ་པ་གསུམ་སྟེ། བོད་དུ་དར་བའི་གཞི་སྨྲ་དང་། ཐེ་ལཱ་སོགས་སུ་དར་བའི་གནས་བརྟན་པ་དང་། ཆེན་པོ་རྒྱའི་ཡུལ་དུ་དར་བའི་ཆོས་སྲུང་སྡེ་པ་བཅས་ཀྱི་འདུལ་བ་ལུང་[1] དང་། དེ་དག་གི་རྗེས་འབྲངས་ནང་པ་ཀུན་བཞེད་པ་གཅིག་ཏུ་མཐུན་ནོ།།

སྐྱེ་དགུའི་བདག་མོ་ཆེན་མོ་དང་འཁོར་ཤཱཀྱའི་མོ་ལྔ་བརྒྱ་དང་བཅས་པ་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་ནས་བཟུང་། དགེ་སློང་མའི་ཚོགས་སྡེ་རིམ་གྱིས་འཕེལ་རྒྱས་བྱུང་བ་དང་། ལྷག་པར་དུ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞལ་བཞུགས་པའི་སྐབས། དགེ་སློང་ཕོ་མོ་ལ་ཐོབ་ཐང་འདྲ་མཉམ་གནང་བར། དེའི་ཚེ་བུད་མེད་རྣམས་ཀྱིས་ཀུང་འདྲ་མཉམ་ལ་ལོངས་སུ་སྤྱོད་དེ། དགེ་སློང་ཕ་དང་འདྲ་བ། མཆོག་ཏུ་ལུང་བསྟན་ཐོབ་[1] པ་དང་། དགྲ་བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱས་པའི་དགེ་སློང་མ་ཡང་མང་དུ་བྱོན་པར་མ་ཟད། སྟོན་པ་བདེ་བར་གཤེགས་ནས་ལོ་ ༢༡༥ རྗེས་

---

1 - སྐྱེ་དགུའི་བདག་མོ་ཆེན་མོའི་སྙིང་གཞི་དང་། ཐོག་མར་ཇི་ལྟར་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་བཅས་ལ། བོད་འགྱུར་གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་སྨྲའི་འདུལ་བ་ལུང་ (ཕྲན་ཚེགས། སྡེ་འདུལ་ ད༽ ཤོག་ ༡༠༠ན༢) ལས་ཞིབ་ཆ་གསལ། པཱ་ལིའི་འདུལ་བ་ལུང་ (ཙུལླཝགྒ ནཱ༽ ཤོག་ ༢༥༢) ལས་ཞིབ་ཏུ་གསལ་བ་དང་། རྒྱ་ཡིག་ཏུ་སྐྱེ་དགུའི་བདག་མོའི་སྐོར་ལ། ༡༩༨༢ ལོར་ Patna ནས་ K.P. Jayaswal Research Institute བྱ་བས་དཔར་སྐྲུན། Prof. Akira Hirakawa ཞེས་པ་ཉི་ཧོང་གི་མཁས་དབང་དེས་བསྒྱུར་སྒྲིག་ Monastic Discipline for the Buddhist Nuns ཞེས་པའི་དབྱིན་དེབ་དེའི་ཤོག་ ༤༥ ལས་བཤད་པ་ལྟར་ན། སྐྱེ་དགུའི་བདག་མོ་ཆེན་མོ་བསྙེན་པར་རྫོགས་པའི་སྐོར་འཁོད་པ་ལ་ (༡) AN, VIII. 51, Vol. IV, pp. 274 - 279: (༢) རྒྱ་ཡིག་ཏུ། སྐྱེ་དགུའི་བདག་མོའི་མདོ་ [Gautami - Sutra] [T. 26; Vol. 1, P. 605a 8 - 607b]; (༣) སྐྱེ་དགུའི་

ཆོས་རྒྱལ་སྐྱ་ངན་མེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་འང་། ཁོང་གིས། རང་ཉིད་ཀྱི་ཀུན་དགའ་ར་བ་ན། དགེ་འདུན་ལ་བསོད་སྙོམས་ཀྱི་དུས་སྟོན་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞིག་བཤམས་པ་དེར། ཕྱོགས་བཞི་ནས་འདུས་པའི་དགེ་སློང་ས་ཡ་བརྒྱད་ཅུ་དང་དེའི་ནང་ནས་ཟག་པ་ཟད་པའི་ [དགྲ་བཅོམ་པ་] དགེ་སློང་འབུམ་ཕྲག་གཅིག་དང་། དགེ་སློང་མ་འབུམ་ཕྲག་དགུ་བཅུ་དང་། དེའི་ནང་ནས་ཟག་པ་ཟད་པའི་[དགྲ་བཅོམ་མ་] དགེ་སློང་མ་སྟོང་ཕྲག་གཅིག་བཅས་འདུས་པ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ་ པཱ་ལི་མཧཱ་བཾས་[1] [ཡིའུ་ལྷ་པ་] ལས།

འདུས་པ་དེ་ལ་དགེ་སློང་ནི།།

དབག་མོའི་ལུང་བསྟན་པའི་མདོ་ [Gautami - Vyakarana - Sutra] [T. 60; Vol. 1, pp. 856a - 858a]; (༤) སྐྱེ་དགུའི་བདག་མོ་ཆེན་མོ་དགེ་སློང་མའི་མདོ་ [The Mahaprajapati Gautami - bhiksuni - Sutra] [T. 1478; Vol. XXIV, p. 945b - 947a]; (༥) [གནས་བརྟན་སྡེ་པའི་འདུལ་བ་] Pali Cullavagga X. Bhikkhuni - Kkhandhaka, Vol. II, p. 253ff (I.B. Horner, English translation, SBB XX, p. 352ff); (༦) [ས་སྟོན་སྡེ་པའི་] Mahisasaka Vinaya V. 8, Bhiksuni - Dharmaka, [T. 1421; Vol. XXII, p. 185b5 190b8; (༧) [ཆོས་སྲུང་སྡེ་པའི་] Dharma - Gupta - Vinaya Bhiksuni skandha, [T. 1428; Vol. XXII, p. 922c6 - 923e 12]; (༨) [གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་སྨྲའི] Mulasarvastivada - Ksudraka Vastu, [T. 1451; Vol. XXIV, p. 350b10 - 351a25]; (༩) [གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་སྨྲའི་བོད་འགྱུར་] Peking དཔར་མ་ [Tibetan trans, Peking ed., Vol. 44, p. 161. Ne 99a, 1ff. (༡༠) The story of the ordination of Mahaprjapati Gautami and the five hundred Sakya Women is related in full in G.Roth, Bhiksuni - Vinaya, p. 4ff, Also see the references in Note. གོང་གསལ་རྒྱ་ཡིག་ཏུ་སྡེ་པ་སོ་སོའི་འདུལ་བ་ལུང་ཕན་ཚུར་བསྡུར་ཏེ་སྐྱེ་དགུའི་བདག་མོ་བསྙེན་པར་རྫོགས་ཏེ། དགེ་སློང་མའི་དང་པོ་ཡིན་པ་དང་གླེང་གཞི་བཅས་གཅིག་ཏུ་མཐུན་པར་སྣང་ངོ་།།

2 - སྡེ་འདུལ། ཏ། དགེ་སློང་མའི་རྣམ་འབྱེད། ཤོག་ ༡༨༥ན༩ ལས། དགེ་སློང་མ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་རྫུ་འཕྲུལ་དང་ལྡན་པ་མཆོག་ཏུ་ལུང་བསྟན་པ་དགེ་སློང་མ་ཨུཏྤལའི་མདོག་དང་། འདུལ་བ་འཛིན་པ་མཆོག་ཏུ་ལུང་བསྟན་པ་དགེ་སློང་མ་གོ་ཏམཱི་སྐམ་མོ་སོགས་ལུང་བསྟན་པར་གསལ་བ་དང་།

1 - Maha Vamsa [གདུང་རབས་ཆེན་མོ་པཱ་ལི] ཧིན་སྐད་དུ་ཕབ་བསྒྱུར་ Dr. Paramanand Singh བྱ་བས་ཞུ་སྒྲིག་བྱས་ཏེ། ཝཱ་རཱ་ཎ་སཱི་ནས། ༡༩༩༦ ལོར་ Kashi Vidyapith བྱ་བའི་མཐོ་སློབ་ཁང་གིས་དཔར་སྐྲུན་པ་པཱ་ལི་དང་ཧིནྡིའི་སྐད་གཉིས་ཤན་སྦྱར་གྱི་དེབ་ཤོག་ ༡༦ - ༦༨ ལས་གསལ་བ་དེར་གཟིགས་རྒྱུ།

ས་ལ་བརྒྱད་བཅུ་དང་བཅས་པའི།།
དེ་ལས་ཟག་པ་ཟད་པ་ཡི།།
དགེ་སློང་འབུམ་ཕྲག་གཅིག་དང་བཅས།།༡༨༦།།
འདས་པ་དེ་ལ་དགེ་སློང་མ།།
འབུམ་ཕྲག་དགུ་བཅུའི་ནང་ནས་ནི།།
ཟག་པ་ཟད་པའི་དགེ་སློང་མ།།
སྟོང་ཕྲག་གཅིག་དང་བཅས་པའོ།།༡༨༧།།

ཞེས་བཤད་པ་དང་།

ཆོས་རྒྱལ་མྱ་ངན་མེད་བྱུང་བའི་ལོ་ཚིགས་བརྩི་སྲོལ་ལ་བཞེད་པ་མི་མཐུན་པ་ཡོད་པ་མ་ཟད་ནང་པའི་གསུང་རབ་རྣམས་སུ་ལོ་དུས་འཕོ་འགྱུར་རིང་འགྲེལ་བརྗོད་མཐའ་དག་གི་ལོ་ཚིགས་གཏན་འཁེལ་ནི། སྟོན་པའི་འདས་ལོ་ཉིད་ནས་འཛིན་པར་བྱས་ཀྱང་། བརྩི་རྩལ་ལ་བཞེད་པ་མི་མཐུན་པ་མང་དུ་སྣང་ལ། རྒྱ་གར་གྱི་ཁྲིམ་མཆོས་ནང་པའི་ཡུལ་གྲུ དཔེར་ན། སྲི་ལངྐ། ཐ་ཡི་ལེནྜ། ཛམྨཱ་བཅས་སྟོན་པའི་རྗེས་འབྲངས་རྣམས་ཀྱིས། སྟོན་པའི་འདས་ལོ་ནི། ཨྱི་ཤུའི་སྔོན་གྱི་ལོ་ ༥༤༤ ཡིན་པར་ཡོངས་གྲགས་ཚད་འཛིན་བྱས་པར། བཙུན་པ་ཨཱནནྡ་བྱ་བས་གསུངས་ཞེས། མ་ཧཱ་ཝཾས། དེ་རིའི་སྐད་དུ་ཕབ་བསྒྱུར་གླེང་བརྗོད་ངོ་སྤྲོད་ཤོག་ ༡༠ ལས་ལུང་དྲངས་ཏེ་བསྒྲུབ་པར་བྱས་པ་ལྟར་ན། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༠ ལོར་སྟོན་པའི་འདས་ལོ་ ༢༥༤༤ འཁེལ་སྐབས། གནས་བརྟན་སྡེ་པའི་ལུགས་དང་ཤིན་ཏུ་མཐུན་པར་སྣང་ངོ་། །དེས་ན་འདིར་གནས་བརྟན་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ། ལངྐའི་སྔོན་གྱི་གནས་བརྟན་མིང་ཆེན་ [མཧཱནཱམ] བྱ་བས། བརྒྱ་ཕྲག་ལྔ་པའི་སྐད་ཆ་དང་དྲུག་པའི་འགོ་སྟོད་ལ་བརྩམས་པ། ལངྐའི་རྒྱལ་རབས་མཧཱཝཾས་ [གདུང་རབས་ཆེན་མོ་] ལས།

བཤད་པ་ལྟར་ན། སྟོན་པ་བདེ་བར་གཤེགས་ནས་ལོ་ ༢༡༨ ། ཆོས་རྒྱལ་མྱ་ངན་མེད་ཁྲི་ལ་འཁོད་པ་ཡིན་པ་ནི། སྟོན་པ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་ཆོས་རྒྱལ་མྱ་ངན་མེད་རྒྱལ་སྲིད་ལ་འཁོད་པའི་བར་གྱི་ཡུན་ཚད། ལོ་ ༢༡༨ ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། མཧཱཝཾས་[1] [ལེའུ་ལྔ་པ་ P. 59] ལས།

"རྒྱལ་བ་ཡོངས་སུ་འདས་པ་དང་།།
མྱ་ངན་མེད་དེ་རྒྱལ་སྲིད་ལ།།
དབང་བསྐུར་བར་གྱི་ཡུན་ཚད་ལ།།
ལོ་ནི་ཉིས་བརྒྱ་བཅོ་བརྒྱད་དོ།། ༢༩ །།"

ཞེས་བཤད་པས། མཧཱཝཾས་ལྟར་ན། སྟོན་པ་འདས་ནས་ལོ་ ༢༡༨ ལ་ཆོས་རྒྱལ་མྱ་ངན་མེད་ཁྲི་ལ་འཁོད་པར་བཤད་ཀྱང་། མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ [1903 - 1951] གྱི་སིངྒ་ལའི་ལོ་རྒྱུས་[2] ལས། "དེ་ཡང་མ་སྐྱེས་དགྲའི་བུ་འཆར་ཀ། དེའི་བུ་མ་འགགས་པ། དེའི་བུ་སྒྲི་ལྡུམ། དེའི་བུ་ཀླུ་སྦྱིན། དེའི་བློན་པོའི་བུ་ཤིཤུནག་པོ། དེའི་ཁྲི་ལོ་བཅུ་པར་སངས་རྒྱས་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་སོང་། སངས་རྒྱས་འདས་ནས་ཉིས་བརྒྱ་དང་དོན་གཅིག་པ་ལ་རྒྱལ་པོ་མྱ་ངན་མེད་ཀྱི་ཁྲི་ལོ་ཕྱུགས་པ་སོགས་ཡིན་ནོ།" ཞེས་པ་ཡང་ཤིན་ཏུ་འཛིན་ཚད་བྱུར་འོས་པས་ཕན་ཚུར་གོ་བསྡུར་ཏེ་དཔྱད་དགོས་པར་སྣང་ངོ་།།

དབང་ཆེན་སྡེ་དང་། དགེ་འདུན་ཙ་ལག་མ་རྣམ་གཉིས་རབ་བྱུང་སྒྲུབ་པའི་དུས་

1 - པཱལི་དང་ཧིནྡིའི་སྐད་གཉིས་ཤན་སྦྱར་གྱི་དེབ་ཤོག་ ༥༩ ལས་གསལ

2 - ༡༩༩༦ ལོར་བོད་གཞུང་ཤེས་རིག་དཔར་ཁང་གིས་དཔར་སྐྲུན་དེབ་ཤོག་ ༦༡ ལས་གསལ།

ནི་ཆོས་རྒྱལ་མྱ་ངན་མེད་ཁྲི་ལ་འཁོད་པའི་ལོ་དྲུག་པ་ལ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ་མཧཱ་ཝཾས་[ཡིའུ་ལྷ་པ་ P. 93][1] ལས།

“ཆོས་རྒྱལ་མྱ་ངན་མེད་པ་དེ།།
ཁྲི་ལ་འཁོད་པའི་ལོ་དྲུག་ན།།
བསྟན་དང་ལྷའི་ཕན་མཛད་པ།།
རྣམ་གཉིས་རབ་བྱུང་སྒྲུབ་པར་མཛད།།༡༠༩།།”

ཅེས་བཤད་པ་དང་། འོ་ན། དེ་གཉིས་ཇི་ལྟར་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞེ་ན། འདི་ལ་མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ [1903 - 1951] གྱི་སིངྒ་ལའི་[2] ལོ་རྒྱུས་ལས། “ནམ་ཨ་ཤོ་ཀས་དགེ་སློང་སུམ་ཡ་བརྒྱད་ཅུ་དག་ལ་ནར་མའི་བསྙེན་བཀུར་བྱེད་པ་ན། གནས་བརྟན་མོགྒལའི་བུ་ཆེན་པོ་ལ་དྲིས་པ། བཙུན་པ། དགེ་འདུན་ལ་བསྙེན་བཀུར་བྱེད་པ་དག་ལས་ལྷག་པ་ལྟ་འགའ་ཞིག་མཆིས་སམ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། རེ་ཞིག་ཆོས་ཀྱི་རྗེ་ཞལ་བཞུགས་པ་ན་ཡང་ཁྱེད་ལྟ་བུ་མེད་ན། ད་ལྟ་ནི་ལྟ་ཅི་སྨོས། བཙུན་པ་དགེ་བའི་རྩ་བ་འདི་གཞན་འགའ་ཞིག་གིས་ཐེལ་གྱིས་གནོན་པར་མ་གྱུར་གྲང་། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། གང་གི་རང་ཉིད་ཀྱི་བུ་དང་། བུ་མོ་རབ་ཏུ་འབྱིན་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་ཁོ་ནས་སོ། ཨ་ཤོ་ཀས། རང་གི་བུ་མཧེནྡྲ་དང་། བུ་མོ་སངྒམིཏྲ་གཉིས་ཐོས་ནས་ཁྱེད་ཅག་རབ་ཏུ་འབྱིན་པར་འདོད་དམ། གང་གི་ཚེ་ཞང་པོ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དེའི་ཉིན་མོ་ཁོ་ན་ནས་འདོད་པར་གྱུར་ན། གལ་ཏེ་ཡབ་ཀྱིས་གནང་ན་དེང་ཉིད་དུ་འཚལ་ལོ། དེའི་ཚེ་ཨ་ཤོ་ཀ་ཁྲི་ལོ་དྲུག་པ་ལ་བབས་ཤིང་། དབང་ཆེན་སྡེ་ལོ་ཉི་ཤུ་དང་། སངྒམི་ཏྲ་བཅོ་བརྒྱད་ལོན་པ་གཉིས་རིམ་བཞིན་གནས་བརྟན། མོགྒལའི་

1- པྲཱལི་དང་ཧིནྡིའི་སྐད་གཉིས་ཤན་སྦྱར་གྱི་དེབ་ཤོག ༩༣ ལས་གསལ། 2- ༡༩༩༨ ལོར་བོད་གཞུང་ཤེས་རིག་དཔར་ཁང་ནས་དཔར་སྐྲུན་དེབ་ཤོག ༦༡ ལས་གསལ།

བུ་ཆེན་པོ་དང་། འཕགས་པ་ཆོས་སྐྱོང་མ་གཉིས་ཀས་རབ་ཏུ་ཕྱུངས་ཤིང་། གཙུག་ལག་ཁང་དེ་ཉིད་དུ་དབང་ཆེན་སྡེ་བསྙེན་པར་རྫོགས་སོ།།" ཞེས་བཤད་དོ།།

དེ་དང་གཅིག་ཏུ་མཐུན་པ་མདྣཔཾས་[1] [ཝེ་ཙུ་ལཱ་པ་ P. 93] ལས། ཚིགས་སུ་བཅད་དེ་བཤད་པའི་དོན། སྲས་དབང་ཆེན་སྡེ་ [མཧེནྡྲ] དང་། སྲས་མོ་དགེ་འདུན་ཚ་ལག་མ་ [སངྒམིཏྲ] རྣམ་གཉིས། རང་གི་ཡབ་ཆོས་རྒྱལ་མྱ་ངན་མེད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་འབྱིན་པར་གནང་བ་བཞིན། ཁྲི་ལོ་དྲུག་ཐོག་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་། དེའི་ཚེ་དབང་ཆེན་སྡེ་དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་དང་། དགེ་འདུན་ཚ་ལག་མ་བཅོ་བརྒྱད་ཡིན་པ་དང་། གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་མོགྒལའི་བུ་སྐར་རྒྱལ་ [མོགྒལིསཏྟཡོ་] མཁན་པོ་དང་ལས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་གནས་བརྟན་དབུ་མ་པ་ [མཧྡེཀཀ] མཛད་དེ་དབང་ཆེན་སྡེ་ཉིན་གཅིག་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་བསྙེན་པར་རྫོགས་མ་ཐག་དགྲ་བཅོམ་པར་གྱུར་པ་དང་། དགེ་འདུན་ཚ་ལག་མ་ནི། མཁན་མོ་གནས་བརྟན་ཆོས་སྐྱོང་མ་ [དྷམྨཔཱལཱ] དང་། སློབ་དཔོན་མ་ཚེ་སྐྱོང་མ་ [ཨཱཡུཔཱལཱ] ལས། རབ་བྱུང་མ་བསྒྲུབས་པ་དང་བསླབ་པ་སྦྱིན་པ་ལས། དུས་སུ་ཟག་པ་ཟད་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེའི་ཚེ་བསྙེན་རྫོགས་སྒྲུབ་མེད། གང་ཡིན་ཞེ་ན། བུད་མེད་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་ལ། སྔོན་དུ་དགེ་སློབ་མའི་བསླབ་པ་ལ་ལོ་གཉིས་སུ་བསླབ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།།

གོང་གསལ་གྱི་དོན་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་མདྣཔཾས་[2] [ཝེ་ཙུ་ལཱ་པ་ P. 93] ལས།

རབ་ཏུ་བྱུང་ཚེ་དབང་ཆེན་སྡེ།།
ལོ་ནི་ཉི་ཤུ་ལོན་པ་དང་།།

1- པྲཱལི་དང་དབྱིན་ཇིའི་སྐད་གཉིས་ཤན་སྦྱར་གྱི་དེབ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཤོག་ ༩༣ ལས་གསལ། 2- པྲཱལི་དང་དབྱིན་ཇིའི་སྐད་གཉིས་ཤན་སྦྱར་གྱི་དེབ་ཤོག་ ༩༣ ལས་གསལ།

དགེ་འདུན་རྩ་ལག་མ་ནི་ཡོ།།
བཅོ་བརྒྱད་ཡོན་དང་བཅས་པ་ཡིན།། ༡༠༤ །།

དེ་ཡི་རབ་བྱུང་བསྙེན་རྫོགས་ནི།།
དེ་ཉིན་རང་ལ་བསྒྲུབས་པར་མཛད།།
དེ་ཡི་རབ་བྱུང་མ་དང་ནི།།
བསླབ་པ་དེ་ཉིན་སྦྱིན་པར་མཛད།།༡༠༥།།

དགྲ་བཅོམ་མཻཏྲཱཡའི་བུ་ཡིས་ནི།།
མཁན་པོ་མཛད་དེ་ལས་སློབ་ནི།།
གནས་བརྟན་དབུ་མ་པ་ཞེས་བྱ།།
མཧཱདེབ་གནས་བརྟན་བཅས།། ༡༠༦ །།

ཚོགས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་།།
བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱས་པའི་ཚེ།།
སོ་སོར་ཡང་དག་རིག་དང་བཅས།།
དགྲ་བཅོམ་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱས།།༡༠༧།།

སཀྵམིཏྲའི་མཁན་མོ་ནི།།
ཚོས་སྐྱོང་མ་ཞེས་བྱ་བ་དང་།།
ཚེ་སྐྱོང་མ་ཞེས་སློབ་དཔོན་མ།།
དེ་ཡང་དུས་སུ་ཟག་ཟད་འགྱུར།། ༡༠༨ །།

ཞེས་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ན། དབང་ཆེན་སྡེ་དང་། དགེ་འདུན་རྩ་ལག་མ་རྣམ་གཉིས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་ཁྱད་པར་དབང་ཆེན་སྡེ་བསྙེན་རྫོགས་བསྒྲུབས་པར་བཤད་ཀྱང་། དགེ་འདུན་རྩ་ལག་མ་ཇི་ལྟར་བསྙེན་རྫོགས་བསྒྲུབས་པ་དང་། དེའི་མཁན་མོའི་

བརྒྱུད་རིམ་བཅས་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་སིངྒ་ལའི་ལོ་རྒྱུས་དང་། དྭིཔ་བཾས་དང་། མཧཱ་བཾས་ལས་ཀྱང་བཤད་པར་མི་སྣང་། དབང་ཆེན་སྡེའི་མཁན་པོའི་བརྒྱུད་རིམ་ལ། མཁས་དབང་དགེ་ཆོས་ཀྱི་སིངྒ་ལའི་ལོ་རྒྱུས་ལས།[1] "དབང་ཆེན་སྡེ་ནི། མོཾགྒ་ལའི་བུ་ཆེན་པོའི་མཁན་བུ་ཡིན་ལ། མོཾགྒ་ལའི་བུ་ནི་གནས་བརྟན་སིངྒ་ལའི་དང་། དེ་གནས་བརྟན་སོཎཀའི་དང་། དེ་གནས་བརྟན་དཱསཀའི་དང་། དེ་ཨུཔཱ་ལིའི་སྡེ། ཨུཔཱ་ལི་ནི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ཀྱི་སློབ་མར་གྱུར་ཏོ།།" ཞེས་བཤད་པ་དང་།

དེའི་ཁུངས་ལ་དེ་དང་མཐུན་པར་པཱ་ལིའི་འདུལ་བ་ལུང་[2] [པརིཝཱར] དང་། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་དབྱངས་ཀྱི་འདུལ་བ་ལུང་གི་འགྲེལ་ཆེན་ཀུན་གསལ་[3] [སམནྟཔཱསཱདིཀཱ] དང་། ཛཱཪནསོད། ཨུཔཱནནྡཡབྱ་བས་བྲིས་པ། པཱ་ལིའི་ཚོམ་རིག་ལོ་རྒྱུས་[4] བཅས་ལས་ཀྱང་། གནས་བརྟན་སྡེ་པའི་ལུགས་ཀྱི་མཁན་པོའི་བརྒྱུད་རིམ་ལ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་། དེའི་མཁན་བུ་ཉེ་བ་འཁོར་(ཨུཔཱ་ལི) དང་། གནས་བརྟན་དཱསཀ་དང་། སོཎཀ་དང་། སིགྒབ་དང་། མོཾགྒ་ལའི་བུ་སྐར་རྒྱལ་དང་། དེའི་མཁན་བུ་ཆོས་རྒྱལ་མྱ་ངན་མེད་ཀྱི་སྲས་མཧེནྡྲ་(དབང་ཆེན་སྡེ་)བར་མཁན་པོའི་བརྒྱུད་རིམ་བར་མ་ཆད་པ་བྱུང་བ་དང་། དེ་ནས་གནས་བརྟན་དབང་ཆེན་སྡེ་ནས་ཉེ་བར་བཟུང་། གནས་བརྟན་ཙནྡྲ་ལ་དེབ་བྱ་བའི་བར་གནས་བརྟན་སྡེ་པའི་འདུལ་བ་འཛིན་པའི་བརྒྱུད་རིམ་སུམ་ཅུ་སོ་བཞི་སོ་སོའི་མཚན་ཞིབ་གསལ་འཁོད་ཡོད་པ། དེ་ལྟར་ན་དབང་ཆེན་སྡེ་དང་དགེ་འདུན་ཚ་ལག་མ་རྣམ་གཉིས་རབ་ཏུ་

1- ༡༩༩༦ ལོར་བོད་གཞུང་ཤེས་རིག་དཔར་ཁང་གིས་དཔར་སྐྲུན་དེབ་ཤོག ༦༣ ལས་གསལ།

2- པརིཝཱར-པཱ་ལི། ནཱ་ལེ། ཤོག ༥-༦། 3- སམནྟཔཱསཱདིཀཱ-པཱ་ལི། ནཱ་ལེནྡྲ་ཆ་ཤོག ༣༨-༣༩, ༥༣, ༥༩-༥༥།

4- དཱིཀྵཱ། སྭཱདྷྱཱ། སམྦྷཱཝན་བྱ་བས། ༡༩༨༦ ལོར་ཨཱལཱཧཱབཱད་ནས་དཔར་སྐྲུན་དེབ་ཤོག ༣༨༦ ལས་གསལ།

བྱུང་ཚུལ་དང་ཁྱད་པར་གནས་བརྟན་དཔང་ཆེན་སྡེ་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་དང་དེའི་མཁན་པོའི་བརྒྱུད་རིམ་བཅས་ཞིབ་ཏུ་འཁོད་དེ་གསལ་ཡང་། དགེ་སློང་མ་དགེ་འདུན་ཙ་ལག་མ་དེའི་མཁན་མོའི་བརྒྱུད་རིམ་ནི་པཱལིདཱིཔཝཾས་དང་། མཧཱཝཾས་བཅས་ལས་བཤད་པ་མ་རྙེད་དོ།།

འདིར་སྨྲས་པ།

གནས་བརྟན་རྒྱལ་མོ་ཞེས་བྱ་བ།།
ཐུབ་པས་བསྔགས་པའི་དགེ་སློང་མ།།
དང་པོ་སྐྱེ་དགུའི་བདག་མོ་ཞེས།།
སྙན་པའི་བ་དན་ཀུན་ཏུ་གྲགས།།
དེ་ཉིད་ནང་པའི་དགེ་སློང་མའི།།
ཀུན་གྱི་ནང་ནས་དང་པོ་སྟེ།།
དེ་ནས་རིམ་གྱིས་བུད་མེད་རྣམས།།
བསྟན་ལ་ཞུགས་པའི་སྐལ་ལྡན་གྱུར།།
ལུང་དུ་བསྟན་དང་དགྲ་བཅོམ་པའི།།
གོ་འཕང་མངོན་བྱས་དགེ་སློང་མའང་།།
ཕ་དང་མཉམ་པ་སྟོན་བྱུང་བའི།།
རྣམ་ཐར་རྗེས་སུ་ལོབས་ན་ནི།།
སྟོན་པས་ཕོ་མོའི་འདྲ་མཉམ་གྱི།།
གོ་སྐབས་གནང་བར་མཁྱེན་གྱུར་ཏེ།།
རང་ངོས་འབད་པས་ནན་ཏན་གྱིས།།
ངེས་པར་སྒྲུབ་ལ་བག་ཡོད་མཛོད།།

གནས་བརྟན་སྡེ་པའི་རང་ལུགས་ཀྱི།།
སྟོན་པ་བདེ་བར་གཤེགས་ནས་ལོ།།
བརྒྱ་ཕྲག་གཉིས་དང་བཅུ་ཕྲག་བཞིའི།།
མཚམས་ནས་ལྔར་སྟོན་རྒྱུན་སྤེལ།།

ཞེས་བྱ་བའི་བར་སྐབས་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ།།

གླིང་ལྔའི་ཡུལ་དུ་དགེ་སློང་མ།

དེ་ལྟར་ཆོས་རྒྱལ་མྱ་ངན་མེད་ཀྱི་སྐབས་སུའང་། དགེ་སློང་མའི་ཚོགས་མང་དུ་ཡོད་པའི་ནང་ནས། དགེ་སློང་མ་བཅུ་གཅིག་དང་གནས་བརྟན་དགེ་འདུན་རྩ་ལག་མ་བཅས། རབ་བྱུང་སྒྲུབ་འདོད་ཅན་གྱི་ལྔའི་བུད་མེད་རྣམས། རབ་བྱུང་སྒྲུབ་པའི་དོན་དུ། ལྔའི་ཡུལ་དུ་ཕེབས་ཏེ། དེར་ཐོག་མར། དགེ་སློང་མའི་སྡེ་གསར་དུ་བཙུགས་པའི་སྐོར་ལ། བོད་ཡིག་ཏུ་འཁོད་པའི་སིངྷལའི་ལོ་རྒྱུས་དང་། ལྔའི་རྒྱལ་རབས་སམ་གདུང་རབས་སུ་གྲགས་པ་དྭིཔཝཾས་དང་མཧཱཝཾས་བཅས་ལས་བཤད་པའི་དོན་མདོ་ཙམ་འདིར་གླེང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་གནས་བརྟན་དབང་ཆེན་སྡེ། རང་གི་ཡབ་ཆོས་རྒྱལ་མྱ་ངན་མེད་ཀྱིས་བསྐུལ་བ་དང་། དགེ་འདུན་དང་། རང་གི་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་མཁན་པོ་མོཿགླིའི་བུ་སྐར་རྒྱལ་དང་བཅས་པའི་བཀའ་བཞིན། ལྔའི་སྐྱེ་འགྲོ་རྣམས་གདུལ་བར་བྱ་བའི་དུས་ལ་བབ་པར་གཟིགས་ཏེ། དགེ་སློང་བཞི་སྟེ། ཨིཊྚིཡ། ཨུཏྟིཡ། རྦྷདྲ་ཤཱལ། སམྦལ་དང་། ཚ་བོ་དགེ་ཚུལ་སུམན་དང་། དགེ་བསྙེན་བྷཎྜུཀ་བྱ་བ་དང་བཅས་པ། གནས་བརྟན་སྡེ་པའི་ལུགས་ཀྱི་སྟོན་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་ ༢༣༦ ལ། ལྔའི་ཡུལ་དུ། རྒྱལ་བསྟན་རིན་པོ་ཆེ་སྤེལ་བར་ཕེབས་ཏེ། གནས་བརྟན་གྱིས་དེར་གདུལ་བྱ་སྐལ་ལྡན་རྣམས་ལ། ཆོས་བསྟན་པས། རྒྱལ་པོའི་བུ་མོ་ཨནུལཱདེབྱཱི་འཁོར་

གཞོན་ནུ་མ་ལྔ་བརྒྱ་དང་བཅས་པ། དད་པས་རབ་བྱུང་སྒྲུབ་པར་འདོད་ཀྱང་། དགེ་སློང་རྣམས་ལ་བུད་མེད་རབ་ཏུ་འབྱིན་པར་མ་གནང་བས། བདག་གི་སྲིང་མོ་དགེ་སློང་མ་དགེ་འདུན་རྩ་ལག་མ་བྱ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་གདན་འདྲེན་ཞིག་ཅེས་གནས་བརྟན་གྱིས་གསུངས་པ། ལྡན་ནའི་རྒྱལ་པོ་སྐར་རྒྱལ་གྱིས། ཆོས་རྒྱལ་མྱ་ངན་མེད་ཀྱི་མདུན་ཚ་བོ་རྒྱལ་པོའི་བུ་ཨརིཥྚ་བ་ཕོ་ཉ་བཏང་བ་ལས། ལྡན་ནའི་རྒྱལ་པོ་ཆོས་ལ་མོས་པ་ཐོབ་པ་ཐོས་ནས། རྒྱལ་པོ་ཤིན་ཏུ་དགྱེས་ཏེ་གནས་བརྟན་གྱི་བཀའ་བཞིན་དེར་དགེ་སློང་མའི་ཚོགས་མང་དུ་ཡོད་པའི་ནང་ནས། དགེ་སློང་མ་བཅུ་གཅིག་དང་བཅས་གནས་བརྟན་ཆེན་མོ་དགེ་འདུན་རྩ་ལག་མ། ལྡན་ནའི་ཡུལ་དུ་རབ་བྱུང་སྒྲུབ་འདོད་ཅན་གྱི་ལྡན་ནའི་བུད་མེད་རྣམས། རབ་བྱུང་སྒྲུབ་པའི་དོན་དུ། གནས་བརྟན་སྐྱེ་པའི་ལུགས་སྟོན་པ་བདེ་བར་བཞེགས་ནས་ལོ་ ༢༩༠ ཡན་མན་དེ་འདྲ་ཞིག་ལ་ལྡན་ནའི་ཡུལ་དུ་ཕེབས་ཏེ། དེར་རྒྱལ་པོའི་བུ་མོ་ཨནུལྡདེབྲི་འཁོར་གཞོན་ནུ་མ་ལྔ་བརྒྱ་དང་བཅས་པ། ཐོག་མར་རབ་བྱུང་བསྒྲུབས་པར་མཛད་པས། རྒྱལ་པོའི་བུ་མོ་ཨནུལྡདེབྲི་ནི། ལྡན་ནའི་ཡུལ་གྱི་དགེ་སློང་མ་དང་པོར་གྱུར་ཏོ།།

གོང་གསལ་འདི་རྣམས་ཀྱི་ཁུངས་ལ། མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་[1903 - 1951] གྱི་སིངྒལའི་ལོ་རྒྱུས་[1] སུ། "གང་གི་ཚེ་རྒྱལ་པོ་ཨཤོཀ་འཛམ་གླིང་ཀུན་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་ཕོ་ཉ་བཀྱེ་བ་ན། གནས་བརྟན་དབང་ཆེན་སྐྱེ་བསྙེན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་བཅུ་གཉིས་ལོན་ཏེ། རང་གི་ཡབ་ཀྱིས་བསྐུལ་བ་དགེ་སློང་བཞི་དང་། ཚ་བོ་དགེ་ཚུལ་སུམན་དང་བཅས་པ་ལྡན་ནའི་ཡུལ་དུ་ཆོས་སྤེལ་བར་གཤེགས་སོ།" ཞེས་དང་། ཡང་ལོ་རྒྱུས་དེ་ཉིད་[2] ལས། 'ཝིམནའི་མདོ་བཤད་པ་ན། རྒྱལ་པོའི་བུ་

1- ༩༧ ལོར་བོད་གཞུང་ཤེས་རིག་དཔར་ཁང་གིས་དཔར་སྐྲུན་དེབ་ཤོག ༦༣ ལས་གསལ། 2- དེ་ཉིད་ཀྱི་ཤོག ༦༥ ལས་གསལ།

མོ་ཨནུ་ལཱ་འཁོར་ལྔ་བརྒྱ་དང་བཅས་པས་བདེན་པ་མཐོང་། ཡབ་ལ་རབ་ཏུ་འབྱིན་པར་ཞུས་པ་གནས་བརྟན་ལ་གསོལ་བས། བདག་ཅག་ལ་བུད་མེད་རབ་ཏུ་འབྱིན་པར་མ་གནང་བས་བདག་གི་སྲིང་མོ་དགེ་འདུན་ཚ་ལག་མ་བྱ་བ་ཡོད་པས་གདན་དྲངས་ཤིག་རྒྱལ་པོ་སྐར་རྒྱལ་གྱིས་རང་གི་ཚ་བོ་རྒྱལ་བུ་འཆི་ལྷས་ཨརིཥྚ་བྱ་བ་ལ་གཡས་འཁྱིལ་དང་མུ་ཏིག་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེས་མང་པོ་དང་བཅས་པ་སྤྲུ་ནར་གྱི་བུར་བརྫངས་པས། མུ་ན་མེད་ཀྱིས། རྒྱལ་པོ་སྐར་རྒྱལ་ཆོས་ལ་མོས་པ་ཐོབ་པ་ཐོས་ནས། ཤིན་ཏུ་དགའ་བར་གྱུར་ཅིང་། རང་གི་བུ་མོ་དགེ་འདུན་ཚ་ལག་མ་ཡང་zµPÅ-Åó” ཞེས་བཤད་པ་དང་། འདིའི་ཁུངས་ལ། ལངྐའི་རྒྱལ་རབས་སམ་གདུང་རབས་སུ་གྲགས་པ། དཱིཔབཾས་[1] [ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པ། P. 214 - 217] ལས།

"ལྷ་མོ་ཨནུ་ལཱ་ཞེས་པ།།
སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ལ།།
དད་པས་ཀུན་ནས་བསླངས་ནས་ནི།།
རབ་ཏུ་དབྱུང་བར་མངོན་འདོད་ཀྱིས།།༧༢།།

རྒྱལ་པོས་གནས་བརྟན་ལ་གསོལ་བས།།
གནས་བརྟན་གྱིས་ནི་འདི་སྐད་གསུངས།།
བུད་མེད་རབ་ཏུ་འབྱིན་པ་ནི།།
དགེ་སློང་རྣམས་ལ་མ་གནང་བས།།༧༣།།

དགེ་འདུན་ཚ་ལག་མ་ཞེས་བྱ།།
བདག་གི་སྲིང་མོ་ཡུལ་འདི་ན།།
ལྷ་མོ་ཨནུ་ལཱ་བཅས་པ།།
རབ་བྱུང་སྒྲུབ་པའི་སླད་དུ་ནི།།༧༤།།

1- དཱིཔབཾས་སྐད་གཉིས་ཤན་སྦྱར་དེབ་ཤོག ༢༡༤ - ༢༡༧ ལས་གསལ།

ཆེད་དུ་གདན་དྲངས་དེ་ཡིས་ནི།།
ལྷ་མོ་ཨནུ་ལཱ་བཅས་པ།།
རབ་བྱུང་བསྒྲུབས་ཏེ་འཁོར་བ་ཡི།།
འཆིང་བ་ལས་ནི་གྲོལ་འགྱུར་རོ།།"༧༥།།

ཞེས་བཤད་པ་དང་། མདྲཾས་[1] [ལེའུ་ལྔ་པ། P. 211 - 223] ལས་ཀྱང་།

"ལྷ་མོ་ཨནུ་ལཱ་དང་བཅས།།
བུད་མེད་ལྔ་བརྒྱས་གནས་བརྟན་ལ།།
ཕྱག་འཚལ་དུ་ནི་ལྷགས་པ་དང་།།
འབྲས་བུ་གཉིས་པ་ [ཕྱིར་འོང་] མངོན་དུ་བྱས།།༡༨།།

དེ་ནས་བུད་མེད་ལྔ་བརྒྱ་བཅས།།
ལྷ་མོ་ཨནུ་ལཱ་ཡིས་ནི།།
རབ་ཏུ་དབྱུང་འདོད་རྒྱལ་པོར་ཞུས།།
རྒྱལ་པོས་འདི་སྐད་གནས་བརྟན་ལ།།༡༩།།

རབ་བྱུང་མཛོད་ཅིག་གསོལ་བས་ན།།
དེ་ཚེ་གནས་བརྟན་གྱིས་གསུངས་པ།།
བུད་མེད་རབ་བྱུང་སྒྲུབ་པ་ལ།།
བུད་མེད་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་མིན་ཕྱིར།།༢༠།།

བདག་གི་སྲིང་མོ་དགེ་སློང་མ།།
སངྒྷམིཏྲ་བྱ་བ་དེ།།

1- ལཀྵྨཱིའི་སྟོན་གྱི་གནས་བརྟན་མིང་ཆེན་བྱ་བས་མཛད་པ། མདྲཾསཔཱལི་དང་དེཧྲཱིའི་སྐད་གཉིས་ཤན་སྦྱར་དེབ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཤོག་ ༢༡༡ - ༢༢༣ ལས་གསལ།

སྐྱུ་ནར་བུ་ན་བཞུགས་ཡོད་པ།།
མང་དུ་ཐོས་ཤིང་མཁས་པའང་ཡིན།།༢༡།།
བྱང་ཆུབ་ལྗོན་ཤིང་ལས་ནས་ནི།།
ཡལ་ག་ཞིག་དང་དགེ་སློང་མ།།
གདན་འདྲེན་ཕྱིར་དུ་ཕོ་ཉ་བཀྱེ།།
ཡབ་རྗེ་ཨ་ཤོ་ཀ་ཡི་མདུན།།"༢༢།།

ཞེས་དང་། མཧཱཝཾས་[1] [ལེའུ་བཅུ་དགུ་པ། P. 192 - 193] ལས།
"ཨནུ་ལཱ་དང་འཁོར་དུ་ནི།།
བུད་མེད་དང་བཅས་དགེ་སློང་མ།།
དགེ་འདུན་ཚ་ལག་མ་ལས་ནི།།
རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ།།༦༥།།
ཨ་རི་ཊྛ་འཁོར་དུ་ནི།།
རྒྱལ་རིགས་ལྔ་བརྒྱ་དང་བཅས་པ།།
གནས་བརྟན་དབང་ཆེན་སྡེ་ལས་ནི།།
རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ།།" ༦༦།།

ཅེས་དང་། དྭཱིཔཾས་[2] [ལེའུ་བཅུ་དྲུག་པ། P. 228 - 229] ལས།
ཨནུ་ལཱ་ཡི་འཁོར་དུ་ནི།།
གཞོན་ནུ་མ་ནི་ལྔ་བརྒྱ་བཅས།།

1 - པཱལི་དང་ཧིནྡིའི་སྐད་གཉིས་ཤན་སྦྱར་གྱི་དེབ་ཤོག ༡༩༢ - ༡༩༣ ལས་གསལ་བ་དང་། 2 - པཱལི་དང་ཧིནྡིའི་སྐད་གཉིས་ཤན་སྦྱར་གྱི་དེབ་ཤོག ༢༢༨ - ༢༢༩ ལས་གསལ།

རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་དེ་རྣམས་ནི།།
འདོད་པ་ལས་ནི་བཀལ་བར་གྱུར།།༤༢།།

དེ་ཚེ་ཨ་རིཛྫ་ཡི།།
འཁོར་དུ་རྒྱལ་རིགས་ལྔ་བརྒྱ་བཅས།།
རྒྱལ་བའི་བསྟན་ལ་རབ་བྱུང་ནས།།
དེ་ཀུན་དགྲ་བཅོམ་མངོན་དུ་བྱས།།༤༣།།

ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ན། རྒྱལ་པོ་མྱ་ངན་མེད་ཀྱི་མདུན། དགེ་འདུན་རྩ་ལག་མ། ལདྭཱའི་ཡུལ་དུ་གདན་འདྲེན་དུ་བཏང་བའི་ཕོ་ཉ་ཚ་བོ་རྒྱལ་བུ་ཨ་རིཛྫབྲ་བ་འཁོར་རྒྱལ་རིགས་ལྔ་བརྒྱ་དང་བཅས་པ་གནས་བརྟན་དབང་ཆེན་སྔོ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་དང་། གནས་བརྟན་མ་དགེ་འདུན་རྩ་ལག་མ་ལས། རྒྱལ་པོའི་བུ་མོ་འཁོར་གཞོན་ནུ་མ་ལྔ་བརྒྱ་དང་བཅས་པ་སོ་སོ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཚེ། རྒྱལ་པོའི་བུ་ཨ་རིཛྫ་དང་། བུ་མོ་ཨནུལཱ་རྣམ་གཉིས་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པ་དང་། ལདྭཱའི་ཡུལ་དུ། དགེ་སློང་དང་། དགེ་སློང་མ་དང་པོར་གྱུར་པས། འཁོར་རྣམ་བཞི་ཚང་བ་དང་། དགེ་སློང་དང་དགེ་སློང་མའི་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་གཉིས་གསར་དུ་བཙུགས་པ་ནས། རིམ་གྱིས་འཕེལ་རྒྱས་སུ་བྱུང་སྟེ། སྐབས་འགར་དུས་ཀྱི་འགྱུར་བས་འཕེལ་འགྲིབ་བྱུང་མོད་ཀྱང་། དུས་ད་ལྟ་ཡང་དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་ཉམས་མེད་གནས་ཏེ། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་ཀུན་གྱི་བསླབ་པ་ཁྱད་ཤོས་ཡིན་པས་ཚང་མས་ཕྱག་འཚལ་བའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་དང་། དགེ་སློང་མའི་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་རྒྱུན་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པ་ནས་ལདྭཱའི་ཡུལ་དུ་རྩ་བ་ནས་ཆད་དེ་ཤུལ་མེད་དུ་གྱུར་ཀྱང་། དུས་རབས་ལྔ་པ་ནས། ཆེན་པོ་རྒྱའི་ཡུལ་དུ་དར་བའི་ལདྭཱའི་དགེ་སློང་མའི་སྡོམ་རྒྱུན་འདི་གཅིག་པུར་དེང་སྐབས་ཡོད་པར་གྲགས་པ་ལས་གཞན་

འཛམ་གླིང་འདིའི་སྟེང་དུ་རྩ་བརྐྱགས་སུ་སོང་བས་རྟེན་དུ་མེད་པས་ཤིན་ཏུ་ཕངས་སོ།།

མདོར་ན། གནས་བརྟན་དབང་ཆེན་སྡེ་དང་། དགེ་འདུན་རྩ་ལག་མ་རྣམ་གཉིས། ལྷའི་ཡུལ་དུ། དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་འདི་གཉིས་ཀྱིས་མཚོན་བསྟན་པ་གསར་དུ་བཙུགས་པ་དང་། དེ་རྒྱས་པར་མཛད་དེ། དེར་གནས་པའི་སྐྱེ་འགྲོ་གདུལ་བྱ་ཡོངས་ལ་ཆོས་ཀྱིས་ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་དོན་མཛད་བཞིན་པའི་ངང་། དབང་ཆེན་སྡེ་དགུང་ལོ་ ༡༠ དང་། དགེ་འདུན་རྩ་ལག་མ་ ༧༨ ཐོག རེ་ཞིག་གདུལ་བྱ་རྫོགས་ཏེ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ཀྱང་། རྣམ་གཉིས་ལ་ལྷའི་གླིང་གི་ཉི་ཟླ་རྣམ་གཉིས་ཞེས་སྙན་པའི་བ་དན་ད་ལྟ་ཡང་འཛིག་རྟེན་ཀུན་ཏུ་གྲགས་སོ།། འདིར་སྨྲས་པ།

ཨ་ཤྭཀ་ཡི་རིགས་ཀྱི་སྲས།།
གནས་བརྟན་ཉི་ཟླ་ཟུང་དང་བཅས།།
ལྷའི་མུན་པའི་གླིང་དུ་ནི།།
ཤར་ཏེ་རྒྱལ་བསྟན་ཉིན་མོར་བྱེད།།

སྡེ་གཉིས་སྲོལ་གཏོད་ནས་བཟུང་ནས།།
ད་ལྟའི་དུས་ནའང་ཕ་ཡི་སྡེ།།
ཉམས་མེད་གནས་བཞིན་མ་ཡི་སྡེ།།
རིམ་གྱིས་ནུབ་ཀྱང་དེ་ཡི་རྒྱུན།།

དུས་རབས་ལྔ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ།།
རྒྱ་ཡི་ཡུལ་དུ་དར་བ་ལས།།
དེང་སང་ཡོད་པར་གྲགས་མ་གཏོགས།།
འཛམ་གླིང་འདི་ན་རྟེན་དུ་མེད།།

སྨོས་རྒྱུན་ས་བོན་འདི་ཙམ་དུ།།
ཡོད་པ་འདི་ལ་མཐུན་པའི་རྐྱེན།།
ཆུ་ལུད་ཉི་དང་དྲོད་སོགས་ཀྱིས།།
གཅེས་པར་སྐྱོང་ཞིང་སྤེལ་བར་བྱ།།

ཞེས་བར་སྐབས་ཀྱི་རིགས་སུ་བཅད་པའོ།།

ནང་པའི་ཆོས་ཐོག་མར་རྒྱ་ཡུལ་དུ་དབུ་བརྙེས་པའི་ཚུལ་ལ།

རྒྱའི་དགེ་སློང་མའི་འབྱུང་ཁུངས་འཆད་པ་ལ་སྔོན་དུ། ནང་ཆོས་དང་ཁྱད་པར་འདུལ་བའི་བརྒྱུད་པ། ཐོག་མར་རྒྱ་ཡུལ་དུ། ཇི་ལྟར་བྱུང་བ་ལ། རྒྱ་ཡུལ་དུ། ནང་ཆོས་ཐོག་མར་དར་བའི་ལོ་ཚིགས་ལ། རྒྱའི་དགེ་སློང་མའི་རྣམ་ཐར་དབྱིན་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བའི་ངོ་སྤྲོད་[1] (Introduction) དུ་འཁོད་པ་ལྟར་ན། སྟོན་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་ ༥༠༠ རྗེས་ཧན་རྒྱལ་རབས་ཕྱི་མའི་ (༢༥ - ༢༢༠) [The latter Han Dynasty] [25 - 220] སྐབས། ཕྱི་ལོ་ ༦༥ ལོར་རྒྱའི་ཡུལ་དུ་ Peng - Ch eng ཟེར་བའི་གྲོང་ཁྱེར་དེར། ཐོག་མར་ནང་བསྟན་དར་ཞིང་། དེའི་སྐོར། ཧན་ཕྱི་མའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ Hou Han Shu ཟེར་བ་དེའི་ལེའུ་ ༤༢ དང་ ༨༨ [History of the latter Han Dynasty, chaps, 42,88] ལས་གསལ་ཞེས་བཤད་པ་དང་།

1 - Pi - Chiu - ni chuan ཞེས་དགེ་སློང་མའི་རྣམ་ཐར་དུ་གྲགས་པ་འདི་རྒྱ་ཡིག་ནས་དབྱིན་སྐད་དུ། Kathryn Ann Tsai ཟེར་བས་བསྒྱུར་ཏེ། University of Hawaii Press ཟེར་བས་ 1994 ལོར། Honolulu ལ་དཔར་སྐྲུན་དབྱིན་དེབ་དེའི་ངོ་སྤྲོད་ཀྱི་ཤོག་ངོས་ ༢ ལས་གསལ།

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་འདུལ་བ་[1] ཞེས་པ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་ན། ཧན་རྒྱལ་རབས་བཅུ་བདུན་པ་མིང་ཏི་ (Ming - Ti) བྱ་བ་རྒྱའི་གོང་མ་ལ། སྐབས་ཤིག་ན། གསེར་གྱི་མི་ཆེན་པོ་ཞིག ནམ་མཁའ་ནས། རང་གི་ཕོ་བྲང་དུ་ཐབ་པ་རྨིས་པ་ན། དེའི་ལྟས་བརྟག་དགོས་པ། རང་གི་བློན་པོ་རྣམས་ལ་དྲིས་པ་། དེའི་དོན་ནི། རྒྱ་གར་ན་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་བྱུང་བ་དེའི་སྐུ་བརྙན་ཡིན། དེས་ཡུལ་འདིར་བླ་ན་མེད་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་ལུང་བསྟན་བཟང་པོ་ཞིག་ཏུ་མཆོན་ནོ་གསོལ་བས། རྒྱལ་པོ་ཤིན་ཏུ་དགྱེས་ཏེ། ཕྱི་ལོ་ ༦༥ [A.D. 65] ལོར། ཆོས་འཚོལ་དུ་རྒྱ་གར་དུ་སྐུ་ཚབ་བཏང་བ་ན། འོད་སྲུང་མཏངྒ་ [Kassyapa Matanga] བྱ་བ་དང་། གོབྷ་རན་ [Gobharana or Dharmaralsa] ཡང་ན། ཆོས་སྲུང་བྱ་བ་གཉིས། སྟོན་པའི་སྐུ་འདྲ་དང་གསུང་རབ་འགའ་ཤས་བཅས་ཁྱེར་ཏེ། ལམ་དུ་ཡོང་བ་དང་འཕྲད། དེ་ནས་མཉམ་དུ། རྒྱ་གར་བ་གཉིས་ལ། གོང་མས་བཀུར་བསྟི་རྒྱ་ཆེར་བྱས། རྒྱལ་ས་ལོ་དབྱང་དུ་ [Loyang] རྟ་དཀར་པོའི་ལྷ་ཁང་ [White Horse Temple] བྱ་བ། དགོན་པ་གོང་མས་གསར་དུ་བཞེངས་པ་དེར། རྒྱ་གར་བ་གཉིས་གདན་དྲངས་ཏེ་བཞུགས་སུ་བཅུག རྒྱ་གར་བ་གཉིས་ཀྱིས་སྡེ་ཚན་ཞེ་གཉིས་པའི་མདོ་ [Sutra of Forty two section] ཞེས་བྱ་བ་བསྒྱུར་བ་དེ་ནི་དེང་སང་ཡང་ཡོད་ལ། ཆོས་བསྒྱུར་བའི་དང་པོ་ཡིན། ཞེས་བཤད་པ་དང་།

བོད་སྐད་དུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་ནག་ཆོས་འབྱུང་[2] ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། སྟོན་པའི་

2 - Mahayana Vinaya by Bhikkhu Yen - Kiat, Wat Bhoman Khunnarama, 323 soi swangaramon, yannawa District, Bangkok, 1968, P. 10 ལས་གསལ། 2 - གུང་ལོ་ཆེན་མགོན་པོ་སྐྱབས་ཀྱི་རྒྱ་ནག་གི་ཡུལ་དུ་དམ་པའི་ཆོས་དར་ཚུལ་གཙོ་བོར་བཤད་པ་བློ་གསལ་ཀུན་ཏུ་དགའ་བའི་རྣ་རྒྱན། སྡེ་དགེའི་ལྷུན་གྲུབ་སྟེང་གི་སྤར་མ་ ༡༩༨༥ ལོར་བཞུགས་སྐར་བོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་གིས་པར་སྐྲུན་ཞེབ་འབྲིང་ཤོག་ ༣༨༧༡ ལས་གསལ།

འབྲུངས་ལོ་ལ་སོགས་པ་མཛད་པ་གང་དང་གང་བསྟན་པའི་དུས་ཀྱི་ངེས་པ་ནི། བསམ་གཏན་མཁན་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ། བཀོད་ན། ཏའུ་རྒྱལ་སྲིད་རབས་ལྔ་པ་ཙོའུ། དབང་གི་ལོ་ཉེར་དྲུག་པ་ཤིང་ཕོ་སྟག་ལོ་ཟླ་བ་བཞི་པའི་ཚེས་བརྒྱད་ལ། སྟོན་པ་སྐུ་བལྟམས་ཏེ་མཚན་ལྟས་སུ། ལྷོ་ནུབ་ཀྱི་མཚམས་ནས། འོད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱུང་བ་རྒྱལ་པོས། གཟིགས་ན། ལྟས་མཁན་རྣམས་ལ་དྲིས་པས། དེ་ཕྱོགས་སུ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཞིག་འབྲུངས་པའི་རྟགས་ཡིན་པ་དང་། ལོ་སྟོང་སོང་ན། དེའི་གྲུབ་མཐའ་ཡུལ་འདིར་བྱུང་བར་ལུང་བསྟན། དེ་ནས་སྟོན་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་ ༡༠༡༣ པ། ཆེན་པོ་ཧྥན་གྱི་མིང་ཧྲི་རྒྱལ་པོ་ཡུང་ཕིང་གི་ལོ་བརྒྱད་པར་བསྟན་པའི་དབུ་བརྙེས་ལ། དེ་ཡང་ལོ་གསུམ་པའི་ཚེས་བཟང་པོ་ཞིག་གི་ནུབ་མོས་རྒྱལ་པོའི་རྨི་ལམ་ན། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་གསེར་གྱི་མདོག་ཅན་གྱིས་སྤྲས་པ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ་ཞིག་ནམ་མཁའ་ནས། ཕོ་བྲང་དུ་ཕེབས་པ་རྨིས་ནས། བློན་པ་རྣམས་ལ་དྲིས་པས། བློན་པོ་ཕྲུ་ཡི་བྱི་བས་སྨྲོན་ཏའུའི་དུས་སུ་རྒྱ་གར་ནས། སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བའི་དྲང་སྲོང་པགས་པ་གསེར་གྱི་མདོག་ཅན་འོད་དང་ལྡན་པ་ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་ཐུབ་པ་ཞིག་བྱུང་ཟེར་བ་ཐོས་ཏེ། ལྷའི་རྨི་ལམ་དེ་དང་འབྲེལ་བ་ཞིག་མིན་ནམ་གསོལ། དེ་ནས་རྒྱལ་པོས་ཡིག་སྙིང་རྣམས་གཟིགས་པས་ཏའུ་ཙོའུ་དབང་གི་དུས་ཀྱི་ལུང་བསྟན་དེ་སྙེད་ནས་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་དགྱེས་ཏེ། བང་ཆེན་པ་ལྭང་ཙུན། གྲུབ་མཐའ་ཚོལ་དུ་གཏོང་བས་དེ་སྐབས་རྒྱ་གར་ནས་ཀྱང་། དུས་ལ་བབ་པ་ཤེས་ནས། འོད་སྲུང་གི་རིགས་ལས་དགྲ་བཅོམ་པ་མཏནྜི་དང་། པཎྜིཏ་ཐྭལན་གཉིས་རྟ་དཀར་པོ་གཅིག་ལ་སྟོན་པའི་བྲིས་ཐང་ཅིག་དང་། གསུང་རབ་འགའ་ཞིག་བཀལ་ཏེ་ཐོན་པ་དང་ལམ་ཐོག་འཛོམས་ཏེ་ལྷན་དུ་འཁོར། དགྲ་བཅོམ་པས་རྫུ་འཕྲུལ་སྣ་ཚོགས་བསྟན་ནས་རྒྱལ་པོ་འཁོར་བཅས་མགུ་བར་བྱས་ཞེས་སོགས་བཤད་པ་དང་།

ཐུའུ་བཀྭན་གྲུབ་མཐའ་[1] ལས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱུས་ན། རྒྱ་གར་དུ་སངས་རྒྱས་མ་བྱོན་གོང་ནས། རྒྱའི་སྟོན་པ། མེ་ཙི། ལི་ཙི། ཙྭ་ཙི་གསུམ་གྱི་སྐབས་རྒྱ་ཡུལ་དུ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན། ཐོག་མར་བསྒྲགས་པ་མ་ཟད། ནང་ཆོས་དང་ཆ་འདྲ་པའི་ཆོས་ཚུལ་འགའ་བྱུང་ནའང་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་རྒྱུན་རིང་དུ་དར་བ་མ་བྱུང་འདུག ཅེས་གསུངས་པ་དང་།

ཧའུ་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་རབས་ལྔ་པ། ཅིའུང་ཕང་གི་ལོ་ཉེར་དྲུག་པ་ཤིང་སྟག་ལོར། སྐྱོ་ནུབ་ཀྱི་མཚམས་ནས། གསེར་གྱི་མདོག་ལྟ་བུའི་འོད་ཕུང་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱུང་ནས། རྒྱ་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་། རྒྱལ་པོས་གཟིགས་ནས་ལྟས་མཁན་རྣམས་ལ་དྲིས་པས། དེ་ཕྱོགས་སུ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཞིག་འཁྲུངས་པའི་རྟགས་ཡིན་པ་དང་། ལོ་སྟོང་སོང་ན། དེའི་གྲུབ་མཐའ། ཡུལ་འདིར་འབྱུང་བར་ལུང་བསྟན། རྒྱུ་མཚན་དེ་ཡིག་ཚང་དུ་བཞག དེ་ནས་ཆེན་པོ་དྷན་གྱི་མིང་ཧྲེའི་(མིང་ཏི་)རྒྱལ་པོའི་ཡུང་ཕིང་གི་ལོ་བརྒྱད་པར་ཤིང་གླ་ལོ་ལ། རྒྱ་ཡུལ་དུ་བསྟན་པའི་དབུ་བརྙེས།

རྒྱལ་པོ་དེའི་ལོ་གསུམ་པའི་ཚེས་བཟང་ཞིག་གི་ནུབ་མོའི་མནལ་ལམ་དུ། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་སྐུ་གསེར་ཁ་མདོག་ཅན་མཚན་གྱིས་སྤྲས་པ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ་ཞིག་ནམ་མཁའ་ནས། ཕོ་བྲང་གི་མདུན་དུ་ཕེབས་པ་ཀློས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་བརྟག་པ་བྱུས་ཏེ། ནམ་ཞིག་ན། རྒྱལ་པོས་ཡིག་རྙིང་རྣམས་གཟིགས་པས། ཧའུ་ཅིའུ་ཕང་གི་དུས་ཀྱི་ལུང་བསྟན་དེ་རྙེད་ནས། རྒྱལ་པོས་ཤིན་ཏུ་དགྱེས་ཏེ། ཤིང་གླང་ལོ་ལ་བང་ཆེན་པ། ཕང་ཙུན་(ཕང་བཙན་)རྒྱ་གར་དུ། ཆོས་འཚོལ་བར་བཏང་། སྐབས་

1- ༡༩༦༩ ལོར། དེ་མོངས་དབང་དགེ་ལེགས་ཀྱིས་ཞུ་དག་པར་འགྲེམས། ཐུའུ་བཀྭན་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མའི་ [༡༧༣༧-༡༨༠༢] གྲུབ་མཐའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁུངས་དང་འདོད་ཚུལ་སྟོན་པ་ལེགས་བཤད་ཤེལ་གྱི་མེ་ལོང་ཤོག ༤༥༡-༥༦༢ ལས་གསལ།

དེར་རྒྱ་གར་ནས་འོད་སྲུང་གི་རིགས་ལས། དགྲ་བཅོམ་པ་མཏྣྒི་དང་། པཎྜིཏ་ཛྷ་རན་ཞེས་པ་རྒྱ་སྐད་ལ་སྒྲ་ཉམས་པས། ཐྭལན་བྱ་བ་གཉིས་ཀྱིས། རྒྱ་ཡུལ་དུ་བསྟན་པ་དར་བའི་དུས་ལ་བབས་པར་གཟིགས་ནས། རྟ་དཀར་པོ་གཅིག་ལ། སྟོན་པའི་བྲིས་ཐང་གཅིག་དང་། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་མདོ་སྡེ་དུ་མ། རིང་བསྲེལ་བྲེ་གང་དང་བཅས་པ་བཀལ་ནས་བྱོན་པ་དང་། རྒྱ་ཡུལ་ཤོ་ཡོ་ཁྲིའི་ ཞེས་པར་འཛོམས་པས། ཞང་ཙུན་དང་ལྷན་དུ་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་དུ་འབྱོར། རྒྱལ་པོས་ཤིན་ཏུ་དགྱེས་ཏེ་བསུ་བ་བཀུར་སྟི་མཛད། ཧེན་རྣམས་པའི་མཐེ་ (པེམ྄སི་) བྱ་བའི་ལྷ་ཁང་བཞེངས་ནས། རྒྱ་གར་བ་གཉིས་མཆོད་ཡུལ་དུ་མཛད་པའི་ཚེ་ན། གཙུག་མར་གནས་པའི་སྟོན་གྱི་ཆོས་པ་རྣམས་ན་རེ། ལུགས་སྲོལ་མི་མཐུན་པ་འདི། ཡུལ་འདིར་དར་མི་རུང་ཞེས་རྩོད་པ་མང་པོ་བྱུང་བ་རྣམས་ཕམ་པར་མཛད། ཅེས་དང་།

ཧོ་ནན་ཞིང་ཆེན་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་ལྷེ་བའི་ (ད་ལྟའི་ལོའོ་དབྱར་གྲོང་ཁྱེར་) ནུབ་ཛོས་སུ། པེམ྄སི་(རྟ་དཀར་དགོན་པ་)ཟེར་བའི་དགོན་པ་བཞེངས། དེ་ནས་བཟུང་། རྒྱ་ཡུལ་དུ། ནང་ཆོས་ཐོག་མར་དར་བའི་འགོ་ཚུགས་པ་ཡིན། མི་བཟང་མགོན་པོ་སྐྱབས་ཀྱིསབརྩམས་པའི་རྒྱ་ནག་ཆོས་འབྱུང་ལས་བཤད་ཅེས་དེབ་ཐེར་མར་པོ་དུང་དཀར་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་མཆན་[1] འགོད་དུ་གསལ། རྒྱ་ནག་ཆོས་འབྱུང་[2] ལས། དགྲ་བཅོམ་པ་མཏྣྒི་ཐོག་མར་རྒྱ་ཡུལ་དུ་བྱོན་ཏེ། ཧེནནྲ་མཁར་དེར་པེམཟིས་གཙོར་བྱས་པའི་ལྷ་ཁང་དང་། དགོན་པ་བཏབ་རབ་བྱུང་དྲུག

1- ཚལ་པ་ཀུན་དགའ་རྡོ་རྗེའི་དེབ་ཐེར་དམར་པོར་དུང་དཀར་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་མཆན་འགོད། ༡༩༨༡ ལོར་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་དེབ་ཤོག་ ༣༩༠-༣༩༣ ལས་གསལ། 2- གུང་ལོ་ཆེན་མགོན་པོ་སྐྱབས་ཀྱི་རྒྱ་ནག་ཆོས་འབྱུང་སྟེ་དགེ་ལྷུན་གྲུབ་སྙིང་གི་སྤྱར་མ་བསྒྱུར་དུ་འདི་ག་བོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་གིས་ ༡༩༨༥ ལོར་འགྲེམ་སྤེལ་ཞིབ་འབྲིང་ཤོག་ ༣༩༦-༤༠༡ ལས་གསལ།

བརྒྱ་ཉི་ཤུ་དང་། བཙུན་མ་ཉི་བརྒྱ་སུམ་ཅུ་བསྒྲུབས་པར་རབ་བྱུང་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཐོག་མ་ཡིན་ལ། དེ་ནས་པཎྜིཏ་དྷརྨཀཱལ་སོགས་འདུལ་འཛིན་འགའ་ཕེབས་ཏེ། ལྷོ་པ་ཀིའང་ནན་གྱི་གནས་སུ་ནང་བསྟན་ཐོག་མར་བཙུགས་པར་བཤད་པ་དང་། ཐུའུ་བཀྭན་གྲུབ་མཐར་ཧེནན་ཧྲ་ཕུའི་མཁར་དེར། ཕའི་མ་ཟེས་གཙོ་བོ་ལྷ་ཁང་བདུན་དང་། བཙུན་མའི་ལྷ་ཁང་གསུམ་བཞེངས། རྒྱལ་པོས་དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་བླངས། བློན་ཆེན་འགའ་ཞིག་གིས་གཙོ་བྱས་པའི་མི་སྟོང་ལྷག་རབ་ཏུ་བྱུང་། རབ་བྱུང་དྲུག་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་དང་བཙུན་མ་ཉི་བརྒྱ་སུམ་ཅུ་བསྒྲུབས། དགྲ་བཅོམ་པས། ཐེག་པ་ཆུང་ངུའི་མདོ་སྡེ་ནས། ཉེར་འཁོར་བསྡུས་པའི་མདོ་སྡེ་རིམ་པར་ཕྱེ་བ་ཞེ་གཉིས་པ་ཞེས་བྱ་བ་བསྒྱུར་བ། མདོ་སྡེ་བསྒྱུར་བའི་ཐོག་མ་ཡིན་ཅིང་དེང་སང་ཡང་བཞུགས།

གཞན་ཡང་སློབ་དཔོན་དུས་འཕགས། གནས་བརྟན་ཅིལྱུཀཱཚྭ་དགེ་བསྙེན་བདེ་འདུལ་སོགས་པཎྜིཏ་དྲུག་ཚན་གཅིག་དང་། པཎྜིཏ་དྷརྨཀཱལ་སོགས་པ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་འདུལ་འཛིན་གསུམ་དང་། པཎྜིཏ་གཞན་བཞི་བཅས་བཞི་ཚན་གཅིག་བཅས་དང་། སློབ་དཔོན་ཚོགས་མཆོག་སྡེ་དང་། དགེ་བསྙེན་ཊེཁིན་སོགས་ཀྱིས། ལྷོ་ཕྱོགས་ཀིང་ནན་གྱི་གནས་སུ་བསྟན་པ་ཐོག་མར་བཙུགས།

རྒྱའི་ཡུལ་དུ་དར་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ། བརྒྱུད་པ་རྣམ་པ་ལྔར་གྲགས་པའི་ནང་ཚན་འདུལ་བའི་བརྒྱུད་པ་ནི། དགྲ་བཅོམ་པ་མདྷྱཱི་ལ་བརྒྱུད་པའི་སྡོམ་རྒྱུན་རེ་ཞིག་གི་བར་དུ་བྱུང་ཡང་། ཕྱིས་སུ་རྒྱུན་ཆད་པ་འདྲ་ལ། རིག་འཛིན་ཀུམཱར་ཤྲཱི་ཞེས་བྱ་བ་རིག་གནས་མཐའ་དག་ལ་མཁས་ཤིང་མངོན་ཤེས་དང་རྫུ་འཕྲུལ་མངའ་བ་ཞིག་རྒྱ་ཡུལ་དུ་བྱོན། འདི་ཕེབས་དུས་སུ་ཙནྡན་ཇོ་བོ་ཡང་གདན་དྲངས།

རྒྱལ་པོ་ཧྲུང་ཤིང་བྱེ་བས་བཀུར་སྟི་ཆེན་པོ་བྱས་ཏེ། ཙེའུཏྲ་ཤང་གཙོ་བོའི་སློབ་མ་མཁས་པ་བརྒྱ་དང་བཅས་པས་བཀའ་བསྟན་བཅོས་མང་དུ་བསྒྱུར། བཤད་པའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་གྱི་བསྟན་པ་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ།

ཁྱད་པར་དུ་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་པའི་སྡོམ་པ་མང་དུ་གནང་། འདི་ནས་བཟུང་ཏྲ་ཤང་རྣམས་བསྙེན་པར་རྫོགས་པའི་རྗེས་ལ་བྱང་སྡོམ་ལེན་པའི་སྲོལ་དང་། འདུལ་འཛིན་བུདྡྷ་ཡཤཱ་དང་། ཝིམལཙཀྵ་དང་། དྷརྨ་རུ་ཙི་བྱ་བ་གསུམ་ཡང་ཀུམཱ་ར་དང་མཉམ་དུ་བྱུང་བས། ལུང་སྡེ་བཞི་སོགས་འདུལ་བའི་སྐོར་མང་དུ་བསྒྱུར་ཞིང་། དགེ་སློང་གི་བསླབ་བྱ་མདོར་བྲིད་དུ་བསྟན། གཞན་ཡང་གནས་བརྟན་དགེ་འདུན་གོ་ཆ་བྱ་བ་བྱོན་ནས་ཀྱང་། འདུལ་བའི་སྡོམ་རྒྱུན་ནི་དེང་སང་གི་བར་དུ་གནས་སོ།།

སིཾཧླ་ལའི་དགེ་སློང་མ་དེབསརཱ་སོགས་རྒྱ་གར་ནས་དགེ་སློང་མ་བཅུ་ཕྲག་གཅིག་རྒྱ་ཡུལ་དུ་བྱོན་པའི་ལོ་རྒྱུས་འདུག་ཀྱང་། དེ་དག་ལས་བརྒྱུད་པའི་དགེ་སློང་མའི་སྡོམ་རྒྱུན་བྱུང་མ་བྱུང་མ་ཤེས་སོ་ཞེས་དང་། རྒྱ་ནག་གི་ཆོས་འབྱུང་ལས་སིཾཧླ་ལའི་དགེ་སློང་མ་དེབསརཱ་སོགས་རྒྱ་གར་ནས་དགེ་སློང་མ་བཅུ་ཕྲག་གཅིག་རྒྱ་ཡུལ་དུ་བྱོན་ཏེ། འཁོར་རྣམ་བཞི་ཚང་བར་བྱས་པར་གསུངས།

བསླབ་པའི་ཆོས་མང་པོའི་སྐོར་ལ་ཡུལ་ལུགས་དང་བསྟུན་ན། སྡེ་པ་གཞན་ནས་བླངས་པའང་ཡོད་ཟེར། ཤ་མི་བཟའ་ཞིང་། ཞོན་པ་མི་ཞོན་པ་དང་། ལྷུང་བཟེད་ཆུང་ཚད་ལས་ཀྱང་ཆུང་བ་འཆང་ཞིང་། སྣམ་སྦྱར་གྱི་ཚལ་བུ་ནི་བྱ་སྤྲུ་ཡས་ནོན་གྱི་ཚུལ་དང་། ཡུལ་འདིར་སྡེ་པ་གཅིག་པུ་ལས་མེད་པས་འཁྲུལ་དོགས་མི་དགོས་

པའི་ཡིན་ནམ་བྲ་ཧགས་ཀྱི་སྲོལ་མེད་དོ།། ཞེས་གསུངས་པ་དང་།

རྒྱའི་ཁྲིམས་ལུགས་ལ་ཁ་དོག་སེར་པོ་རྒྱལ་པོ་དང་། དམར་པོ་བློན་པོའི་ཆོས་སྐལ་ཡིན་ཅིང་། དེ་དུས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་ཁ་དོག་དེ་གཉིས་རབ་བྱུང་ལ་དམིགས་བསལ་གྱིས་གནང་བ་མ་སྟེར་ཞིང་། རྒྱའི་ཡུལ་ལུགས་ལ་ལུས་ཀྱི་ཤ་རྗེན་པར་མཐོན་པ་ངོ་ཚའི་གནས་སུ་བྱེད་པའི་དབང་གིས་ཧྭ་ཤང་རྣམས་ཀྱིས་ཕུ་ཐུང་སྨུག་པོ་གྱོན་པའི་སྲོལ་དར་ལ། ཕྱིས་སུ་བོད་ཀྱི་བླ་མ་བྱོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བོད་ལུགས་ཀྱི་རབ་བྱུང་བའི་གོས་གྱོན་ཀྱང་ཧོར་གྱི་རྒྱལ་པོའི་དུས་ཡིན་པས་དམིགས་བསལ་གནང་བར་བརྟེན། ད་ལྟའི་བར་དུ་ཧྭ་ཤང་རྣམས་སྨུག་ཚས་དང་། བོད་ཀྱི་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱིས་དམར་སེར་གྱོན་པའི་ལུགས་བྱུང་བར་སྣང་ངོ།།

ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ན། ཆེན་པོ་ཧྭན་གྱི་མིང་རྗེའི་རྒྱལ་པོའི་ཡུང་ཕིང་གི་ལོ་བརྒྱད་པར་ཤིང་སྒང་ལོ་ལ་རྒྱ་ཡུལ་དུ་བསྟན་པའི་དབུ་བརྙེས། དེ་ནས། རྒྱལ་པོ་དེས། རྒྱ་གར་ནས། དགྲ་བཅོམ་པ་མཏངྐི་གདན་དྲངས་ཏེ། བརྒྱུད་པ་རྣམ་ལྔར་གྲགས་པའི་ནང་ཚན་དགྲ་བཅོམ་པ་མཏངྐི་ལས་བརྒྱུད་པའི་སྡོམ་རྒྱུན་ཐོག་མར་བཙུགས་ཏེ། རེ་ཞིག་གི་བར་དུ་དར་ཡང་དེ་ནས་རྒྱུན་ཆད། ཕྱིས་སུ་རྒྱ་གར་ནས་ཕེབས་པའི་སློབ་དཔོན་ཀུམཱརཤྲཱི་དང་དགེ་འདུན་གོ་ཆ་གཉིས་ལས་བརྒྱུད་པའི་སོ་ཐར་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་དེང་སང་གི་བར་གནས་པ་དང་། དེར་མ་ཟད། རྒྱའི་ལོ་རྒྱུས་གཞན་དུ་གསལ་བ་ལྟར་ཤྲཱིལངྐའི་དགེ་སློང་མ་དེ་བསཱར་སོགས་རྒྱ་ཡུལ་དུ་བྱོན་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱང་འདིར་འཁོད་པས། སྔོན་བྱོན་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། རྒྱའི་དགེ་སློང་མའི་སྡོམ་རྒྱུན་གྱི་འབྱུང་ཁུངས་སྐོར་ལ་ཡང་ཉམས་ཞིབ་མཛད་ཡོད་པར་འཁྲུམས་སོ། དེ་ལྟར་ན་སྔོན་རྒྱ་ཡུལ་དུ་ནང་ཆོས་ཇི་ལྟར་དར་བའི་སྐོར་ལ་

རྒྱ་ཡིག་དང་བོད་ཡིག་ཏུ་འགྱུར་པ་དང་ཁྱད་པར་རྒྱའི་བཀའ་བསྟན་སྐོར་ཡང་བོད་ཡིག་ཏུ་འགྱུར་པ་འདི་རྣམས་ཕན་ཚུན་བསྡུར་ཏེ་ཉམས་ཞིབ་བྱུབ་ན་ཕན་ཚུན་གོ་རྟོགས་གསལ་པོ་དང་། བློ་ཐག་ཉེ་པོ་ཡོང་བ་དང་བསྟན་པ་སྤྱི་ལ་ཡང་ སྨན་པར་འགྱུར་རམ་སྙམ་པ་འདི་ནི་ཞོར་འཕྲོས་སུ་ཐལ་ལོ།།

མདོར་ན། རྒྱ་ཡུལ་དུ་ནང་བསྟན་དར་བ་བརྙེས་ནས་བཟུང་། རྒྱ་གར་པཎ་གྲུབ་རིམ་བྱོན་གྱིས་ཆོས་བསྒྱུར་བ་དང་། རྒྱལ་བསྟན་སྤེལ་ཞིང་། ཁྱད་པར་འདུལ་བའི་བརྒྱུད་པ་ཇི་ལྟར་བྱོན་པ་བཅས་ཀྱི་སྡོམ་ཚིག་ལ་ཇེ་སྐད་དུ་གུང་ལོ་ཆེན་མགོན་པོ་སྐྱབས་ཀྱིས[1]

འཇམ་མགོན་གདུལ་བྱའི་ཞིང་མཆོག་ཡུལ་དབུས་འདིར།།
དྷན་གྱི་རྒྱལ་པོ་མིང་རྡྷིས་བསྟན་པའི་དབུ།།
བརྙེས་དུས་ནས་བཟུང་རྒྱ་གར་པཎ་གྲུབ་མང་།།
རིམ་བྱོན་ཆོས་རྣམས་བསྒྱུར་ཞིང་རྒྱལ་བསྟན་སྤེལ།།
དེ་ལ་བརྒྱུད་པ་རྣམ་ལྔས་སྤྱི་ཁྱབ་ལ།།
འདུལ་བ་མིང་རྡྷིའི་དུས་ཀྱི་མདྷནྣའི།།
བརྒྱུད་འཛིན་ད་ལྟ་ཡོད་ནའང་ཉིན་སྐར་ཙམ།།
ཕྱིས་ཀྱི་འཕགས་པ་དགེ་འདུན་གོ་ཆ་དང་།།
རིག་འཛིན་ཀུམྣར་ཡི་རྗེས་ཞུགས་པའི།།
ཆེ་ཆུང་ཐེག་པའི་འདུལ་འཛིན་དེང་སང་མང་།།
ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ།།

1- རྒྱ་ནག་ཆོས་འབྱུང་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཤོག ༢༡བ༡ ལས་གསལ།

རྒྱ་ཡུལ་དུ་དགེ་སློང་མ།

ཆེན་པོ་རྒྱ་ཡུལ་དུ་ཐོག་མར་དགེ་སློང་མའི་འབྱུང་ཁུངས་ཇི་ལྟར་བྱུང་བའི་སྐོར་ཞིབ་གསལ་འཁོད་པའི་ཡིག་ཆ་རྙེད་དུ་ཡོད་པས། རྒྱའི་དགེ་སློང་མའི་འབྱུང་ཁུངས་ཞིབ་རྩད་བྱ་རྒྱུ་ལ། དེ་ཙམ་དཀའ་རྙོག་མེད་པར་མངོན། འོན་ཀྱང་། རྒྱའི་སྲོལ་རྒྱུན་གྱི་དགེ་སློང་མར་བསྒྲུབ་པ་ལ་དགོས་ངེས་དང་དཀའ་རྙོག་ཆེ་ཤོས་ནི་གཉིས་ཏེ། རྒྱའི་སྲོལ་རྒྱུན་ལ་བུད་མེད་དགེ་སློང་མ་སྒྲུབ་ཚུལ་གཉིས་ལས་མ་འདས་ཤིང་། སྒྲུབ་ཚུལ་གཅིག་ལ། དུས་རབས་བཞི་པ་ནས། ཐོག་མར། རྒྱ་ཡུལ་དུ། ཕའི་དགེ་འདུན་ཁོ་ནས། དགེ་སློང་མར་བསྒྲུབས་པ་དང་། ད་ལྟ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་མུས་ལ། དེ་ལྟར་སྒྲུབ་ཏུ་བཏུབ་པའི་འདུལ་བའི་ལུང་གི་ཁུངས་རྙེད་ཐབས་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་དང་། སྒོ་སྣ་ཚོགས་ནས་བཙལ་བ་དང་འཚོལ་བཞིན་ཡང་། ད་ཕན་ལུང་ཚད་ལྡན་ཞིབ་གསལ་མ་རྙེད་པའི་དཀའ་ངལ་དང་། སྒྲུབ་ཚུལ་གཅིག་ལ། ཕའི་དགེ་འདུན་ཁོ་ནས་བུད་མེད་དགེ་སློང་མ་དང་པོ་རྒྱ་ཡུལ་དུ་བསྒྲུབས་པ་ནས་ལོ་ ༧༧ རྗེས་སམ། དུས་རབས་ལྔ་པ་ནས་ཐོག་མར་སྲི་ལངྐའི་དགེ་སློང་མ་ལས་བརྒྱུད་པའི་སྡོམ་རྒྱུན་ཞིག་རྒྱ་ཡུལ་དུ་བྱུང་ལ། དེའི་བརྒྱུད་པ་ད་ལྟའི་བར་དུ་བརྒྱུད་རིམ་གྱི་གནས་སྟངས་སམ། དེའི་ཕྱག་བཞེས་ཀྱི་བརྒྱུད་རིམ་མ་ཆད་པ་ད་ལྟའི་བར་དུ་ཡོད་པའི་ཁུངས་དངོས་ཡོད་ཇི་བཞིན་རྙེད་ཐབས་ཀྱང་གོང་གསལ་ལྟར་ཞིབ་རྩད་བྱས་དང་བྱེད་མུས་ཀྱང་། ད་དུང་ཡང་མ་རྙེད་པའི་དཀའ་ངལ་བཅས་ཀྱི་དཀའ་རྙོག་འདི་གཉིས་གང་རུང་ཞིག་སེལ་ཐབས་སམ། ཡང་ན་གནད་དོན་འདི་གཉིས་ཀྱི་དངོས་ཡོད་གནས་སྟངས་གསལ་པོ་ངོ་ཆ་འཕྲོད་ངེས་ཤིག་གསལ་པོ་ཞིག་བཟོ་ཐབས་བྱུང་ན། བོད་ཀྱི་རབ་བྱུང་མ་རྣམས་ལ། རྒྱའི་སྲོལ་རྒྱུན་གྱི་དགེ་སློང་མའི་སྡོམ་རྒྱུན་གསར་དུ་སྒྲུབ་པའི་གོ་སྐབས་བཟང་པོ་ཞིག་རྙེད་ཐབས་དང་། གནས་བརྟན་འདུལ་བ་འཛིན་པ་རྣམས་ལ་ཞིབ་ཕྲའི་བཀའ་བསྡུར་དང་གཏན་འཕེབས་

མཛད་རྒྱུའི་གཞི་རྩའི་ཆ་རྐྱེན་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཞིག་གཟིགས་ཏེ། འདི་ལས་སུ་རིང་མོ་ཞིག་ནས། “གོང་ས་”སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་ཐུགས་ཁུར་ཆེར་བཞེས་ཀྱིས་ལམ་སྟོན་བཀའ་སློབ་ཟབ་གསལ་ལན་མང་ཕེབས་པའི་དགོངས་དོན་ཆ་ཤས་ཤིག་འགྲུབ་ཐབས་སུ། ད་བར་གནད་དོན་འདི་གཉིས་ལ་སྐུལ་དུ་བཏོན་ཏེ་ཞིབ་རྩད་ཉམས་ཞིབ་དང་ཆབས་ཅིག སྔོན་བྱོན་བོད་ཀྱི་འདུལ་འཛིན་འགས། བོད་དུ་ཕའི་དགེ་འདུན་རྒྱུད་པས། བུད་མེད་དགེ་སློང་མར་བསྒྲུབས་སྒྲོང་བའི་སྲོལ་རྒྱུན་ཡང་བསྐྱར་གསོ་མཛད་ཐབས་ཡོད་མེད་བཅས་གནད་འདི་གསུམ་ནི། བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་བུད་མེད་རྣམས་ལ། བསླབ་གཞི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དགེ་སློང་མའི་སྡོམ་པ་སྒྲུབ་པའི་གོ་སྐབས་བཟང་པོ་ཞིག་རྙེད་ཐབས་ལ་དམིགས་བཀར་ཉམས་ཞིབ་ཀྱི་བརྗོད་གཞི་གཙོ་བོ་ཞིག་ཡིན། བརྗོདགཞི་འདི་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས། འདི་ལས་ནས་ད་བར་ཡིག་ཆ་མཁོ་སྒྲུབ་དང་འབྲེལ་ཉམས་ཞིབ་ཀྱང་འཛིན་བྱས་དང་བྱེད་མུས་ཡིན།།

དཔྱད་གཞིའི་ཡིག་ཆ་གཙོ་བོ།

ཁུངས་གང་ལ་བརྟེན་པའི་དཔྱད་གཞིའི་ཡིག་ཆ་གཙོ་བོ་གང་ཞེ་ན། ཐོག་མར་རྒྱ་ཡུལ་དུ་ཤྲཱིལངྐཱའི་དགེ་སློང་མའི་སྡོམ་རྒྱུན་བྱུང་བའི་རྗེས་ནས། ད་ལྟའི་བར་དུ་བརྒྱུད་རིམ་གྱི་སྐོར་ཞིབ་གསལ་འཁོད་པའི་ཡིག་ཆ་དེང་སང་རྙེད་དུ་མེད་ཀྱང་། ཐོག་མར་རྒྱའི་དགེ་སློང་མའི་སྡོམ་རྒྱུན་གྱི་འབྱུང་ཁུངས་སྐོར་འཁོད་པའི་ཡིག་ཆ་མང་པོ་ཞིག་རྙེད་དུ་འདུག་པ་ནས། འདི་ལས་ནས་ཉམས་ཞིབ་བྱེད་པ་ལ། གང་ལ་ཁུངས་སུ་བྱེད་པའི་ཡིག་ཆ་གཙོ་བོ་དེ་ནི་རྒྱའི་དགེ་སློང་མའི་རྣམ་ཐར་དུ་གྲགས་པ་འདི་ཉིད་ཡིན། རྣམ་ཐར་འདི་ལ་ཁུངས་སུ་བྱས་ཏེ། ཉམས་ཞིབ་པ་ཀུན་གྱིས། རྒྱའི་དགེ་སློང་མའི་འབྱུང་ཁུངས་སྐོར་ལ། རྩོམ་ཡིག་གི་ཡིག་ཆ་རིགས་སྣད་རིགས་

འདྲ་མིན་ནང་ཆེས་མང་དུ་ཐོན་འདུག་པ་ཚང་མའི་ཁུངས་སུ་བྱ་བའི་གཞི་རྟེན་དུ་གྱུར་ཡོད་ལ། འདི་སྐོར་ཅུང་གསལ་བར་འདེར་བཤད་ན། ཁུངས་གང་ལ་བརྟེན་པའི་དཔྱད་གཞིའི་ཡིག་ཆ་གཙོ་བོ་ལ། ཆེན་པོ་རྒྱའི་ཡུལ་དུ་ཐོག་མར་དགེ་སློང་མ་ཇི་ལྟར་བྱུང་བའི་སྐོར་འཁོད་པའི་དཔྱད་གཞིའི་ཡིག་ཆའི་ནང་ནས་གསལ་ཤོས་དང་གཙོ་བོ་ལ། དགེ་སློང་མའི་རྣམ་ཐར་ [Pi-Chiu-ni Chuan] ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་ཡིན་ལ། འདི་ནི་རྒྱ་ནག་ཆོས་འབྱུང་[1] [ཤོག ༢༠༥བ༥] ལས། དགེ་སློང་མའི་རྣམ་ཐར་བམ་གསུམ་པ་ཞིག རྒྱའི་བཀའ་བསྟན་གྱི་ཁྲོད་ན་ཡོད་ཅེས་གུང་ལོ་ཆེན་མགོན་པོ་སྐྱབས་ཀྱིས་བཤད་པ་དེ་ཡིན་པ་ལས་གཞན་དགེ་སློང་མའི་རྣམ་ཐར་རྒྱ་ཡིག་ཏུ་མི་སྣང་ངོ།

དགེ་སློང་མའི་རྣམ་ཐར་[2] འདི་ནི། ཕྱི་ལོ་ ༥༡༦ ལོ་ལ། པའོ་ཙའང་ [Pao-Chang] བྱ་བ་རྒྱའི་བཙུན་པས་བྲིས་པ་དང་། རྣམ་ཐར་འདིའི་ནང་བརྒྱ་ཕྲག་བཞི་པ་ནས་(ཕྱི་ལོ་ ༣༦༡ ལོ་ནས་ ༥༡༦ པའི་) དྲུག་པའི་བར་གྱི་རྒྱའི་དགེ་སློང་མ་སྔན་གྲགས་ཆེ་བ་དྲུག་ཅུ་རེ་ལྔའི་རྣམ་ཐར་ཡོད་ཅིང་། རྣམ་ཐར་དང་པོ་ལ། རྒྱའི་དགེ་སློང་མ་དང་པོ། Ching - chien [292 - 361] བྱ་བ་ནས་འགོ་བརྩམས་ཏེ། མཐར། Fa - Hsuan [434 - 516] བྱ་བའི་བར་གྱི་རྒྱའི་དགེ་སློང་

1- གུང་ལོ་ཆེན་མགོན་པོ་སྐྱབས་ཀྱིས་བརྩམས་པ། རྒྱ་ནག་གི་ཡུལ་དུ་དམ་པའི་ཆོས་དར་ཚུལ་གཙོ་བོར་བཤད་པ་བློ་གསལ་ཀུན་ཏུ་དགའ་བའི་རྣ་རྒྱན་སྡེ་དགེ་ལྷུན་གྲུབ་སྟེང་གི་སྤར་མ་བཞུགས་སྣར་བོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་གིས་ ༡༩༨༥ ལོར་སྤར་སྐྲུན་ལྡེབ་འབྲིང་ཤོག ༢༠༥བ༥ ལས་གསལ།

2- The biographies of Bhikkhuni (Pi - Chiu - ni Chuan] compiled in 516 AD by the monk Pao-Chang record the lives of sixty five Eminent Bhikkhuni for the English translation of this Texts, See Kathryn Ann Tsai, lives of the Nuns, University of Hawaii Press, 1994, P. 17 - 106 དང་། Japanese edition of the Chinese Buddhist Canon, the Taisho - Shinshu - Daizokyo, Vol. 50 P. 934 - 948

མ་དྲུག་ཅུ་རེ་ལྔའི་རྣམ་ཐར་ཆ་ཚང་བ་ཞིག་སྟེ། དེའི་ནང་ནས་ཐོག་མར་རྒྱ་ཡུལ་དུ། དགེ་སློང་མ་ཇི་ལྟར་བྱུང་བའི་སྐོར་ལ་ཞིབ་ཏུ་གསལ་བའི་རྣམ་ཐར་གཙོ་བོ་གསུམ་སྟེ། དགེ་སློང་མ་དང་པོ་ Ching - Chien དང་། བཅུ་བཞི་པ། Hui - Kuo དང་། ཉེར་བདུན་པ་ Seng - Kuo བྱ་བ་གསུམ་ལས། ཐོག་མར་རྒྱ་ཡུལ་དུ། ཕའི་དགེ་འདུན་ཁོ་ནས། བུད་མེད་དགེ་སློང་མར་བསྒྲུབས་པའི་སྐོར་ལ། དགེ་སློང་མ་དང་པོ་ Ching - Chien བྱ་བའི་རྣམ་ཐར་ལས་གསལ་བ་དང་། སྲིལངྐའི་དགེ་སློང་མ་རྒྱ་ཡུལ་དུ་འབྱོར་ཏེ། དགེ་སློང་ཕ་མ་གཉིས་ཀའི་དགེ་འདུན་གྱིས། རྒྱ་ཡུལ་དུ་ཐོག་མར་བུད་མེད་དགེ་སློང་མར་བསྒྲུབས་པའི་སྐོར་ལ། ༡༤ པ་ Hui - Kuo དང་། ༢༧ པ་ Seng - Kuo བྱ་བ་རྒྱའི་དགེ་སློང་མ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ལས་གསལ་ཡོད། དེ་ལྟར་ན། རྒྱའི་དགེ་སློང་མའི་འབྱུང་ཁུངས་སྐོར་ཁུངས་གང་ལ་བརྟེན་པའི་དཔྱད་གཞིའི་ཡིག་ཆ་གཙོ་བོ་གཞིའམ་རྩ་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་གོང་གསལ་རྣམ་ཐར་དེ་གསུམ་ཡིན་པས། རྣམ་ཐར་དེ་གསུམ་ཁུངས་སུ་བྱས་ཏེ། འདིར་དེ་བཞིན་རིམ་བཞིན་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་དགེ་སློང་མའི་རྣམ་ཐར་ལས་བཤད་པ་ལྟར་ན། རྒྱ་ཡུལ་དུ་ཐོག་མར་དར་བའི་དགེ་སློང་མའི་འབྱུང་ཁུངས་དང་ཐ་པ་གཉིས་ཏེ། ཕའི་དགེ་འདུན་ཁོ་ནས་བསྒྲུབ་པའི་དགེ་སློང་དང་[1] པོ་ཅིན་རྒྱལ་རབས་(༢༦༥ - ༣༡༧།༣༡༧ - ༤༢༠) སྐབས་ [The chin Dynasty] [265 - 317/317 - 420] ཕྱི་ལོ་ ༣༥༧ ཡང་ན་བརྒྱ་ཕྲག་བཞི་པ་ནས། རྒྱ་ཡུལ་དུ་ཐོག་མར་བྱུང་བ་དང་། དེ་ནས་ལོ་ ༧༧ ཕྱིན་པ་ན། སྲིལངྐའི་དགེ་སློང་མ་ལས་བརྒྱུད་པའི་དགེ་སློང་ཕ་མ་གཉིས་ཀའི་དགེ་འདུན་གྱིས་བསྒྲུབས་

1 - Taisho - Shinshu - Daizokyo Vol. 50 P. 934 - 935 དང་། དགེ་སློང་མའི་རྣམ་ཐར་རྒྱ་ཡིག་ལས་དབྱིན་སྐད་དུ་ Kathryn Ann Tsai བྱ་བས་བསྒྱུར་ཅིང་ཞུ་ཆེན་བྱས་ཏེ། 1994 ལོ་ལ་ University of Hawaii Press ནས་ Honolulu ལ་པར་སྐྲུན་དབྱིན་དེབ་ཤོག ༡༧ - ༡༨ ལས་གསལ།

པའི་དགེ་སློང་མའི་རྣམ་རྒྱན་དེ་[1] ཐོག་མར་རྒྱ་ཡུལ་དུ། སུང་རྒྱལ་རབས་ (༤༢༠ - ༤༧༩) སྐབས་ [The Sang Dynasty] [420 - 479] ཕྱི་ལོ་ ༤༣༣ ཡང་ན་བརྒྱ་ཕྲག་ལྔ་པ་ནས་བྱུང་བ་བཅས་སོ། །དེ་ལྟར་དགེ་སློང་མའི་འབྱུང་ཁུངས་སྔ་ཕྱི་ཐ་དད་པ་གཉིས་བྱུང་སྟེ། གཅིག་ཚོགས་ཀྱིས་བསྒྲུབས་པའི་དགེ་སློང་མ་དང་པོ་དང་། གཉིས་ཚོགས་ཀྱིས་བསྒྲུབས་པའི་དགེ་སློང་མ་ཕྱིས་སུ་བྱུང་བ་ཡིན། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་གྱི་ཡུན་ཚད་ལོ་ནི་བདུན་ཅུ་དོན་བདུན་ཡིན་ནོ།།

རྒྱའི་དགེ་སློང་མ་དང་པོ།

ཐོག་མར། རྒྱ་ཡུལ་དུ། དགེ་སློང་མ་ཇི་ལྟར་བྱུང་བའི་སྐོར་འཁོད་པའི་རྩོམ་ཡིག་རིགས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་མང་པོ་སྙེད་དུ་འདུག་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཁུངས་གང་ལ་བརྟེན་པའི་གཞིའམ་རྩ་བ་ནི། རྒྱའི་བཙུན་པ་ Pao - Chang བྱ་བས། དུས་རབས་བཞི་པ་ནས། དྲུག་པའི་བར་གྱི་རྒྱའི་སྙན་གྲགས་ཆེ་བའི་དགེ་སློང་མ་དྲུག་ཅུ་རེ་ལྔའི་ལོ་རྒྱུས། ཕྱི་ལོ་ ༥༡༦ ལ་ཕྱོགས་སྒྲིག་བྱས་པ་ལ་ [Pi - Chui - ni chuan] དགེ་སློང་མའི་རྣམ་ཐར་དུ་གྲགས་པ་འདི་ཡིན་ལ། འདིའི་ནང་དགེ་སློང་མ་ Ching - Chien བྱ་བའི་རྣམ་ཐར་[1] ལས་བཤད་པ་ལྟར་ན། ཆིན་རྒྱལ་རབས་སྐབས་ (༢༦༥ - ༣༡༧།༣༡༧ - ༤༢༠) The Chin Dynasty [265 - 317/317 - 420] ཕྱི་ལོ་ ༣༥༧ ཡང་ན་དུས་རབས་བཞི་པར། ཅིང་ - ཅེའན་ [Ching - Chien] [292 -361] བྱ་བ་དང་། གཞན་བུད་མེད་བཞི་བཅས། དགེ་

1- T. Vol. 50 P. 937, 939 - 940 དང་། དེ་ཉིད་དབྱིན་བསྒྱུར་ Kathryn Ann Tsai, P. 36 - 37, 53 - 55 ལས་གསལ། 1 - Japanese edition of the Chinese Buddhist canon, the Taisho - Shinshu - daizokyo, Vol. 50 P. 934 - 935 ལས་གསལ་བ་དང་། རྒྱ་ཡིག་ནས་དབྱིན་སྐད་དུ་ kathryn Ann Tsai བྱ་བས་བསྒྱུར་ཏེ་ University of Hawaii Press བྱ་བས་ ༡༩༩༤ ལོར་ Honolulu ལ་པར་སྐྲུན་དབྱིན་དེབ་ཤོག་ ༡༧ - ༡༩ ལས་ཀྱང་གསལ།

སློང་ཕའི་དགེ་འདུན་ཁོ་ན་ལས་དགེ་སློང་མར་བསྒྲུབས་ཏེ། ཅིང་ཅེའན་བྱ་བ་ནི། རྒྱའི་དགེ་སློང་དང་པོ་ཡོངས་གྲགས་ངོས་འཛིན་བྱས་ཏེ། རྒྱ་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་དགེ་སློང་མའི་དང་པོར་གྲགས་སོ།།

དེ་ནས་བཟུང་སྲོལ་རྒྱུན་འདིའི་ལག་ལེན་ད་ལྟ་ཡང་ཡོངས་གྲགས་བྱུད་མེད་དགེ་སློང་མ་སྒྲུབ་ཚུལ་ཕལ་མོ་ཆེར་སྲོལ་རྒྱུན་འདིའི་ལམ་ནས་བསྒྲུབས་དང་སྒྲུབ་བཞིན་ཡོད། རྒྱའི་ལུགས་ལ་ཕའི་དགེ་འདུན་ཁོ་ནས་དགེ་སློང་མ་སྒྲུབ་ཏུ་རུང་མི་རུང་གི་སྐོར་ལ། Hui - Kuo དང་། Seng - Kuo བྱ་བ་རྒྱའི་དགེ་སློང་མ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་[1] ལས་བཤད་པ་ལྟར་ན། སུང་རྒྱལ་རབས་(༤༢༠ - ༤༧༩) [the Sung Dynasty] [420 - 479] སྐབས། ཕྱི་ལོ་ ༤༣༩ ལ། ཤྲཱི་ལངྐཱ་ནས་རྒྱ་ཡུལ་དུ་ཐོག་མར་འབྱོར་བའི་ལངྐཱའི་དགེ་སློང་མ་རྣམས་ཀྱིས། དེ་སྔོན་ཡུལ་འདིར་དགེ་སློང་མ་ཕེབས་མྱོང་མེད་ན། ཁྱེད་རྣམས་ཇི་ལྟར་དགེ་སློང་མར་བསྒྲུབས་སམ་ཞེས་དྲིས་པ་ན། རྒྱའི་དགེ་སློང་མ་ Seng - Kuo ནས། སྔོན་དུ་འདིར་དགེ་སློང་མ་མེད་ན་ཡང་། ཕའི་དགེ་འདུན་ཁོ་ན་ལས་ང་ཚོ་དགེ་སློང་མར་བསྒྲུབས་པ་དེ་ནི། སྐྱེ་དགུའི་བདག་མོ་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་དང་ཆ་མཐུན་པ་ཞིག་རེད་ཅེས་ལན་སྨྲས་ཏེ། དེའི་སྐོར་ཕྱི་ལོ་ ༤༣༣ ལ་རྒྱ་ཡུལ་དུ་ཕེབས་པའི་སྡེ་སྣོད་གསུམ་འཛིན་གྱི་ཁ་ཆེའི་སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་གོ་ཆ་ལ་བཀའ་དྲི་ཞུས་པ་ན། སློབ་དཔོན་གྱིས་མོས་མཐུན་མཛད་པ་དང་། དེར་མ་ཟད་བསྐྱར་དུ་དགེ་སློང་མ་བསྒྲུབ་རུང་ངམ་ཞུས་པ་ལ། སྔར་གྱི་དགེ་སློང་མར་བསྒྲུབས་པ་དེ་མི་འཐད་པ་མིན་པར་བསླབ་པ་གསུམ་གོང་འཕེལ་དུ་འགྱུར་བའི་ཁྱད་པར་ལ་བསྐྱར་དུ་སྒྲུབ་ཏུ་རུང་བ་ཡང་ཞལ་གྱིས་བཞེས་

1 - T. 50 P. 937, 939 - 940 ལས་གསལ་བ་དང་། Kathryn Ann Tsai དབྱིན་བསྒྱུར་དེབ་ཤོག་ ༣༦།༥༦ ལས་གསལ།

ཀྱང་། དེ་ཚེ་ཤྲཱི་ལངྐ་ནས་ཕེབས་པའི་དགེ་སློང་མ་བརྒྱད་མ་གཏོགས་མེད་པས་ཁ་སྐོང་དུ་ཡོངས་པའི་དགེ་སློང་མའི་དགེ་འདུན་མེད་པ་ལ། ལངྐའི་ཡུལ་ནས་བསྐྱར་དུ་དགེ་སློང་མའི་ཚོགས་སྡེ་གཉིས་པ་ཞིག་གདན་ཞུ་བྱ་འཆར་ཡོད་ཀྱང་ལོ་དེ་རང་ལ་སློབ་དཔོན་ཞིང་བརྗེས་པ་དང་། དེ་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༤༣༣ ལར་ལངྐའི་ཡུལ་ནས་དགེ་སློང་མའི་ཚོགས་སྡེ་གཉིས་པ་འབྱོར་བ་དང་། རྒྱ་གར་གྱི་སློབ་དཔོན་དགེ་འདུན་གོ་ཆ་མཁན་པོ་མཛད་དེ། དགེ་སློང་ཕ་མ་གཉིས་ཀའི་དགེ་འདུན་གྱིས་ Seng - Kuo སོགས་བསྒྲུབ་བྱ་བུད་མེད་གྲངས་གསུམ་བརྒྱ་ལྷག་དགེ་སློང་མར་བསྒྲུབས་པ་དེ་ནི། རྒྱ་ཡུལ་དུ་གཉིས་ཚོགས་ཀྱིས་དགེ་སློང་མར་བསྒྲུབ་པའི་དང་པོ་ཡིན། དེའི་སྔོན་ལོ་ ༧༧ རིང་ཕའི་དགེ་འདུན་ཁོ་ནས་བསྒྲུབས་པ་དང་། དེ་ནས་ད་ལྟ་ཡང་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་བཞིན་ཡོད། ཕའི་དགེ་འདུན་ཁོ་ནས་བུད་མེད་དགེ་སློང་མར་སྒྲུབ་ཏུ་རུང་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་ལ་གོང་གསལ་བཞིན། སྐྱེ་དགུའི་བདག་མོ་བསྙེན་རྫོགས་དང་ཆ་མཐུན་པ་དང་། སྡེ་སྣོད་གསུམ་འཛིན་ཁ་ཆེའི་སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་གོ་ཆས་མོས་མཐུན་ཞལ་བཞེས་གནང་བ་ཡིན་ཞེས་པ་ཙམ་ལས་དགེ་སློང་མའི་རྣམ་ཐར་ལས་འདུལ་བའི་ལུང་གི་ཁུངས་དྲངས་པ་དེ་འདྲ་མ་རྙེད་ལ། ལུང་གི་ཁུངས་རྙེད་ཐབས་སྔོ་རྣམ་མང་གིས་ཞིབ་རྩད་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་ཡང་། འདི་ལས་ནས་ད་ཕན་མ་རྙེད་ན་ཡང་སྤྱིར་ལུང་གི་ཁུངས་ཤིག་ཡོད་དགོས་ངེས་སྙམ་སྟེ། རྒྱའི་འདུལ་འཛིན་རྣམས་ཀྱིས་གནའ་དེང་སྐབས་ཀུན་ཏུ་བུད་མེད་དགེ་སློང་མ་སྒྲུབ་ཚུལ་ཕལ་མོ་ཆེར་ཕའི་དགེ་འདུན་ཁོ་ནས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱག་ལེན་མཛད་བཞིན་པ་འདི་ལ་ཁུངས་ཤིག་རྙེད་ཐབས་ད་དུང་ཡང་འཚོལ་དགོས་པར་སྣང་།

དགེ་ཚུལ་མ་བསྒྲུབས་རྗེས། དགེ་སློབ་མའི་བསླབ་པའི་ཆོས་ལ་ལོ་གཉིས་སུ་མ་བསླབས་པར་བསྙེན་རྫོགས་བྱེད་ན། ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཁུངས་ལ་ཆོས་སྡུད་

སྡེ་པའི་དགེ་སློང་མའི་སོ་མདོར་ཡང་ཞིབ་གསལ་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱའི་འདུལ་འཛིན་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་དུ། བུད་མེད་དགེ་སློང་མ་སྒྲུབ་ཚད་ལ། སྔོན་དུ་དགེ་སློབ་མ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱག་ལེན་ཡེ་ནས་མེད་པ་ལྟར་དུ་སྣང་བ་དེའི་སྐོར་འོག་ཏུ་འཆད་རྒྱུ་ཡིན།།

ཤྲཱི་ལངྐཱ་ནས་རྒྱ་ཡུལ་དུ་དར་བའི་དགེ་སློང་མའི་སྡོམ་རྒྱུན།

རྒྱ་ཡུལ་དུ། ཤྲཱི་ལངྐཱའི་དགེ་སློང་མའི་སྡོམ་རྒྱུན་ཐོག་མར་ཇི་ལྟར་བྱུང་བ་ལ། གོང་གསལ་ལྟར། རྒྱལ་པོ་མྱ་ངན་མེད་ཀྱི་སྲས་མོ་དགེ་འདུན་ཕྲ་ལག་མ་དང་འཁོར་དགེ་སློང་མའི་ཚོགས་སྡེ་བཅས་ལངྐའི་ཡུལ་དུ། བུད་མེད་རབ་ཏུ་འབྱིན་པའི་སྐད་གདན་ཞུ་ལྟར། གནས་བརྟན་སྡེ་པའི་རང་ལུགས་ཀྱི་སྟོན་པ་བདེ་བར་གཤེགས་ནས་ལོ་ ༢༩༠ ཡན་མན་ལ་རྒྱ་གར་ནས་ཕེབས་ཏེ། དེར་རྒྱལ་པོའི་བུ་མོ་ཨནུལཱ་དང་འཁོར་གཞོན་ནུ་མ་ལྔ་བརྒྱ་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་མཛད་དེ་ཨནུལཱ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཤྲཱི་ལངྐཱའི་དགེ་སློང་མ་དང་པོ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ནས་དགེ་སློང་མའི་སྡེ་ཡང་བཙུགས། རིམ་གྱིས་འཕེལ་རྒྱས་བྱུང་ཡང་མཐར་དུས་ཀྱི་འགྱུར་བས་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་གཅིག་པ་ཙམ་ནས། ལངྐའི་ཡུལ་དུ་དགེ་སློང་མའི་རྒྱུན་ཆད་དེ་ནམ་མཁའི་པད་མོ་དང་མཚུངས་པར་གྱུར་ན་ཡང་། དུས་རབས་ལྔ་པ་ནས། ཤྲཱི་ལངྐཱའི་དགེ་སློང་མའི་ཚོགས་སྡེ་སྔ་ཕྱི་གཉིས། རྒྱ་ཡུལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལས། ལངྐཱའི་དགེ་སློང་མའི་སྡོམ་རྒྱུན་རྒྱ་ཡུལ་དུ་ཐོག་མར་དར་བ་དང་། སྡོམ་རྒྱུན་དེའི་བརྒྱུད་རིམ་ད་ལྟ་ཡང་རྒྱའི་སྲོལ་རྒྱུན་དུ་ཡོད་པར་གྲགས་པ་མ་གཏོགས། གཞན་དགེ་སློང་མའི་སྡོམ་རྒྱུན་འཛམ་གླིང་འདིའི་སྟེང་ན་ཙ་བརླག་ཏུ་སོང་བས་ཤིན་ཏུ་ཕངས་ཀྱང་བྱ་ཐབས་བྲལ། ཤྲཱི་ལངྐཱ་ནས་རྒྱ་ཡུལ་དུ་དར་བའི་དགེ་སློང་མའི་སྡོམ་རྒྱུན་གྱི་བརྒྱུད་རིམ་འདི་ལ་མི་ཉམས་རྒྱུན་འཛིན་སྲུང་སྐྱོབ་དང་དར་སྤེལ་བྱེད་པ་ལ། སྔོན་དུ་ཐོག་མར་རྒྱ་ཡུལ་དུ་ཇི་ལྟར་བྱུང་བ་དང་། དེ་ནས་ད་ལྟའི་བར་གྱི་

བརྒྱུད་རིམ་གྱི་དངོས་ཡོད་གནས་སྟངས་ཇི་བཞིན་ཞིབ་གསལ་ངེས་པར་རྟོགས་པར་བྱ་དགོས་པ་ལ། ཤྲཱི་ལངྐཱའི་དགེ་སློང་མའི་སྡོམ་རྒྱུན། ཐོག་མར་རྒྱ་ཡུལ་དུ་ཇི་ལྟར་བྱུང་བའི་ཚུལ་ནི། རྒྱའི་དགེ་སློང་མའི་འབྱུང་ཁུངས་སྐོར་འཁོད་པའི་དཔྱད་གཞིའི་ཡིག་ཆ་གཙོ་བོ་དང་། གཞི་དང་། རྩ་བ་ལྟ་བུ་ནི། གོང་གསལ་བཞིན། རྒྱའི་བཙུན་པ་པྲའོ་-ཅའང་ [Pao-Chang] བྱ་བས། ཕྱི་ལོ་ ༥༡༦ ལ་བྲིས་པ། དགེ་སློང་མའི་རྣམ་ཐར་ [Pi-Chiu-ni Chuan] ཞེས་པ་འདི་ཡིན་ལ། འདིའི་ནང་། (ཕྱི་ལོ་ ༣༦༧ ནས་ ༥༡༦ བར་གྱི་) མཚན་སྙན་ཆེ་བའི་དགེ་སློང་མ་དྲུག་ཅུ་རེ་ལྔའི་རྣམ་ཐར་ཡོད་པ་ནས། ༡༩ པ་ Hui-Kuo (༣༦༤-༤༣༣) དང་། ༡༢ པ་ Seng-Kuo (༤༠༨-) བྱ་བ་རྒྱའི་དགེ་སློང་མ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་འདི་གཉིས་གཙོ་བོ་ཡིན་པས། འདིར་རྣམ་ཐར་འདི་གཉིས་ཁུངས་སུ་བྱས་ཏེ། རྒྱའི་དགེ་སློང་མ་སེང་-ཀུའོ་ (༤༠༨-) [Seng-Kuo] བྱ་བའི་རྣམ་ཐར་[1] ལས་བཤད་པ་ལྟར་ན། ཤྲཱི་ལངྐཱའི་དགེ་སློང་མའི་ཚོགས་སྡེ་སྔ་ཕྱི་ཐ་དད་པ་གཉིས་མཚོ་ཐོག་གྲུ་བརྒྱུད་གྲུ་བདག་ནནྡི་བྱ་བས་གདན་དྲངས་བ་དང་། ཚོགས་སྡེ་དང་པོ་དགེ་སློང་མ་བརྒྱད་ཕྱི་ལོ་ ༤༢༩ དང་། ཚོགས་སྡེ་གཉིས་པ་དེབསཱ་བྱ་བས་གཙོས་དགེ་སློང་མ་བཅུ་གཅིག ཕྱི་ལོ་ ༤༣༣ ལ་འབྱོར་བ་དང་། དང་པོར་འབྱོར་བའི་དགེ་སློང་མ་རྣམས་ཀྱིས། རྒྱའི་དགེ་སློང་མ་ Seng-Kuo ལ་འདི་ལྟར་དྲིས་པ། ང་ཚོ་འདིར་མ་ཡོང་གོང་ནས། ཡུལ་འདིར་དགེ་སློང་མ་གཞན་ཕེབས་ཡོད་དམ། གལ་ཏེ་མེད་ན། ཁྱེད་རྣམས་དགེ་སློང་མ་ཇི་ལྟར་བསྒྲུབས་སམ་ཞེས་དྲིས་པའི་ལན་ལ། དེ་སྔོན་འདིར་གཞན་ཕེབས་

1-༡༩༢༤-༣༤ ལོར་པར་སྐྲུན་ནི་ཧོང་གི་བཀའ་བསྟན་ Taisho-Shinshu-Daizokyo, Vol. 50 P. 939-940 དང་། རྒྱ་ཡིག་ལས་དབྱིན་སྐད་དུ་ Kathryn Ann Tsai བྱ་བས་བསྒྱུར་ཅིང་ཞུ་ཆེན་བྱས་ཏེ། ༡༩༩༤ ལོར་ University of Hawaii Press ནས་ Honolulu ལ་པར་སྐྲུན་དབྱིན་དེབ་ཤོག་ ༥༣-༥༥ ལས་གསལ།

པ་བྱུང་མེད་ཀྱང་། ཁོ་པོ་ཅག་ནི། དང་པོ་སྐྱེ་དགུའི་བདག་མོ་དགེ་སློང་མར་བསྒྲུབས་པ་དང་ཆ་མཐུན་པ་ཕའི་དགེ་འདུན་ཁོ་ནས་དགེ་སློང་མར་བསྒྲུབས་སོ་ཞེས་སྨྲས་ཏེ། རྒྱའི་དགེ་སློང་མ་སེང་ཀུའོ་ [Seng - Kuo] ཐེ་ཚོམ་དུ་གྱུར་ཏེ། ཕྱི་ལོ་ ༤༣༡ ལོར་རྒྱ་ཡུལ་དུ་ཕེབས་པ་སྡེ་སྣོད་གསུམ་འཛིན་གྱི་ཁ་ཆེའི་སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་གོ་ཆ་ལ་གནས་ཚུལ་དེ་དང་ཆབས་ཅིག་དགེ་སློང་མ་ཐེངས་གཉིས་པ་ཞིག་སྒྲུབ་ཏུ་རུང་ངམ་ཞེས་ཞུས་པ་ན། སློབ་དཔོན་གྱིས་སྔར་བསྒྲུབས་པ་དེ་ཡང་མོས་མཐུན་མཛད་དེ། བསླབ་པ་གསུམ་གོང་འཕེལ་དུ་འགྱུར་བའི་ཁྱད་པར་ལ་ཐེངས་གཉིས་པ་ཞིག་སྒྲུབ་ཏུ་རུང་བར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་མུར། ལོ་དེ་རང་ལ་སློབ་དཔོན་འདས་པ་ན། ཕྱི་ལོ་ ༤༣༣ ལོར། རྒྱ་གར་གྱི་སློབ་དཔོན་དགེ་འདུན་གོ་ཆ། རྒྱ་ཡི་ཡུལ་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱལ་སར་ཕེབས་པ་དང་། རྒྱའི་དགེ་སློང་མ་སེང་ཀུའོ་ [Seng - Kuo] སློབ་དཔོན་གྱི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ། སྔར་གྱི་གནས་ཚུལ་དང་བཅས་དགེ་སློང་མ་སྒྲུབ་པར་གསོལ་བས་ཞལ་བཞེས་ཐོབ་པ་ན། དང་པོར་ཕེབས་པའི་ཤྲཱི་ལངྐའི་དགེ་སློང་མ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་སྐད་ཤེས་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཕེབས་པའི་དགེ་སློང་མ་དང་བཅས། སློབ་དཔོན་དགེ་འདུན་གོ་ཆ་མཁན་པོ་མཛད་དེ། དགེ་སློང་ཕ་མ་གཉིས་ཀའི་དགེ་འདུན་གྱིས། ལྷ་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པ་སྐྱིད་ཚལ་དགོན་པར་དཀྱིལ་འཁོར་བའི་མཚམས་བཅད་པ་དེར། སེང་ཀུའོ་[Seng - Kuo] སོགས་བསྒྲུབ་བྱ་བུད་མེད་གསུམ་བརྒྱ་ལྷག སུང་རྒྱལ་རབས་ (༤༢༠ - ༤༧༩) [The Sung Dynasty] [420 - 479] སྐབས། ཕྱི་ལོ་ ༤༣༣ ཡང་ན་བརྒྱ་ཕྲག་ལྔ་པ་ལ་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱས། འདི་ནི་རྒྱ་ཡུལ་དུ་གཉིས་ཚོགས་ཀྱིས་དགེ་སློང་མར་སྒྲུབ་པ་དང་པོ་དང་། ཤྲཱི་ལངྐའི་དགེ་སློང་མ་ནས་བརྒྱུད་པའི་དགེ་སློང་མར་བསྒྲུབས་པ་ཡང་དང་པོ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལྟར་ན། སྲི་ལངྐའི་དགེ་སློང་མའི་སྡོམ་རྒྱུན་ཐོག་མར། རྒྱ་ཡུལ་དུ་ཇི་ལྟར་བྱུང་བའི་སྐོར་འཁོད་པའི་ཡིག་ཆ་རྙེད་དུ་ཡོད་ཀྱང་སྡོམ་རྒྱུན་ཐོག་མར་རྒྱ་ཡུལ་དུ་བྱུང་བ་ནས་བཟུང་། ད་ལྟའི་བར་དུ་སྡོམ་རྒྱུན་འདིའི་བརྒྱུད་རིམ་མམ། མཐོང་བའི་བརྒྱུད་པའི་ཕྱག་ལེན་ཉམས་མེད་རྒྱུན་གནས་ཡོད་པའི་ཁུངས་ཞིབ་གསལ་རྙེད་ཐབས་འདི་ལས་ནས་ཉམས་ཞིབ་ཁང་འཛིན་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་ཡང་། དེ་སྐོར་ཞིབ་གསལ་འཁོད་པའི་ཡིག་ཆ་རྙེད་དུ་མེད་པ་ལྟར་དུ་སྣང་ལ། འདི་སྐོར་ལ་དགེ་འདུན་ཕལ་ཆེན་སྡེ་པའི་དགེ་སློང་མའི་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཡིག་ལས་དབྱིན་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ཅིང་ཞུ་ཆེན་པ་ Akira Hirakawa ཐུ་བ་ཉི་ཧོང་གི་མཁས་དབང་དེའི་བཞེད་པ་ནི་དགེ་སློང་མའི་རྣམ་ཐར་ལྟར་ན། ཅིང་ཅེན་ [Ching - Chien] དང་གཞན་བུད་མེད་གསུམ་བཅས། ཕྱི་ལོ་ ༣༥༧ ལ་རྒྱ་ཡུལ་དུ་དགེ་སློང་མར་བསྒྲུབས་པར་བཤད་ཀྱང་། བུད་མེད་དགེ་སློང་མར་སྒྲུབ་པ་ལ། རྒྱ་ཡུལ་དུ་སྐབས་དེར་སྡོམ་རྒྱུན་གྱི་བརྒྱུད་པ་མེད་པས། དེ་ནི་ཡིད་རྟོན་འོས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཤིག་མིན་པ་དང་།

དེ་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༤༣༣ ལ་རྒྱ་གར་གྱི་སློབ་དཔོན་དགེ་འདུན་གོ་ཆ་རྒྱ་ཡུལ་དུ་ཕེབས་པ་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༤༣༨ ལ་སྲི་ལངྐ་ནས་དགེ་སློང་མ་དེབསཱ་ [Tieh-Sa-La] ཐེ་བའི་དགེ་སློང་མ་བརྒྱད་རྒྱ་ཡུལ་དུ་འབྱོར་བ་དང་འབྲེལ་བ་བྱུང་སྟེ། རྒྱའི་བཙུན་མ་ Hui - Kuo དང་གཞན་འགའ་ཞིག་གིས་སློབ་དཔོན་དགེ་འདུན་གོ་ཆ་ལ་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་ཞུས་ཏེ། སློབ་དཔོན་གྱིས་མཁན་པོ་མཛད་དེ། སྲི་ལངྐའི་དགེ་སློང་མ་དེབསཱ་ལ་སོགས་པ་དགེ་སློང་ཕ་མ་གཉིས་ཀའི་དགེ་འདུན་ལས་དགེ་སློང་མར་བསྒྲུབས་ཏེ་རྒྱ་ཡུལ་དུ་དགེ་སློང་མ་བྱུང་བ་འདི་ནི་ཡིད་རྟོན་རུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཚད་ལྡན་ཞིག་ཡིན། དུས་རབས་ལྔ་པར་རྒྱ་ཡུལ་དུ་དགེ་སློང་མ་བྱུང་བ་དེ་

སྐོར་ཕྱིས་སུ་རྒྱ་ཡུལ་དུ། དགེ་སློང་མའི་དགེ་འདུན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཁ་གསལ་མེད་ཅེས་བཤད་[1] པ་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་མད་པར་སྣང་ངོ་།།

སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་གོ་ཆ་(༣༦༦-༩༣༡) རྒྱ་ཡུལ་དུ། སུང་ཕན་རྒྱལ་པོས་གདན་དྲངས་པར་བོད་ཡིག་ཏུ་འགོད་པ་རྒྱ་ནག་ཆོས་འབྱུང་[2] ལས། ཁ་ཆེའི་རྒྱལ་པོ་ཏཱ་རི་ཀྲཱ་དྲའི་རིགས་སྲས་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས། གསུང་རབ་ཡན་ལག་དགུ་དང་། རིག་བྱེད་བཞི་ལ་ཡོངས་སུ་མཁས་པའི་སློབ་དཔོན་གུ་ཎ་ཝརྨ་ཞེས་བྱ་བའང་གིའང་ནན་དུ། སུང་ཞེན་རྒྱལ་པོས་སྤྱན་དྲངས། གཙུག་ལག་ཁང་འགའ་ཞིག་བཞེངས། སློབ་དཔོན་གྱིས་ཕྱག་རིས་མཛད་པའི་སྐུ་བརྙན་ཞིག་ལས་མཚན་མོ་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ་སོགས་ངོ་མཚར་བའི་གནས་ཀྱང་གདའ། དམ་ཆོས་པད་དཀར་དང་ས་བཅུ་པའི་མདོ་གཉིས་སོགས་བཤད་མཛད་ཅིང་། བྱང་སེམས་སྡོམ་པ་ལེའུ་གསུམ་ཙུ་པ་སོགས་བམ་པོ་བདུན་ཙམ་བསྒྱུར། རེ་ལྡའི་ཕྱོག་སྐུ་འདས་པའི་རིང་བསྲེལ་གྱི་མཆོད་རྟེན་གཅིག་ཀྱང་བཞེངས་སོ། ཞེས་པ་དང་།

སློབ་དཔོན་དགེ་འདུན་གོ་ཆ་རྒྱ་ཡུལ་དུ་ཕེབས་པའི་སྐོར་ཟུར་ཙམ་གསལ་བ་འདི་ལྟར། རྒྱ་ནག་ཆོས་འབྱུང་[3] ལས། གནས་བརྟན་སཾགྷཝརྨ་(དགེ་འདུན་གོ་ཆ་) དང་ཏྲཻམིཏྲ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་མཉམ་དུ་བྱོན་ཏེ་བསྟན་སྲེལ་གྱི་སྟོང་གྲོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱས་ཏེ་སྔ་མ་ཚེ་སྨད་ལ་རང་ཡུལ་བཞུད། ཕྱི་མ་རྒྱ་ཡུལ་དུ་གྱི་བདུན་ཕྱོག་འདས

1 - Akira Hirakawa, Monastic Discipline for the Buddhist nuns, Kashi Prasad Jayaswal Research Institute, Patna. 1982, P. 82 ལས་གསལ། 2 - གུང་ལོ་ཆེན་མགོན་པོ་སྐྱབས་ཀྱི་རྒྱ་ནག་གི་ཡུལ་དུ་དམ་པའི་ཆོས་དར་ཚུལ་གཙོ་བོར་བཤད་པ་བློ་གསལ་ཀུན་ཏུ་དགའ་བའི་ཉ་རྒྱན། ༡༩༨༥ ལོ་ལ་བཞུགས་སྒར་བོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་གིས་པར་སྐྲུན། ནེ་དགེ་ལྡན་གྲུབ་སྙིང་གི་པར་མ་ལེབ་འབྲིང་ཤོག་ ༣༣༤༥ ལས་གསལ། 3 - དེ་ཉིད་ཀྱི་ཤོག་ ༣༣༠༣ ལས་གསལ།

སོ།། ཞེས་པ་ཙམ་ལས་རྒྱ་ཡུལ་དུ་གཉིས་ཚོགས་ཀྱི་མཁན་པོ་མཛད་དེ། ཐོག་མར་དགེ་སློང་མར་བསྒྲུབས་པའི་སྐོར་ཟུར་ཙམ་ཡང་མ་གསལ་ལོ།།

རྒྱའི་དགེ་སློང་མའི་སྡོམ་རྒྱུན་སྐོར་ལ། ད་ཕན་ཉམས་ཞིབ་པ་ཆེས་མང་པོ་ཞིག་བྱུང་སྟེ། རྩོམ་ཡིག་རིགས་སྐད་ཡིག་འདྲ་མིན་ཐོག་མང་པོ་ཞིག་ཐོན་འདུག་པ་ནས། ངེས་དགོས་པ་ཞིག་ལ། དེའི་སྡོམ་རྒྱུན་གྱི་བརྒྱུད་རིམ་ད་ལྟའི་བར་གྱི་གནས་སྟངས་ཞིབ་གསལ་འགོད་པའི་རྩོམ་ཡིག་དེ་འདྲ་ཕལ་ཆེར་མེད་པ་ལྟར་དུ་སྣང་ཞིང་། ཡོད་པ་རྣམས་ནི། གཙོ་བོ་རྒྱའི་དགེ་སློང་མའི་རྣམ་ཐར་ལ་ཁུངས་སུ་བྱས་ནས། བསྐྱར་ཟློས་ཡང་ཟློས་བྱས་ཏེ་ཐོག་མར་རྒྱ་ཡུལ་དུ་དར་བའི་ཤྲཱིལངྐཱའི་དགེ་སློང་མའི་སྡོམ་རྒྱུན་སྐོར་འགོད་པའི་ནང་དོན་གཅིག་པ་འདྲ་པོ་དེ་འདྲའི་རྩོམ་ཡིག་རིགས་སྐད་ཡིག་འདྲ་མིན་མང་པོ་ནས་སྐྱེད་དུ་འདུག་པ་ནས། དཔྱད་གཞི་ཁོ་ནའི་སླད་འགའ་ཞིག་འདིར་རིམ་བཞིན་དགོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་སྔོན་གྱི་རྒྱ་ནག་གི་ལོ་རྒྱུས་སྐོར་ལ། བོད་ཡིག་ཐོག་འགོད་པའི་དེབ་ཐེར་དམར་པོ་དང་། དེབ་སྔོན། རྒྱའི་ཡིག་ཚང་སོགས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་མང་པོ་ཞིག་དེང་སང་ཡང་ཐོབ་ཏུ་འདུག་ཀྱང་། ནང་ཆོས་དར་ཚུལ་དང་། ཁྱད་པར་རྒྱའི་དགེ་སློང་མའི་སྐོར་འགོད་པ་ཆེས་ཉུང་བར་སྣང་ལ། འདི་ནས་སྐྱེད་པའི་ཡིག་ཆ་ལ།

དང་པོ་ལ། ཐུའུ་བཀྭན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་[1] ལས། སིངྒལའི་དགེ་སློང་མ་དེབསརྟ་སོགས་རྒྱ་གར་ནས་དགེ་སློང་མ་བཅུ་ཕྲག་གཅིག་རྒྱ་ཡུལ་དུ་བྱོན་པའི་ལོ་རྒྱུས་འདུག་

1 - ༡༩༦༩ ལོར་ལྡི་ལིར། དེ་མོ་ངག་དབང་དགེ་ལེགས་ཀྱིས་པར་སྐྲུན་ཐུའུ་བཀྭན་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མའི་ [༡༧༣༧ - ༡༨༠༢] གྲུབ་མཐའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁུངས་དང་འདོད་ཚུལ་སྟོན་པ་ལེགས་བཤད་ཤེལ་གྱི་མེ་ལོང་ལས་རྒྱ་ནག་གི་ཡུལ་དུ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ལུགས་བྱུང་ཚུལ་ཞེས་པ་དེབ་ཤོག་དབྱིན་ཡིག་ ༩༦༡ - ༩༦༣ དང་བོད་ཡིག་ ༦༤༦-༦༥༡ ལས་གསལ།

ཀྱང་། དེ་དག་ལས་བརྒྱུད་པའི་དགེ་སློང་མའི་སྡོམ་རྒྱུན་བྱུང་མ་བྱུང་མ་ཤེས་སོ་ ཞེས་པ་དང་།

གཉིས་པ་ལ། རྒྱ་ནག་གི་ཡུལ་དུ་དམ་པའི་ཆོས་དར་ཚུལ་གཙོ་བོར་བཤད་པ་བློ་གསལ་ཀུན་ཏུ་དགའ་བའི་རྣ་རྒྱན་ལས། སིངྒལའི་དགེ་སློང་མ་དེ་བསརཱ་སོགས་རྒྱ་གར་ནས་དགེ་སློང་མ་བཅུ་ཕྲུག་གཅིག་གདན་དྲངས་ནས། རྒྱ་ཡུལ་དུ་འཁོར་རྣམ་བཞི་རྫོགས་པར་བྱས་ ཞེས་བཤད་པ་དང་།

འདིར་དཔྱད་པར་བྱ་བ་ནི། ལོ་རྒྱུས་གཞན་དང་། རྒྱའི་དགེ་སློང་མའི་རྣམ་ཐར་ལས། སྲི་ལངྐཱའི་དགེ་སློང་མ་དེ་བསརཱ་སོགས་ལངྐཱ་ནས་རྒྱ་ཡུལ་དུ་ཕེབས་པ་ལས། རྒྱ་གར་ནས་རྒྱ་ཡུལ་དུ་ཕེབས་པའི་ལོ་རྒྱུས་མི་གསལ་བ་དང་། དགེ་སློང་མའི་གྲངས་ཀྱང་། དེ་བསརཱ་ཐེ་བས་བཅུ་གཅིག་ལས་ལྷག་པའི་དགེ་སློང་མའི་ཚོགས་སྡེ་གཉིས་པ་དེ། ཕྱི་ལོ་ ༤༣༣ ལ་ Nanti བྱ་བའི་གྲུ་གཟིང་གི་བདག་པོས་མཚོ་ཐོག་ཏུ་གྲུ་གཟིང་ནང་གདན་དྲངས་ཏེ་རྒྱ་ཡུལ་དུ་ཕེབས་པར་ Seng-Kuo བྱ་བའི་རྒྱའི་དགེ་སློང་མའི་རྣམ་ཐར་[1] དུ་ཞིབ་གསལ་ཡོད།

གསུམ་པ་ལ། སིངྒལའི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་དར་ཚུལ་དང་གྲུབ་མཐའ་[2] ཁག་

1-P. 53 རྒྱའི་བཙུན་པ་ Pao-chang བྱ་བས། ཕྱི་ལོ་ ༥༡༦ ལོ་ལ། རྒྱའི་དགེ་སློང་མ་དྲུག་ཅུ་རེ་ལྔའི་ལོ་རྒྱུས་ཕྱོགས་བསྒྲིག་བྱས་པ་ལ། དགེ་སློང་མའི་རྣམ་ཐར་ (Pi-ch iu-ni Chuan) དུ་གྲགས་པ་རྒྱ་ཡིག་ནས་དབྱིན་སྐད་དུ་ Kathryn Ann Tsai བྱ་བས་བསྒྱུར་ཏེ། ༡༩༩༤ ལོ་ལ་ University of Hawaii Press - Honolulu ལ་པར་སྐྲུན་དབྱིན་དེབ་ངོས་ཤོག་ ༥༣ ལས་གསལ། 2-རྒྱའི་དགེ་བསྙེན། ཡེ་ཙན་ [1916 - 1985] གྱིས་ ༡༩༦༡ ལོ་ལ་བྲིས་པ། སིངྒལའི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་དར་ཚུལ་དང་གྲུབ་མཐའ་ཁག་ཅེས་པ་དེ། ངག་དབང་བསྟན་འཛིན་གྱིས་རྒྱ་ཡིག་ནས་བོད་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར་ཏེ། འདི་གབོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་ཡོད་པ། འདོན་ཐེངས་གཉིས་པ། ༡༩༩༣ ལོའི་ཟླ་ ༡༢ པའི་བོད་ལྗོངས་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོའི་རིག་དེབ་ཤོག་ངོས་ ༥༦ ལས་གསལ།

ཅེས་པ་ལས། སིངྒལ་ནས་དགེ་སློང་མ་སྤྲ་རྗེས་གཉིས་སུ་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཕེབས་ནས། སྐབས་དེའི་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱལ་ས་ནན་ཅིང་དུ་ཕེབས་པ་དང་། དགེ་སློང་མའི་སྡོམ་པ་འབོགས་པ་གནང་ནས་རྒྱ་ནག་གི་དགེ་སློང་མའི་སྲོལ་བཙུགས་པ་རེད། ཁོང་རྣམས་ཀྱིས་གནང་བའི་དགེ་སློང་མའི་སྡོམ་པ་དེ་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་དང་གནས་བརྟན་སྡེ་པ་ཡིན་པའི་སྐོར་སུང་རྒྱལ་རབས་ཆེན་པོའི་དགེ་འདུན་གྱི་བྱུང་བ་བརྗོད་པ། ཞེས་པའི་ནང་། དགེ་སློང་མའི་སྡོམ་པ་འབྱུང་སྟངས་བཤད་སྐབས། སློབ་དཔོན་ས་པཏའི་རྣམ་ཐར་དྲངས་ནས་བཤད་པར་སུང་གི་ཡོན་ཅ་ལོ་བཅུ་གཅིག་གི་དབྱིད་ཀར་སིངྒལའི་དེབས་ནྲ་སོགྲས་དགེ་སློང་མ་བཅུ་གཅིག་གིས་ནང་ཞིང་དགོན་པར་ཅིང་ཕུའུ་དགོན་པའི་བཙུན་མ་ཧོར་གོ་དང་། ཀྲིང་དབྱིང་སོགས་ལ་སྡོམ་པ་གནང་། ཉིན་བཅུ་གཉིས་ནས་བཙུན་མ་སུམ་བརྒྱར་སྡོམ་པ་གནང་། ཕྱོགས་དེའི་བཙུན་མར་སྡོམ་པ་གནང་བའི་ཐོག་མ་ཧོར་གོ ཞེས་པར་བལྟས་ན་ཡོད་སྨྲའི་སྡེ་པའི་ཁོངས་གཏོགས་འདྲ་པོ་ཡོད་པ་རེད། ཅེས་བཤད་པ་དང་།

བཞི་པ་ལ། ལྷོ་དར་གནས་བརྟན་སྡེ་པའི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་འབྱུང་ཚུལ་མདོ་ཙམ་བརྗོད་པ་[1] ཞེས་པ་ལས། ཕལ་ཆེར་ཕྱི་ལོ་ ༤༣༩ ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་སུང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་ས་ནན་ཅིང་དུ་ཕེབས་པ་དང་། ཧུད་གོ་སོགས་མི་སུམ་བརྒྱ་དགེ་སློང་མའི་སྡོམ་པ་ཞུས་ནས། རྒྱ་ནག་ཏུ་དགེ་སློང་མའི་སྲོལ་བཙུགས། རྒྱ་ནག་གི་དགེ་སློང་མས་ཨར་ཀུང་གིས་སྡོམ་པ་ཞུས་པ་ནི། ཧོར་གོ་ནས་འགོ་ཚུགས་པའོ། དགེ་སློང་མའི་སྡེ་པ་དག་ཤྲཱི་ལངྐཱར་ལོ་ངོ་ཆིག་སྟོང་ལྷག་རིང་དར་འཕེལ་བྱུང་ནས་

1 - ངག་དབང་བསྟན་འཛིན་གྱིས་བྲིས་པ་ལྷོ་དར་གནས་བརྟན་སྡེ་པའི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུངས་ཀྱི་འབྱུང་ཚུལ་མདོ་ཙམ་བརྗོད་པ་ཞེས་པ། འདི་ག་བོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་ཡོད་པ་འདོན་ཐེངས་གཉིས་པ། ༡༩༩༥ ལོའི་ཟླ་ ༡༢ པའི་བོད་ལྗོངས་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོའི་རིག་དེབ་ཤོག་ངོས་ ༦༩ ལས་གསལ།

ཕལ་ཆེར་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པར་སྟོང་སྟེ་མཇུག་བསྒྲིལ། དེ་ནས་བཟུང་སྟོ་དར་གནས་བརྟན་སྡེ་པ་དར་རྒྱས་བྱུང་བའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ནང་དུ། དུས་ད་ལྟའི་བར་དུ་ཡང་ཚད་ལྡན་གྱི་དགེ་སློང་མའི་སྡེ་སྲར་གསོ་བྱུང་མེད། ཅེས་བཤད་པ་དང་། འདིར་བོད་ལྗོངས་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོའི་རིག་དེབ་ཏུ་བཏོན་པའི་རྒྱ་ཡུལ་དུ་ཐོག་མར་གཉིས་ཚོགས་ཀྱིས་དགེ་སློང་མ་སྒྲུབ་ཚུལ་བཤད་པ་ལ། དཔྱད་པར་བྱ་བ་ནི། Hui-Kuo [314 - 433] བྱ་བའི་རྒྱའི་དགེ་སློང་མའི་རྣམ་ཐར་[1] ལྟར་ན། Hui - Kuo དང་རང་གི་སློབ་མ་ Hui - i དང་། Hui - K, ai གཞན་བསྒྲུབ་བྱ་ལྔ་དང་བཅས་པ། རྒྱ་གར་གྱི་སློབ་དཔོན་དགེ་འདུན་གོ་ཆ། [Sangha Varman] མཁན་པོ་མཛད་དེ་རྒྱ་ཡུལ་དུ་ཕེབས་པའི་ལངྐའི་དགེ་སློང་མ་དེ་བསཱ་དང་བཅས་པའི་དགེ་སློང་ཕ་མ་གཉིས་ཀའི་དགེ་འདུན་གྱིས་ཕྱི་ལོ་ ༤༣༣ ལ་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བཤད་པ་ལས། གྲངས་གསུམ་བརྒྱ་དང་། བསྒྲུབ་བྱ་མི་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་ཡང་མི་གསལ་ལ། Hui - Kuo དགུང་ལོ་ ༧༠ ཐོག་ཕྱི་ལོ་ ༤༣༣ ལ་འདས་པར་བཤད་པས། བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་ལོ་ཚིགས་ཀྱང་མི་མཐུན་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་དང་། དེ་ར་མ་ཟད་ཉིན་བཅུའི་དུས་ཡུན་གྱི་གསལ་ཁ་མ་རྙེད་པས་དཔྱད་དགོས།

བསྒྲུབ་བྱ་བུད་མེད་སུམ་བརྒྱ་ལྷག་གཉིས་ཚོགས་ཀྱིས་བསྒྲུབས་པར་ Seng - Kuo [༤༠༨ -] བྱ་བའི་རྒྱའི་དགེ་སློང་མའི་རྣམ་ཐར་[2] ལས་ཞིབ་ཆ་གསལ་བ་འདི་ལྟར། གྲུ་ཡི་བདག་པོ་ Na - ti བྱ་བས། ལངྐའི་དགེ་སློང་མ་དེ་བསཱ་ [Tessara] ཐེ་བས་དགེ་སློང་མ་བཅུ་གཅིག་ལས་ལྷག་པའི་ཚོགས་སྟེ་གཉིས་པ་དེ་

---

1 - P. 36 - 38 རྒྱའི་དགེ་སློང་མའི་རྣམ་ཐར་ [Pi - ch iu - ni Chuan] དུ་གྲགས་པ་རྒྱ་ཡིག་ནས་དབྱིན་ཡིག་ཏུ་ Kathryn Ann Tsai བྱ་བས་བསྒྱུར་བའི་དབྱིན་དེབ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཤོག་ངོས་ ༣༦ - ༣༨ ལས་གསལ། 2 - P. 53 - 55 དབྱིན་དེབ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཤོག་ངོས་ ༥༣ - ༥༥ ལས་གསལ།

མཚོ་ཐོག་གྲུ་ཡི་ནང་གདན་དྲངས་ཏེ་ལངྐ་ནས་རྒྱ་ཡུལ་དུ་ཕེབས་པ་ན། སྤྱི་ལོ་ ༤༣༨ ལ་འབྱོར་བའི་དགེ་སློང་མ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་སྐད་ཤེས་པ་དང་། རྒྱ་གར་ནས་ཕེབས་པའི་སློབ་དཔོན་དགེ་འདུན་གོ་ཆ་མཁན་པོ་མཛད་དེ། ལངྐའི་དགེ་སློང་མ་དེབསར་དང་ཅས་པའི་དགེ་སློང་ཕ་མ་གཉིས་ཀའི་དགེ་འདུན་གྲིས་ Seng - Kuo སོགས་བསྒྲུབ་བྱ་བུད་མེད་སུམ་བརྒྱ་ལྷག རྒྱ་ནག་ལྷོ་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པ་སྐྱིད་ཚལ་བྱ་བའི་དགོན་པར་དཀྱིལ་འཁོར་བའི་མཚམས་ནང་ཕྱི་ལོ་ ༤༣༣ ལ་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བཤད། འདི་ནི་རྒྱ་ཡུལ་དུ་སྲིལངྐའི་དགེ་སློང་མ་ནས་བརྒྱུད་པའི་གཉིས་ཚོགས་ཀྱིས་དགེ་སློང་མ་བསྒྲུབས་པ་དང་པོ་ཡིན་ནོ།།

ལྔ་པ་ལ། ཤཱཀྱའི་བུ་མོ་[1] ལས། ཡང་གལ་ཆེའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ལ། སིངྒལའི་རྒྱལ་པོ་མིང་ཆེན་(མཧྣནྣམ) གྱི་དུས་སུ་རྒྱ་ནག་གི་རྒྱལ་པོས་སྤྱན་འདྲེན་པ་ལྟར། དགེ་སློང་མ་དེབསར་ྣས [Devasara] དབུ་འཁྲིད་དེ་དགེ་སློང་མ་ཉེར་གཅིག་རྣམས་འཇིགས་ཅན་གྱི་མཚོ་ཐོག་ནས་གྲུར་ཞུགས་ཏེ། རྒྱ་ནག་ལ་ཕེབས་པ་དང་། དེར་དགེ་སློང་མའི་སྡེ་བཙུགས་པ་རེད། དེ་ནི་སྲིལངྐའི་དགེ་སློང་མ་རྣམས་ཀྱི་བྱས་རྗེས་ཆེན་པོ་ཞིག་རེད། དེ་ལྟར་སྐབས་དེའི་དགེ་སློང་མ་རྣམས་ནི་མཁྱེན་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་དང་། གྲུབ་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་དང་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཡོད་པར་བརྗེན། སྤྱིའི་ཡུལ་གྲུ་ཁག་གི་རྒྱལ་པོ་སོགས་ཀྱང་ཐུགས་འཁྲིག་གི་ཡོད་པ་རེད། ཕྱིས་དུས་ངན་གྱི་སྡུག་གིས་འཐིབ་པའི་སྐབས་ནས་བཟུང་གླིང་ཕྲན་འདིའི་ནང་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡང་ཉམས་ཡོད་སོགས་འཁོད་པ་དང་།

དྲུག་པ་ལ། མཁས་དབང་ D. Amarasiri Weeraratne བྱ་བས་རྒྱ་ཡུལ་

1- ༡༩༩༥ ལོར་ཤཱཀྱའི་རྟེན་འཛོན་སྤེལ་བྱས་པའི་དེབ་ཤོག་ ༡༡༦ ལས་གསལ།

དུ་དགེ་སློང་མའི་དགེ་འདུན་[1] [The Bhikkhuni Order in China] ཞེས་པ་ལས། ཤྲཱིལངྐཱའི་དགེ་སློང་མའི་སྡོམ་རྒྱུན་རྒྱ་ཡུལ་དུ་ཐོག་མར་ཇི་ལྟར་བྱུང་བའི་སྐོར་འཁོད་པ་འདི་ལྟར། རྒྱ་ནག་གོང་མས་རྒྱལ་པོ་མི་ཧྲ་ཕར་ན་ལ་རེ་སྐུལ་གནང་བ་ལྟར་ཕྱི་ལོ་ ༤༢༩ ནང་རྒྱ་ནག་ཏུ་སིངྒ་ལའི་དགེ་སློང་མ་བརྒྱད་འབྱོར། ཁོང་རྣམས་ཚོང་པའི་གྲུ་ནང་ཕེབས་ཤིང་། གྲུ་དེའི་དེད་དཔོན་གྱི་མིང་ལ་ནན་ཧྲི་ཞེས་ཟེར། ཁོང་རྣམས་ཕེབས་རྗེས་འདུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྲོལ་རྒྱུན་བཟང་པོ་གཞིར་བཟུང་དགེ་སློང་ཕ་མ་གཉིས་ག་བཞུགས་པའི་ཐོག་ནས་རྒྱ་ནག་གི་བཙུན་མ་རྣམས་ལ་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བསྒྲུབ་རྒྱུའི་གོ་སྐྲིག་བྱས།

སིངྒལའི་དགེ་སློང་མ་རྣམས་ཀྱིས། རྒྱ་ནག་གི་བཙུན་མ་བསླབ་པ་ཏན་པ་སེན་ཀུའོ་(Sen-Kuo) ལ་དྲིས་པར། དེ་སྔོན་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཕྱི་རྒྱལ་དགེ་སློང་མ་ཕེབས་མྱོང་ངམ་ཞེས་དྲིས་པའི་ལན་དུ་ཕེབས་མ་མྱོང་ཞེས་ལན་བཏབ། དེ་ལྟར་ན་ཁྱེད་ལ་སྡོམ་པ་གོང་མ་ཇི་ལྟར་ཐོབ་བམ། ཁོང་གིས་ངེད་ཅག་ལ་སྡོམ་པ་གོང་མ་ནི། དགེ་སློང་ཕ་ཁོ་ནས་བསྒྲུབ་ཅེས་བརྗོད། དགེ་སློང་ཛྙན་གྷི་རི་ (Ven. Gnanagiri) ནི་ཁ་ཆེའི་ཡུལ་ནས་ཕེབས་པའི་ནང་ཆོས་ཁྲབ་སློབ་པ་ཞིག་ཡིན་ལ་ཁོང་གིས་རྒྱ་ནག་ཏུ་དགེ་སློང་མའི་སྡེ་བཙུགས་པར་ཞབས་ཞུ་བསྒྲུབས་ཡོད། ཁོང་གིས་ངེད་ཅག་གི་རྒྱལ་ཁབ་བམ། ཉེ་འགྲམ་དུ་གནས་པའི་རྒྱལ་ཁབ་གང་ཞིག་ཡིན་རུང་དེར་དགེ་སློང་མ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ན། བྱེད་ཐུལ་འདི་བྱ་ཆོག་པའི་མོས་མཐུན་གནང་། སིངྒལའི་དགེ་སློང་མ་རྣམས་ཀྱིས་འདུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་འགྲོ་སྟངས་དེ་ནི་གནའ་སྲོལ་གྱི་བྱེད་སྟངས་ཙམ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་གསུངས། ཁོང་ཚོས་བརྗོད་པར། སྔོན་པ་བཅོམ་

1 - The Bhikkhuni Order in China by D. Amarasiri Weeraratne, from NIBWA Magazine Vol. 13 No. 2. Jan - March 1992. P. 11 - 14 ལས་གསལ།

ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཐོག་མར་དགེ་སློང་མ་བསྒྲུབས་པ་གནང་བ་ན། སྐྱེ་དགུའི་བདག་མོ་གོ་ཏ་མི་ (Parajapati Gotami) དང་རྗེས་འབྲང་རྣམས་ཡིན་ལ། ཁོང་ཚོས་དགེ་སློང་མའི་སྡོམ་པ་བཞེས་སྐབས་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་གཉིས་ཀ་ནས་མིན་པར་སྔོན་པའི་དུང་ནས་བཞེས། དེ་ནས་དེ་ནི་དགེ་སློང་མའི་སྡེ་མ་ཚུགས་པའི་ཡུལ་རྣམས་སུ་དཔེ་མཚོན་དུ་བླངས་ཆོག་པ་ཡིན། སིངྷལའི་དགེ་སློང་མ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་འདིས་དགེ་སློང་མ་མེད་པའི་ཡུལ་རྣམས་སུ་དགེ་སློང་ཕས་བཙུན་མ་རྣམས་ལ་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བསྩལ་ཆོག་པར་བསྟན་པ་ཡིན།།

ཕྱི་ལོ་ ༤༣༡ ལོར་སྲུང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱ་ནག་གི་རྒྱལ་ས་ནན་ཅིང་(Nanking) ལ་ཨ་ནུ་ར་དྷ་པུ་ར་ནས་སིངྷལའི་དགེ་སློང་མ་བཅུ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཚོགས་པ་གཞན་ཞིག་སླེབས། ཁོང་ཚོ་སླེབས་པ་དེས་བཙུན་མ་རྣམས་ལ་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་སྩལ་ཕྱིར་དུ་དགོས་ངེས་ཀྱི་དགེ་སློང་མའི་གྲངས་ཀ་ལས་མང་བ་བྱུང་། དེའི་དུས་སུ་གུ་ཎ་ཝརྨ་ནི་འདས་ཟིན། ཁོང་གིས་ཕྱག་རོགས་སངྒྷཝརྨ་(Sanghavarman) ལ་འདུལ་བའི་དགོས་མཁོ་ཆ་ཚང་བ་འཛོམས་པ་ན། རྒྱ་ནག་གི་བཙུན་མ་རྣམས་ལ་དགེ་སློང་མ་བསྒྲུབ་དགོས་པ་བཀའ་མངགས་བྱས་ཡོད། དུས་དེ་མཚམས་སིངྷ་ལ་ནས་དང་པོར་ཕེབས་པའི་དགེ་སློང་མ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་སྐད་བྱང་ཆུབ་པར་ཤེས་པས། བསྙེན་རྫོགས་ལས་སླ་པོའི་ངང་བསྒྲུབ་ཐུབ་པར་གྱུར་བ་རེད།

སློབ་དཔོན་དགེ་འདུན་གོ་ཆ་མཁན་པོ་མཛད་དེ་ནན་ཅིང་བཙུན་དགོན་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་བའི་ས་མཚམས་གདན་འཕེབས་ཀྱིས་དགེ་སློང་མའི་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་འདུལ་བའི་ཆོ་ག་གཞིར་བཟུང་གིས་བསྩལ། དེར་བརྟེན་སིངྷལའི་དགེ་འདུན་གྱི་རྗེས་རྒྱ་ནག་གི་དགེ་སློང་མ་རྣམས་ལ་མཚམས་ཀྱི་གསོལ་བ་དང་། (Sima

Sampatti) ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་ (Kammavaca) པ་ལིའི་སྐད་ཐོག་འདོན་པ་དང་། མཁོ་བའི་ཡོ་བྱད་ (Parisa Sampatti) མ་ཚང་བའི་སློང་གཞི་ནི་རྨོངས་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པ་ལས། ནང་ཆོས་ལ་ཐོས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ནང་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱན་སྔར་བཟུང་དུ་མེད་པ་ཡིན་ནོ།།

སྐབས་དེར་སིངྷལའི་བཙུན་མ་རྣམས་ཀྱིས་རོགས་མགོན་དང་བཅས་ཏེ་རྒྱ་ནག་གི་དགེ་སློང་མ་ ༡༠༠ ལ་འདུལ་བའི་གནའ་སྲོལ་ཡོངས་རྫོགས་གཞིར་བཟུང་གིས་དགེ་སློང་མའི་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཐོབ། ཕྱི་ལོ་ ༥༥༥ ནང་དགེ་སློང་པའོ་ཙའང་ (Pao-Chang) བྱ་བས་བརྩམས་པའི་ནང་པའི་བཙུན་མའི་རྣམ་ཐར་ཞེས་པ་ལྟར་ན་དུས་སྐབས་འདིར་རྒྱ་ནག་གི་བཙུན་མ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་དགེ་སློང་མའི་སྡོམ་པ་ཐོག་མར་བཞེས་མཁན་ནི་ཧྥོ་ཁྲི་ཡན་ (Fao-Chin) ཡིན།།

འདུལ་བའི་ལས་འདི་ནི་ཆོས་སྲུང་སྡེ་པའི་ (Dharmagupta Nikaya) འདུལ་བ་ལྟར་བསྒྲུབས། ཆོས་སྲུང་སྡེ་པའི་འདུལ་བའི་གཞུང་ནི་རྒྱ་སྐད་དུ་ནང་པའི་དགེ་སློང་དྷརྨ་ཡ་སས་ (Dharmayasas) བསྒྱུར། འདི་ནི་ཨ་གྒ་པཎྜིཏ་ཆེ་མོ་དགེ་སློང་པ་ ཕ་ཏེ། བུདྡྷ་ད་ཏས་ (Agga Maha Pandit Ven. Pandit Plowatte Buddhadatta) བརྩམས་པའི་རྒྱ་གར་ནང་པའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་རྣམ་ཐར་ཞེས་པའི་དཔེ་ཆར་གསལ། གནས་བརྟན་པའི་སྡེ་པ་དང་། དྷརྨ་གུཔྟ་ཡི་འདུལ་བའི་གཞུང་ལ་ཁྱད་པར་ཉུང་དུ་ལས་མ་མཆིས། འདུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དོན་གཙོ་བོ་རྣམས་ལ་གཉིས་པོ་ཤིན་ཏུ་མཐུན་པ་ཡིན།།

བདུན་པ་ལ། Edward Conze བྱ་བས་བྲིས་པ་ Buddhist Texts through

the ages[1] ཞེས་པ་ལས། སིནྷལ་ནས་ཕེབས་པའི་དགེ་སློང་མའི་སྐོར། དགེ་སློང་མ་སེང་ཀུ་ནི། སྔོན་བྱིས་པ་ནུ་ནོ་འབྱུང་བའི་དུས་སུ་འོ་མ་ཕྱེད་ཀ་ལས་མང་བ་གཏན་ནས་འཐུང་གི་མེད་པ་རེད། ཁོང་གི་ཕ་མ་གཉིས་སྤྱོད་པ་ཡ་མཚན་འདི་ལ་སྤྲོབས་པ་ཡོད་པ་རེད། ཁོང་ནར་སོན་པ་ན་ནང་དུ་ཁོང་གི་སེམས་ཆོས་ཀྱི་དོན་ལ་གཏད་ཅིང་འོན་ཀྱང་ཕྱིའི་གནས་སྟངས་ཀྱིས་ཁོང་གི་ཉམས་ལེན་ལ་གེགས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དགུང་ལོ་ཉེར་དྲུག་བཞེས་པ་ན་ད་གཟོད་བསླབ་པ་ནོད་ཐུབ་པ་བྱུང་བ་རེད། ཁོང་གི་སློབ་དཔོན་གྱི་དགེ་སློང་མ་དྷའི་ཙུང་རེད། སེང་ཀུས་བསླབ་པ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་དམ་དྲག་ཆེན་པོས་བསྲུང་སྡོམ་བྱས་ཤིང་ཁོང་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་དམིགས་པ་རྟོག་པ་མེད་པ་དང་གསལ་པོ་བྱུང་བ་རེད། ཁོང་གི་རྣམ་ཤེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་སུ་རྒྱུན་ཆགས་གནས་པའི་སྣོ་ནས་མཚན་ཐོག་མཐའ་ཧྲིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་གི་ཡོད་རེད། དེ་འདྲའི་སྐབས་སུ་ཁོང་གི་ལུས་པོ་ལྡོན་ཤིང་སྐམ་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་པས་སྐྱེ་བོ་བློ་གྲོས་དམན་པ་དག་གིས་སྐབས་འགའ་ཁོང་གྲོང་པ་མིན་ནམ་སྙམ་པའི་རྣམ་རྟོག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།

ཨི་རྫན་ཙེ་ཡའི་དུས་རབས་ (༤༣༨) ཀྱི་ལོ་དྲུག་པའི་ནང་ལ་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་གྲུ་གཟིངས་བདག་པོ་ནན་དེ་ཞེས་པ། དགེ་སློང་མ་འགའ་ཞིག་འཁྲིད་དེ་སེངྒ་ལའི་གླིང་ནས་འཁོར་པ་རེད། ཁོང་ཚོས་སུང་གི་རྒྱལ་ས་ནན་ཀིང་ལ་ཕེབས་ཏེ་ཅིང་ཕུ་བཙུན་དགོན་དུ་བཞུགས་པ་རེད། དུས་ཙུང་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་ཁོང་ཚོས་སེང་ཀུ་དེ་སྔོན་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་དགེ་སློང་མ་གཞན་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཕེབས་ཡོད་མེད་དྲིས་པ་རེད། སེང་ཀུས་གསུངས་པར། ཁོང་ཚོས་རང་དེ་སྔ་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཕེབས་མཁན་དང་པོ་རེད། སེངྒ་

1 - Buddhist tests through the ages, by Edward Conze, Oxford, England, 1954. P. 291 - 293 ལས་གསལ།

ལའི་དགེ་སློང་མ་རྣམས་ཀྱིས་དྲིས་པ། དེ་ལྟར་ན་སྔར་གྱི་དགེ་སློང་མ་རྣམས་ལ་གང་གིས་སྡོམ་པ་འབོགས་པར་བྱེད་པའི་དགེ་སློང་དང་དགེ་སློང་མ་རྣམས་ཇི་ལྟར་ཐོབ་པ་རེད། སེང་ཀུས་གསུངས་པ། ང་ཚོ་དགེ་སློང་བགྲེས་པ་ཞིག་གིས་བསྙེན་པར་རྫོགས་བྱུང་། བུད་མེད་གང་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་བསྐུལ་ནས་སྡོམ་པ་ནོད་པར་འདོད་པ་དེ་ནི་རྗེས་སུ་བཟུང་བ་ཡིན། ཧེན་གྱི་གང་ཟག་གི་ཀུན་སློང་དག་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐབས་ལམ་དེ་ཉིད་བྱུང་ཞིང་། འདི་ནི་སྟོན་པའི་སྲུ་མོ་སྐྱེ་དགུའི་བདག་མོའི་ལོ་རྒྱུས་ལས་གང་འཚམ་བདེན་པར་ར་འཕྲོད་པ་ཡིན། སྐྱེ་དགུའི་བདག་མོ་ནི་ལྕི་བའི་ཆོས་བརྒྱད་ཁས་བླངས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེའི་ནང་དུ་ཚུད་ཅིང་དེ་རྗེས་ཁོང་གི་ཤཱཀྱའི་རིགས་ཀྱི་བུད་མེད་ལྔ་བརྒྱ་ལ་མཁན་མོས་གནང་བ་རེད། ཅེས་དེ་ལྟར་སེང་ཀུས་ལན་བཏབ་པ་རེད།

འོན་ཀྱང་རང་གི་སེམས་ཀྱི་ནང་གནས་ཚུལ་དེ་ལ་དགའ་ཚོར་ཆེར་མ་བྱུང་ནས་སྡེ་སྣོད་གསུམ་གྱི་སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་གོ་ཆ་ལ་བཀའ་འདྲི་ཞུས་པས། ཁོང་གིས་མོའི་བསམ་ཚུལ་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་བ་རེད། ཡང་མོས་ཁོང་ལ་དྲིས་པ། དགེ་སློང་མ་གང་དག་དགེ་སློང་ཁོ་ནས་བསྙེན་པར་རྫོགས་ཟིན་པ་དེ་དག་དགེ་སློང་མའི་གྲོགས་ལ་བརྟེན་ནས། བསྐྱར་དུ་བསྙེན་པར་རྫོགས་ན་རུང་ངམ། ཁོང་གིས་གསུངས་པ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་རྣམས་ནི་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་གནས་ཡིན་ཞིང་གལ་ཏེ་སྡོམ་པ་ཞིག་བསྐྱར་ལེན་བྱས་ན་སྔར་ལས་ལེགས་པ་ཡོང་གི་རེད། ལོ་བཅུ་པའི་ནང་ལ་ (༤༣༣) གྲུང་གཟིངས་བདག་པོ་ནན་དིས་སེངྒ་ལའི་དགེ་སློང་མ་དེ་བ་སཱ་ར་དང་། སེངྒ་ལའི་དགེ་སློང་མ་གཞན་བཅུ་བཅས་འཁྲིད་དེ་སླར་ཡང་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཡོང་བ་རེད། དགེ་སློང་སྔར་ཕེབས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེའི་དུས་སུ་རྒྱ་སྐད་གསུངས་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ཁོ་ཚོས་རྒྱ་གར་གྱི་དགེ་

སློང་དགེ་འདུན་གོ་ཆ་ལ་ནན་ཀྱང་དུ་ཡོད་པའི་ལྷོའི་ཆལ་གྱི་དགོན་པར་རྒྱ་ནག་གི་སློང་མ་སུམ་བརྒྱ་སྡེ་ཚན་དུ་བྱས་ནས་ཁོང་ཚོའི་གྲོགས་དང་བཅས་ཏེ་སླར་ཡང་བསྙེན་པར་རྫོགས། ཞེས་བཤད་པ་དང་། དེ་མིན་རྒྱའི་དགེ་སློང་མའི་འབྱུང་ཁུངས་སྐོར་ལ་དགེ་སློང་མའི་རྣམ་ཐར་ཁུངས་སུ་བྱས་ཏེ། རྩོམ་ཡིག་རིགས་འདི་དང་འདྲ་བོ་དེ་འདྲ་མང་པོ་ཞིག་འདུག་ཀྱང་། གོང་གསལ་འགའ་ཞིག་འདིར་དཔྱད་གཞིའི་སླད་དུ་བཀོད་པ་ལས། གཞན་རྣམས་རེ་ཞིག་བཞག་གོ །

རྒྱའི་དགེ་སློང་སྡོམ་རྒྱུན་གྱི་གནས་སྟངས།

རྒྱ་ནག་གི་དགེ་སློང་མའི་སྡོམ་པ་ནོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དོན་དངོས་དང་། དེ་བཞིན་སྡོམ་རྒྱུན་བཅས་ཀྱི་འབྲེལ་གནད་དོན་སྐོར། རྩ་བའི་དྲི་བ། དུས་རབས་ལྔ་པའི་ནང་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཤྲཱིལངྐའི་དགེ་སློང་མའི་སྡོམ་པའི་བརྒྱུད་པ་བྱུང་ཡོད་ལ། དེའི་སྡོམ་རྒྱུན་བར་མ་ཆད་པ་ཉམས་མེད་དེང་སང་གནས་ཡོད་དམ། ཞེས་པའི་ལན་དུ་[1] རྒྱ་ནག་ཏུ་དངོས་སུ་དགེ་སློང་བྱུང་བའི་སྐོར་ལོ་རྒྱུས་ནང་འཁོད་པར་གཞིགས་ན། ཧན་ཤར་མའི་ལིང་གོང་མའི་ཙན་ལིང་ཁྲི་ལོའི་ (A.C.168) སྐབས་ནས་འགོ་ཚུགས་པ་དང་། སྐབས་འདིར་རྒྱ་གར་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་བཙུན་པ་ཀྲི་ཕ་ལིང་སོགས་མི་ལྔ་རྒྱ་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་ས་ཁྲང་ཨན་དུ་འབྱོན་ཞིང་། ཡུལ་མཐའ་འཁོབ་ཀྱི་དབང་གིས་ལྔ་སྡེ་ནས་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་འབོགས་པར་གྱུར་ཞིང་། དུས་འདི་ནས་བཟུང་རྒྱ་ནག་ཏུ་དགེ་སློང་གི་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ནོད་པའི་སྲོལ་འདི་འབྱེད་པར་གྱུར། ཆབས་ཅིག་དེའི་རྐྱེན་གྱིས་ཚོས་སྨྲས་པའི་འདུལ་བའི་ལུགས་ཀྱི་དཔེ་ཆ་དང་། གསོལ་བཞིའི་ལས་ཚིག་བཅས་པ་བམ་པོ་ཁག་གཉིས་བློ་ནས་འདོན་པའི་སྲོལ་ཞིག་དར། ལོ་འདི་ནས་བཟུང་ཅི་ཕིང་ཁྲི་ལོ་གཉིས་པའི་སྐབས་ (A.C.250) འདུལ་

---

1 - དེང་རྒྱའི་འདུལ་འཛིན་ཀུན་གྱི་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ Dao-Hai བྱ་བ་གནས་བརྟན་དེའི་རྩོམ་ཡིག་ཏུ་གསལ།

བའི་མཁན་པོ་དྷ་མ་ཀཱ་ལ་ཡམ་ཕ་ཧྲི་ཞུ་བ་རྒྱལ་ས་ལོ་དབྱང་དུ་ཕྱིན་ཞིང་། དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་བཅུའི་ཚོགས་ནས་སྡོམ་པ་ཉེད་པའི་དེའི་གོང་གི་ལོ་ ༡༧ རིང་། རྒྱ་ནག་ཏུ་དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་བཅུའི་ཚོགས་ནས་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཉེད་པའི་སྐོར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཟིན་ཐོ་ཞིག་མེད། སྐབས་འདིར་བུད་མེད་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་འཁོད་ཡོད། འོན་ཀྱང་འདུལ་བའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ནང་དུ་ཡུལ་མཐའ་འཁོབ་ཀྱི་བུད་མེད་ལ་གཅིག་ཚོགས་ནས་སྡོམ་པ་ཉེད་རུང་བའི་དམིགས་བསལ་ཞིག་གནང་མེད་སྐབས། ཀྱི་ཕ་ཡིང་སོགས་ཀྱིས་བུད་མེད་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཉེད་མེད་པ་རེད། དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་ལྔ་ཡི་ཚོགས་ནས་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཉེད་པ་ནས་བཟུང་། ལོ་ངོ་ ༥༧ སོང་བའི་རྗེས་ཚའོ་ཝུའི་ཝུན་གོང་མའི་ཁྲི་ལོ་དང་པོའི་ (A.C. 220) སྐབས་སུ་རྒྱ་གར་ཤར་ཁུལ་གྱི་དགེ་སློང་མ་བཅུ་ཡིས་རྒྱ་ནག་ཁྲང་ཨན་ལ་ཕྱིན་རིང་། དགེ་སློང་མའི་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཉེད་པར་གྱུར། (སྐབས་འདིར་དགེ་སློང་གི་བསླབ་ཁྲིམས་གསལ་པོ་ཞིག་མེད་པ་དང་། གསོལ་བཞིའི་ལས་ཆོག་འདོན་པའི་སྲོལ་ཞིག་ཡོད་རུང་། དེ་ནི་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་ཁག་ནའི་ནང་ཕྱུག་བཞེས་གནང་བ་ལས་དགེ་སློང་མའི་བསླབ་ཁྲིམས་ཤིག་མེད། ཚད་ལྡན་གྱི་ཡིག་ཆའི་ནང་དུའང་གཉིས་ཚོགས་ནས་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཉེད་པའི་སྐོར་གྱི་དཔང་རྟགས་གསལ་པོ་ཞིག་མེད་པ་རེད། དེའི་ཕྱིར་རྒྱ་ནག་ལ་སྒྱུར་བཏང་འདུལ་བའི་བསྟན་བཅོས་ཁག་རྣམས་ལ་དགེ་སློང་མའི་དགེ་འདུན་ཁ་ནའི་ཐོག་ནས་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཉེད་ཡོད་པར་འཛིན་གྱི་ཡོད།) ཚའི་ཝུའི་རྗེས་མའི་ཆི་རྒྱལ་པོའི་ཙ་ཕིང་ཁྲི་ལོ་གཉིས་པར་ (A.C. 250) རྒྱ་གར་གྱི་བཙུན་པ་དྷ་མ་ཀཱ་ལ་ (ཕ་ཧྲི་ཞུ་བ་འདུལ་བའི་བསྟན་བཅོས་ཁག་རྣམས་འདོན་པར་མཁས་པ་) ཞེས་པ་ལོ་དབྱང་དུ་ཕྱིན་ཞིང་། ཆོས་སྨྲས་པའི་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཆོག་གི་སྒོ་ནས་བསྙེན་པར་རྫོགས་པའི་སྲོལ་ཕྱེས་པ་མ་ཟད། (ཕལ་ཆེན་པའི་ལུགས་

ཀྱི་འདུལ་བའི་བསླབ་ཁྲིམས་) གཞིར་བཅོལ་ནས་དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་བཅུའི་ཚོགས་ནས་རྒྱ་ནག་གི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་ལ་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བསྒྲུར་དུ་ནོད་པར་གྱུར། དེ་ནི་རྒྱ་ནག་གི་སྲོལ་རྒྱུན་ཐོག་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་འབོགས་ཚོག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པོར་གྲུབ་པའི་འགོ་ཚུགས་པའི་དུས་ལ་ངོས་འཛིན་ནོ།། (ཅེ་ཕྲིར་ཞེ་ན་ A.C. 168 ལོ་ནས་བཟུང་ཡུལ་མཐའ་འཁོབ་ཡིན་པའི་རྐྱེན་གྱིས་དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་ལྔ་ཡི་ཚོགས་ནས་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་གནང་གི་ཡོད་པ་རེད།) སྔར་ཡང་ཅིན་ཤར་མའི་སྨུའུ་གོང་མའི་ཧྲན་ཕིང་ཁྲི་ལོ་དང་པོའི་ (A.C. 357) ནང་ལོ་དབྱང་དུ་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་བཙུན་པ་དམ་ཀལ་སྡོམ་པ་འབོགས་ཡུལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རམ་མཚམས་བཅད་པར་གདན་དྲངས་པ་དང་། ཅིང་ཅན་སོགས་མི་བཞི་ཡིས་དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་བཅུའི་ཚོགས་ནས་ (གཅིག་ཚོགས་ནས་དགེ་སློང་མའི་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ནོད་པར་གྱུར།) སྤྱིར་བཏང་ཐོག་དེ་ནི་རྒྱ་ནག་ལ་དགེ་སློང་མའི་སྲོལ་ཐོག་མར་འབྱེད་པའི་དུས་ལ་ངོས་འཛིན་གདན་འཁེལ་ཞུ་ཡི་ཡོད། འདི་ནས་བཟུང་གཞི་ནས་གནས་བརྟན་པའི་འདུལ་བའི་ལུགས་དང་། ཕལ་ཆེན་སྡེ་པའི་འདུལ་བའི་ལུགས་ཀྱི་སྐྱེ་ཀུའི་བདག་མོ་ཆེན་པོའི་དང་ཐོག་བསྙེན་པར་རྫོགས་པའི་བྱུང་རྐྱེན་ལ་གཞི་བཅོལ་ཏེ། བཅུ་གཅིག་གི་ཚོགས། (དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་བཅུ་དང་། དགེ་སློང་མའི་དགེ་འདུན་གཅིག) ལས་བསྙེན་པར་རྫོགས་རྒྱུ་བྱུང་སྲིད་པ་ཞིག་རེད། (འོན་ཀྱང་སྐབས་དེར་གནས་བརྟན་པའི་འདུལ་བའི་ལུགས་འདི་རྒྱ་ནག་ཏུ་དར་ཁྱབ་བྱུང་མེད་ཅིང་) འགའ་ཞིག་ཏུ་དར་ཁྱབ་བྱུང་བའང་ཕལ་ཆེར་ངག་རྒྱུན་ཙམ་ཞིག་ཡིན་སྲིད་པའོ།། ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་ནས་གནས་བརྟན་སྡེ་པའི་འདུལ་བའི་ལུགས་ཀྱི་བཅུ་གཅིག་ཚོགས་ཀྱི་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ནོད་རྒྱུ་འདི་ཡིས་མི་རབས་རྗེས་མར་སྡོམ་རྒྱུན་འཛིན་ནུས་པར་ངོས་འཛིན་ཞུ་ཡི་མེད་པ་རེད།) དགེ་སློང་མ་ཅིང་ཅན་གྱིས་གཅིག་ཚོགས་ལས་སྡོམ་པ་ནོད་རྗེས་ལོ་

ངོ་ ༤༤ སོང་རྗེས་སུ། རྒྱལ་རབས་ལྔ་མའི་ལིའུ་སུང་ཞུན་གོང་མའི་ཡོན་ཙ་ཁྲི་ལོ་བཅུ་གཅིག (A.C. 434 དེ་མིན་གྱི་བརྗོད་ཚུལ་གཞན་ཡོད། ཟུར་མཆན་ལ་གཟིགས་) ལོར་ཕྲིལང་ཀའི་དགེ་སློང་མ་ཐེའི་སོ་ལོ་སོགས་བཅུ་ཡིསདགེ་འདུན་གོ་ཆ་མཁན་པོར་གདན་འདྲེན་པ་དང་ (དེའི་གོང་དུ་ཡོན་ཙ་ཁྲི་ལོ་བདུན་པར་(A.C. 430) དེ་སྔ་ཕྱིན་པའི་ཅིན་ཕིང་གི་སྡེ་སྣོད་གསུམ་འཛིན་པའི་སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་གོ་ཆ་དབྱང་ཀྲའུ་དུ་ཕྱིན་མ་ཐག་པ་ཡིན་ཞིང་། ཆབས་ཅིག་དགེ་སློང་མ་ཧུའི་གོ་ཡིས་དེ་སྔོན་གཅིག་ཚོགས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ནམ་ཡང་ན་བཅུ་གཅིག་ནས་སྡོམ་པ་ནོད་པ་འདི་ནི་སྡོམ་པ་ཐོབ་ཟིན་པར་ངོས་འཛིན་གཏན་འཁེལ་གནང་ཡོད། འོན་ཀྱང་དགེ་སློང་མ་ཧུའི་གོ་ཡིས་དེ་སྔ་ནོད་པའི་སྡོམ་པའི་ཚོ་ག་ཆ་ཚང་པོ་ཞིག་དང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞིག་ཡིན་མིན་ལ་སེམས་ཉེ་སྐྱེས་ནས་སྡོམ་པ་བསྐྱར་དུ་ནོད་རྒྱུའི་གསོལ་བ་འདེབས་པར་གྱུར། རྗེས་སུ་སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་གོ་ཆ་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་དུ་གཤེགས་རྗེས་བསྐྱར་དུ་སྡོམ་པ་ནོད་རྒྱུའི་དགོས་བཞེད་མི་གྲུབ་པར་ལུས་པའི་གནས་ཚུལ་དེ་མཆིས་སོ།།) དེང་གི་ནན་ཅིང་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ནན་ལིང་དགོན་པའི་སྡོམ་པ་ནོད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རམ་མཚམས་བཅས་པའི་གནས་ཡུལ་ཧེ་ཕུའུ་དགོན་པའི་དགེ་སློང་མ་ཧུའི་གོ་དང་ཅིང་ཡིང་སོགས་ཀྱི་ཆེད། (བཙུན་པ་ཧུའི་ཀྲའུ་སོགས་ལྔ་བཅུ་ཡོད། ཟུརམཆན་ཐོག་གསལ།) གཉིས་ཀའི་དགེ་འདུན་ཚོགས་ནས་(དགེ་སློང་མའི་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བསྐྱར་དུ་ནོད་པ་དང་།) ཁྲིན་བསྡོམས་མི་གསུམ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་རྩ་གསུམ་བསྙེན་པར་རྫོགས་སོ། (འོན་ཀྱང་དེའི་དུས་སུ་ལོ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུན་ཡིན་པའི་དགེ་སློབ་མའི་སྡོམ་པ་ནོད་མེདཔ་ནི་ད་ལམ་གཏན་འཁེལ་བྱ་ཚོག་པའོ་) སྤྱིར་བཏང་ཐོག་དེ་ནི་རྒྱ་ནག་གི་དགེ་སློང་མས་བསྙེན་པར་རྫོགས་པའི་ཚོ་ག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞིག་ཏུ་འགྲོ་ལ་ཁད་པའི་འགོ་ཚུགས་པའི་དུས་ཤིག་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་ཞུ་གི་ཡོད། འདི་རྗེས་རྒྱལ་རབས་ལྔ་མའི་ཆའི་ཅན་ཞུའི་ཁྲི་

ལོའི་ནང་(A.C. 494) ནས་བཟུང་འབྲི་ཆུ་བྱང་རྒྱུད་ཀྱི་བཙུན་མ་རྣམས་ཀྱིས་སྔར་བཞིན་བཙུན་པའི་དགོན་པར་སྡོམ་པ་ནོད་པར་འགྲོ་བའི་སྲོལ་བཟང་ཞིག་རྒྱུན་འཛིན་གནང་གི་ཡོད་ཅིང་། སྡོམ་རྒྱུན་ཆད་ཡོད་པའི་སྐོར་ཡིག་ལམ་ཐོག་ཁ་གསལ་པོ་ཞིག་འཁོད་མེད། ཏད་ཙུང་གོང་མའི་ཡུང་ཐད་ཁྲི་ལོ་(765 - 766) རྒྱལ་སའི་ནང་དུ་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་འབོགས་ཡུལ་གྱི་མཚམས་བཅད་མཁན་མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མངའ་བའི་དགེ་སློང་ཕ་མ་གཉིས་སོ་སོ་ལས་མི་བཅུ་ཕྲག་རེ་བཅས་པ་འཛོག་རྒྱུ། དེའི་ནང་འདུལ་བའི་གཞུང་ལ་མཁས་ཤིང་སྤྱོད་པ་ཁྱད་དུ་འཕགས་པ་ཤ་སྟག་བསྐོ་འཛུགས་གནང་གི་ཡོད་ཅིང་། ལུགས་དེ་ནམ་ཡང་ཉམས་མེད་ཇི་ཞིན་ཇ་སྐད་གྱིས་དགོས་པའི་གོང་མའི་བཀའ་ཡིག་བསྒྲགས་པ་ཡོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་འཁོད་ཡོད། དེའི་ཕྱིས་ལོ་ངོ་སུམ་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་རིང་རྒྱུན་མཐུད་པའི་རྗེས་བྱུད་མེད་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་གཉིས་ཀའི་ཚོགས་ནས་སྡོམ་པ་ནོད་རྒྱུ་འདིར་སྐབས་འདིའི་སྲིད་གཞུང་གིས་མཐོང་ཆེན་དང་སྲུང་སྐྱོབ་གནང་གི་ཡོད་པ་མཐོང་ཐུབ་པའོ།

གཅིག་ཚོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ནོད་སྲོལ་ཁོན་ཙམ་ཞིག་ལས་ལྷག་མེད་པའི་ལོ་རྒྱུས་གསལ་ཤོས་ཤིག་ནི། ལོ་ངོ་ཉིས་བརྒྱ་སོང་བའི་རྗེས་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ལྔའི་ (A.C. 908 - 960) རྗེས་སུ་གཞི་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་རེད། སུང་བྱང་མའི་ཐའི་ཙའུ་ཁེ་སྤྲོའི་ཁྲི་ལོའི་སྐབས་(ཏ་ལམ་ A.C. 972 ལོའི་སྔ་རྗེས་སུ་) སུང་རྒྱལ་རབས་སྲིད་གཞུང་གིས་ཐ་ན་བཙུན་མ་རྣམས་ཀྱིས་བཙུན་པའི་ཁྲིད་སོང་ནས་སྡོམ་པ་ནོད་མི་ཆོག་པའི་བཀའ་རྒྱ་ཕབ་ཡོད་པ་རེད། དེ་ནས་བཟུང་བཙུན་མ་རྣམས་ཀྱིས་དགེ་འདུན་མའི་ཚོགས་ལས་བསྙེན་པར་རྫོགས་པའི་སྲོལ་ཙམ་ཞིག་ལས་མེད། དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་གྱི་ཚོགས་ནས་བསྙེན་པར་རྫོགས་པའི་སྡོམ་པ་ཞིག་ཐོབ་མི་ཐུབ་པར་གྱུར་ཡོད། (དགེ་འདུན་མའི་ཚོགས་ནང་ནས་བསྙེན་རྫོགས་བསྒྲུབས་པ་ལས་སྡོམ་པའི་ངོ་བོ་

ཞིག་ཐོབ་མེད།) གཉིས་ཚོགས་ནས་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ནོད་པའི་འགོ་ཚུགས་པའི་དུས་ཚོད་སྔ་ཤོས་ནི་སུང་ཐེའི་རྫུའུ་ཡིས་གོང་གསལ་གྱི་བཀའ་རྒྱ་བསྒྲུལ་བ་ནས་བཟུང་ལོ་ལྔ་བརྒྱའི་དུས་ཚོད་དེའི་རིང་། རྒྱ་ནག་གི་དགེ་སློང་མས་གཉིས་ཚོགས་ནས་སྡོམ་པ་ནོད་པའི་དུས་ཚོད་བཟང་ཤོས་ཤིག་ཡིན་པ་རེད།

དེ་རྗེས་སྡོམ་པའི་ཚོ་ག་མི་ཚང་བར་གྱུར་བའོ། སྐར་ཡང་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་དུས་མཇུག་དང་མིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་དུས་འགོའི། (A.C. 1368) སྐབས་སུ་སྡོམ་བརྒྱུད་ཐོག་སྐབས་འདིར་ཕྱི་མིའི་དབང་བསྒྱུར་འོག་ལ་གནས་པའི་སྟབས་ཀྱིས་སྡོམ་བརྒྱུད་ཀྱི་ནང་དོན་ཐོག་ལའང་དེ་སྔ་དང་བསྡུར་ཚེ་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་སོང་ཡོད་ལ། གཉིས་ཚོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ནི་དེ་བས་ཐོབ་མི་ཐུབ་པར་གྱུར་ཡོད། མིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་དུས་མཇུག་དང་ཆིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་དུས་འགོའི་སྐབས་འདུལ་ཁྲིམས་ཐོག་སྤྲོའི་ནྲི་ཧོའི་མཁན་པོ་ཧྭུའུ་ཐེ་ (A.C. 1601 - 1679) བརྒྱུད་པ་ལས་དགེ་ཚུལ་སློང་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཅས་པ་གསུམ་རིམ་བཞིན་འབོགས་པའི་སྒྲོལ་བསྒྱུར་བཙུགས་གནང་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཁོང་གི་སློབ་མ་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཧྲུའུ་ཡུས་ (A.C. 1645 - 1721) ཡིས་བསྒྱུར་དུ་གཉིས་ཀའི་ཚོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ནོད་རྒྱུ་འདི་ཁྲབ་སྲོལ་བྱུས་ཡོད་པ་དང་ཆབས་ཅིག་ཏུ། (གཉིས་ཀའི་ཚོགས་ནས་སྡོམ་པ་ནོད་ཚུལ་) ཞེས་པའི་འདུལ་བའི་དཔེ་ཆ་ཞིག་ཀྱང་བརྩམས་གནང་ཡོད་པ་ཕུད། ད་དུང་འདུལ་འཛིན་མཁན་པོ་ཨར་དབྱི་ (A.C. 1599 - 1655) དང་། ཧྲུང་ཚན་ (A.C. 1611 - 1685) སོགས་ཉུང་ཤས་ཤིག་ནས་འདུལ་ཁྲིམས་འཆད་ཉན་གནང་བའི་སྲོལ་ཙམ་ཞིག་ལས་ལྷག་མེད། རྒྱ་ནག་གི་འདུལ་བ་འདི་སྐབས་འདིར་ཁྲིན་ཡོངས་ནས་ཉམས་དམས་སུ་སོང་ཡོད་པ་དང་། གཉིས་ཚོགས་ནས་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ནོད་རྒྱུ་འདི་ཆིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་དུས་འགོའི་ཧྲུན་ཀྲི་ཁྲི་ལོ་བཅུ་བཞིའི་ (A.C. 1657) སྐབས་

སུ་ལོ་རྒྱུས་དེབ་ཐེར་ནང་གསལ་པོ་བཀོད་འདུག་པ་ཙམ་ཞིག་དང་། མི་སེར་རྒྱལ་ཁབ་ (A.C. 1911) ལོ་བར་ནས་བཟུང་ཕལ་ཆེ་བ་ནི་གཅིག་ཚོགས་ནས་སྡོམ་པ་ནོད་པ་ཞིག་ལས། འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཆེ་ཕན། (A.C. 1877 - 1911) གྱིས་མི་སེར་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཁྲི་ལོ་བཞི་བཅུ་ཞེ་བཞིའི་སྐབས་སུ། (A.C. 1955) པེ་ཅིང་གི་ཨན་ཡང་བཙུན་དགོན་དུ་གཉིས་ཚོགས་ཀྱི་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ནོད་ཡོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཤིག་བྱུང་ཡོད་པ་ (འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཆེ་ཕན་གྱི་རྣམ་ཐར་) ཕྱུད། གཉིས་ཚོགས་ནས་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ནོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་སྐོར་ཐོས་རྒྱུ་མེད་པ་ལྟ་བུར་སྣང་ངོ་།།

ཉི་བའི་ལོ་བཅུ་ལྷག་ཙམ་རིང་ནས་བཟུང་། སྐམ་ས་ཆེན་པོ་དང་ཐེ་ཝན་བཅས་ས་གནས་གཉིས་སུ་གཉིས་ཚོགས་ནས་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ནོད་རྒྱུ་འདི་བསྐྱར་གསོ་ཡོང་རྒྱུའི་དགོངས་པ་ཡོད་མཁན་དཔེར་ན། ཐེ་ཝན་ནན་ལིང་བཙུན་དགོན་དང་། དེ་བཞིན་གནས་མཆོག་རི་བོ་རྩེ་ལྔའི་ཕུའུ་ཧྲའུ་དགོན་པ་སོགས་ཚང་མས་སྔོན་དུ་མཁན་མོ་སྲ་ཕུད་བཞེས་མཁན་གྱི་དྲུང་ནས་དགེ་ཚུལ་མའི་བསླབ་སྡོམ་བཅུ་ནོད་པ་དང་། དེ་རྗེས་ཟླ་ཤས་རྗེས་བསྐྱར་དུ་དགེ་འདུན་མའི་ཚོགས་ནས་དགེ་སློབ་མའི་བསླབ་པ་རྩ་བའི་ཆོས་དྲུག་གི་སྡོམ་པ་ནོད་ཅིང་། ལོ་གཉིས་རིང་དགེ་སློབ་མའི་བསླབ་པ་བསྲུངབའི་རྗེས་གཞི་ནས་གཉིས་ཀའི་དགེ་འདུན་ཚོགས་ནས་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ནོད་པ་དང་། གལ་ཏེ་སྡོམ་བརྒྱུད་ཡོད་མེད་གང་ལྟར་ནའང་འདི་ལྟ་བུའི་སྡོམ་པ་ནོད་ཚུལ་ནི་ང་ཅང་གི་ཕྱུན་སུམ་ཚོགས་ལ་ཆ་ཚང་པོ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་ནོ།། འོན་ཀྱང་ད་ལྟའི་རྒྱ་ནག་གི་དགེ་སློང་མའི་སྡོམ་པ་ནོད་ལུགས་ནི་ཁྲིན་ཡོངས་ཀྱི་ཆ་ནས་འདི་ལྟར་མི་གནས་པའོ།།

མདོར་ན་རྒྱ་ནག་གི་དགེ་སློང་མའི་སྡོམ་བརྒྱུད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སུང་རྒྱལ་རབས་ (A.C. 972 ལོའི་སྔ་རྗེས་) ཀྱི་སྐབས་ནས་བར་ཆད་མྱོང་ཡོད་པ་ནི་གསལ་པོ་ཡིན། (བཙུན་པའི་ཚོགས་ཀྱི་ནང་དགེ་སློབ་མ་སྡོམ་པ་སྟེར་ལུགས་ལ་གཅིག་ཚོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་སྟེར་རྒྱུ་ཐོབ་ཐབས་མེད་པར་གྱུར།) དེ་རྗེས་རྒྱུན་མཐུད་པའི་རང་བཞིན་ཐོག་སྤྱི་ཡོངས་ནས་གཅིག་ཚོགས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ནས་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་སྟེར་ལུགས་ཞིག་ལས་གཉིས་ཚོགས་ནས་སྡོམ་པ་སྟེར་ལུགས་ཀྱི་ཉེས་མེད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་སྡོམ་བརྒྱུད་ཅིག་ཡོད་པར་ཆད་ལྡན་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆའི་ཐོག་ནས་ར་སྤྲོད་ཐུབ་མི་ཐུབ་པར་གྱུར་ཞིང་། རྒྱ་ནག་ནི་དགེ་སློང་མའི་སྡོམ་བརྒྱུད་འཕེལ་ཚུལ་ནི་སྤྱིར་ན་འདི་ལྟར་རོ།། ཞེས་བཤད་དོ།།

དེ་ལྟར་ན་དུས་ཀྱི་འགྱུར་བས་ཇི་བཞིན་ལག་ལེན་དུ་འཁེལ་ཐབས་མ་གྱུར་པ་ནི། རྒྱ་གར་གི་སློབ་དཔོན་དགེ་འདུན་གོ་ཆ་མཁན་པོ་མཛད་དེ། ཤྲཱི་ལངྐཱའི་དགེ་སློང་མ་དེབསརཱདང་བཅས་པ་དགེ་སློང་ཕ་མ་གཉིས་ཀའི་དགེ་འདུན་གྱིས། ཕྱི་ལོ་ ༤༣༣ ཡང་ན་བརྒྱ་ཕྲག་ལྔ་པ་ནས། ཐོག་མར་ཆེན་པོ་རྒྱའི་ཡུལ་དུ་བུད་མེད་དགེ་སློང་མར་བསྒྲུབ་པའི་སྲོལ་གཏོད་པ་ནས་བཟུང་ད་ལྟའི་བར་དུ། དེའི་མཐོང་བ་བརྒྱུད་པའི་ཕྱག་བཞེས་སུ་མཐུད་དེ་ཉམས་མེད་དུ་ལག་ལེན་ཡོད་པའི་ཁྲུངས་རྙེད་ཐབས་སྐྲ་རྨམ་མང་ནས་ཞིབ་རྩད་ཀྱིས་ཉམས་ཞིབ་རྐང་འཛིན་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་པ་ནས་ཡིད་རྟོན་བཏུབ་པའི་ཁྲུངས་མ་རྙེད་ཐོག གཉིས་ཚོགས་ཀྱིས་བུད་མེད་དགེ་སློང་མར་བསྒྲུབས་པའི་སྲོལ་གཏོད་པའི་རྗེས་ནས་སུ་མཐུད་དེ་ལག་ལེན་མ་འཁེལ་བའི་སྐོར་འཁོད་པའི་ཡིག་ཆ་རྙེད་པ་ལྟར་ན། དུས་ཀྱི་དབང་གིས་སྐབས་འགར་གཉིས་ཚོགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་རྒྱུ་ལྟར་བཞག དགེ་སློང་མའི་དགེ་འདུན་ཁོ་ནས་ཀྱང་བུད་མེད་དགེ་སློང་མར་བསྒྲུབས་པར་བྱས་པའི་དུས་འགྱུར་གྱི་སྐབས་བྱུང་ན། ཕའི་

དགེ་འདུན་ཁོ་ནས་ཀྱང་བསྒྲུབས་པ་སློམས་ཅི་དགོས། ལག་ལེན་ཇི་བཞིན་མ་འཁྱིལ་བའི་སྐོར་ལ་སྔོན་ཅོན་རྒྱའི་འདུལ་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་ལུང་འདྲེན་མཛད་[1] པ་འདི་ལྟར།

༡། རྒྱའི་འདུལ་འཛིན་དྲང་ཡི་(༡༨༨༠ - ༡༩༤༢) Yung - Yi [1880 - 1942] བྱ་བས་མཛད་པའི་ འདུལ་བའི་སྙིང་པོ་ [Essence of the Vinaya] ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བཅས་པ་མཛད་པ་ལྟར་ན། དགེ་སློང་མ་རྣམས་ནི། ཐངས་གཉིས་ངེས་པར་དུ་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱ་བ་སྟེ། དང་པོ། གཞིའི་ཆོས་ [Basic-Dharma] ཚངས་སྤྱོད་ཉེར་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ དགེ་སློང་མའི་དགེ་འདུན་ལས་བླང་དགོས་པ་དང་། དེ་རྗེས་དགེ་སློང་ཕའི་དགེ་འདུན་ལས་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱ་སྟེ། དགེ་སློང་མའི་སྡོམ་པ་དངོས་གཞི་ནི། དགེ་སློང་ཕའི་དགེ་འདུན་གྱིས་ལས་བྱས་པ་ལས་ཐོབ་དགོས་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་གཉིས་ཚོགས་ཀྱི་སྡོམ་རྒྱུན་འདི། ལྷོ་ཕྱོགས་སུང་རྒྱལ་བརྒྱུད་(༡༡༢༨ - ༡༢༧༦) [The South Sung Dynasty] [1128 - 1276] ནས་བཟུང་ལག་ལེན་དུ་འཁྱེལ་མེད་པར་ [Hung-Yi, Lu - Hsuch Yao-Luch, in Hung-Yi Ta-Shih Fa-Chi, Vol. 3 1531] ལས་བཤད་པ་དང་།

༢། ཆིན་རྒྱལ་བརྒྱུད་ [Ching Dynasty] ཀྱི་འདུལ་བའི་སློབ་དཔོན་དྲང་ཙན་[Hung-tsan 1611 - 1685] གྱིས་བྲིས་པའི་ དགེ་སློང་མའི་བསྙེན་པར་རྫོགས་པའི་གཞུང་ [Bhikkhuni Ordination Vow Book] ལས་ཀྱང་། དགེ་སློང་མའི་སྡོམ་རྒྱུན་གྱི་བརྒྱུད་རིམ་ཆ་ཚང་བརླགས་ནས་ཡུན་རིང་པོར་སོང་བར་ [Wan-Hsu 107, P 186] ལས་བཤད་ཅེས་དེ་ལྟར་ལུང་འདྲེན་མཛད་དོ།།

1- ༡༩༩༨ ལོར། བཞུགས་སྒར་དུ། ཆོས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་གཙོ་སྐྱོང་ཞིག་གཙོ་བོ་དགེ་སློང་མའི་སྡོམ་རྒྱུན་སྐོར་ལ་བགྲོ་གླེང་ཚོགས་འདུ་སྐབས་དེར་རྒྱའི་འདུལ་འཛིན་ཀུན་གྱི་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་དགེ་སློང་ Dao - Hai དང་དགེ་སློང་ Hui - Min དང་། དགེ་སློང་མ་ Heng - Ching བཅས་ཀྱི་རྩོམ་ཤོག་ཏུ་ལུང་འདྲེན་མཛད་པ། བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ་ཡིན། རྩོམ་ཤོག་རིང་མིན་དཔེ་སྐྲུན་གྱིས་འདོན་འཆར་ཡོད།

དགེ་སློང་མ་སྒྲུབ་ཚུལ་གྱི་ཕྱག་ལེན།

རྒྱའི་ཏཱ་ཤང་རྣམས་ཀྱིས། བུད་མེད་དགེ་སློང་མར་སྒྲུབ་པའི་སྔ་ཕྱི་བར་གསུམ་གྱི་ཕྱག་བཞེས་ལ་དགེ་སློབ་མའི་བསླབ་པའི་ཆོས་ལ་ལོ་གཉིས་སུ་མ་བསླབས་པ་དང་། དགེ་སློང་མའི་བསླབ་སྡོམ་མ་སྦྱིན་པར་བུད་མེད་དགེ་ཚུལ་མར་བསྒྲུབས་ཟིན་རྗེས་དེ་མ་ཐག་དགེ་སློང་མར་བསྒྲུབས་དང་། སྒྲུབ་བཞིན་པ་འདི་ལྟ་བུ་ནི། ཆེན་པོ་རྒྱའི་ཡུལ་དུ། གནའ་དུས་ནས་ཡོད་བཞིན་པ་ལྟར། དེང་གི་སྐབས་སུའང་མཇུག་སྐྱོང་གིས་ཕྱག་བཞེས་དངོས་སུ་བསྟར་མུས། དཔེར་མཚོན་ཙམ་ནི། ༡༩༩༨ ཟླ་ ༢ ཚེས་ ༡༨ སྤྱི་དྲོ་ཆུ་ཚོད་ ༩ ཐོག གནས་མཆོག་རྡོ་རྗེ་གདན་དུ་རྒྱ་མིའི་ལྷ་ཁང་དུ། ཐེ་ཝན་ནས་ Fokuang Shang དགོན་བདག་རྒྱའི་ཏཱ་ཤང་ Hsing Yun བྱ་བས་མཁན་པོ་བྱས་ཏེ། བསྒྲུབ་བྱ་ཕོ་མོ། ༡༥༠ ལྷག་ཙམ་ལ། ལས་ཆོག་དཔེ་ཐོག་ནས་བཏོན་ཏེ། དགེ་ཚུལ་ཕ་མའི་སྡོམ་པ། དུས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲུབས་པར་བྱས། དེ་ནས་དགེ་སློབ་མའི་སྡོམ་པ་མ་སྦྱིན་པར། ཕྱི་ཚེས་ ༢༠ མཚན་མོར། རྒྱ་མིའི་ལྷ་ཁང་གི་རྒྱབ་ཀྱི་ཚོགས་ཁང་སྟེང་དུ། ཚངས་སྤྱོད་ཉེར་གནས་ཀྱི་མཁན་མོ། Tsyr Tuang དང་། ལས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་མ། Rong Tsur དང་། གསང་སྟོན་མ། Tsyr Hue དང་གཞན་ལས་གྲལ་དུ་ཐེ་ཝན་གྱི་དགེ་སློང་མ་བདུན་དང་། ཨ་རི་བ་བོད་མིང་དགེ་སློང་མ་ཀརྨ་ལེགས་བཤད་མཚོ་མོ་དང་། ཐུབ་བསྟན་ཆོས་སྒྲོན་བཅས་དགེ་སློང་མ་བཅུ་གཉིས་གྲངས་ཚང་བའི་དགེ་འདུན་མ་ཁོ་ན་ལས་རྒྱལ་ཁབ་བཅོ་བརྒྱད་ནས་ཕེབས་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་བུད་མེད་གྲངས་ ༡༣༥ ཚངས་སྤྱོད་ཉེར་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པ་མཚན་མོ་ཆུ་ཚོད་ ༡༡ ལ་འགོ་བཙུགས་ནས་ཕྱི་ཚེས་ ༢༡ སྤྱི་དྲོ་ཆུ་ཚོད་ ༤ པ་ལ་ཟིན་པ་དང་། ཚངས་སྤྱོད་ཉེར་གནས་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱི་མིས་བརྙ་རྒྱུར་དགག་བྱ་བྱས་སྐབས་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་པ་དང་། མཚན་མོར་སྒྲུབ་དགོས་པའི་གནད་དོན་བཅས་ཀྱི་ལན་གསལ་མ་རྙེད། དེ་

ཉིན་སྤུ་དྲི་ཆུ་ཚོད་ ༨ ཐོག་རྒྱ་མིའི་ལྷ་ཁང་དུ། བསྒྲུབ་བྱ་ཕོ་མོ་ཡོད་དོ་ཅོག་ལ། ལས་ཚོགས་དཔེ་ཐོག་བཏོན་ཏེ། Hsing Yun མཁན་པོ་དང་། Wu Chien ལས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་དང་། Yung Hsing གསང་སྟོན་སློབ་དཔོན་དང་ལས་གྲལ་དུ་ཤྲིལངྐའི་དགེ་སློང་འགའ་ཞིག་དང་། ཐའི་ལེནྜའི་དགེ་སློང་དང་། ཐེ་ཝན་གྱི་དགེ་སློང་བཅས་དགེ་སློང་གྲངས་ཉེར་བཞི་གྲངས་ཚང་བའི་ཕའི་དགེ་འདུན་རྐྱང་པས་དུས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲུབ་བྱ་ཕོ་མོ་ལ་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱས་པ་འདི་ནི། སྡོམ་པ་ཐག་བརྒྱ་མ་བསྒྲུབ་ཚུལ་དང་མཚུངས་སམ་སྙམ་ཡང་དཔྱད་དགོས་སོ།།

དགེ་སློབ་མའི་བསླབ་པའི་ཆོས་ལ་མ་བསླབས་པར་བསྙེན་རྫོགས་བྱེད་ན་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ།

དང་པོ། བུད་མེད་དགེ་སློང་མར་སྒྲུབ་པ་ལ། ཆོས་སྲུང་སྡེ་པའི་འདུལ་བ་ལྟར་ན། སྔོན་དུ་དགེ་ཚུལ་མར་བསྒྲུབས་པའི་རྗེས། དགེ་སློབ་མའི་སྡོམ་པ་སྦྱིན་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། ཉེས་མེད་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་དགེ་སློང་མར་གྱུར་པ་ལ། དགེ་ཚུལ་མ་དང་། དགེ་སློབ་མའི་སྡོམ་པ་སྦྱིན་ཏེ། དགེ་སློབ་མའི་བསླབ་པ་ལ། ལོ་གཉིས་སུ་བསླབས་པའི་རྗེས། དགེ་སློང་མར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར། རྒྱའི་བཀའ་འགྱུར་འདུལ་བ་ལུང་པོད་ ༢༢ ཤོག་ ༡༠༦༥ - ༡༠༦༨ [T. 22 P. 1065 - 1068] ལས་གསལ་བ་དེར་གཟིགས་རྒྱུ་དང་།

གལ་ཏེ་དགེ་སློབ་མའི་བསླབ་པའི་ཆོས་ལ་མ་བསླབས་པར་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་ན། ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་བར། ཆོས་སྲུང་སྡེ་པའི་འདུལ་བ་ལུང་ལས་གསལ་བ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། ཆོས་སྲུང་སྡེ་པའི་དགེ་སློང་མའི་སོ་མདོ་ལས། “ཡང་དགེ་སློང་མ་གང་། ཁྱིམ་སོ་བཟུང་བ་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་དམ། ཡང་ན་གཞོན་ནུ་མ་

ལོ་ཉི་ཤུ་ལོན་པ་ལ། བསླབ་པ་མ་སྦྱིན་པར་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་ན། ལྟུང་བྱེད་དོ།། ཡང་དགེ་སློང་མ་གང་གཞོན་ནུ་མ་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་ལོན་པ་ལ་བསླབ་པའི་ཆོས་དྲུག་ལ་ལོ་གཉིས་སུ་མ་བསླབས་པར་ལོ་ཉི་ཤུ་ལོན་པ་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་ན། ལྟུང་བྱེད་དོ།།" ཞེས་རྒྱའི་བཀའ་འགྱུར་པོད་ ༢༢ ཤོག་ ༡༠༣༧ [T. 22 P. 1037] ལས་གསལ།

གཉིས་པ། གཞན་ཡང་། རྒྱ་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར་བའི་གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་སྨྲའི་དགེ་སློང་མའི་སོ་མདོ་ལྟར་ན། "ཡང་དགེ་སློང་མ་གང་ཁྱིམ་སོ་བཟུང་བ་ལོ་བཅུ་གཉིས་ལོན་པ་ལ། དགེ་སློབ་མའི་བསླབ་པ་རྩ་བའི་ཆོས་དྲུག་དང་། རྗེས་མཐུན་གྱི་ཆོས་དྲུག་ལ་མ་བསླབས་པར་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་ན། ལྟུང་བྱེད་དོ།། ཡང་དགེ་སློང་མ་གང་། གཞོན་ནུ་མ་ལོ་ཉི་ཤུ་ལོན་པ་ལ། དགེ་སློབ་མའི་བསླབ་པ་རྩ་བའི་ཆོས་དྲུག་དང་། རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་དྲུག་ལ་མ་བསླབས་པར་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་ན། ལྟུང་བྱེད་དོ།། ཡང་དགེ་སློང་མ་གང་། དགེ་སློབ་མའི་བསླབ་པ་རྩ་བའི་ཆོས་དྲུག་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་དྲུག་ལ་མ་བསླབས་པར་བུད་མེད་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་ན། ལྟུང་བྱེད་དོ།།" ཞེས་རྒྱའི་བཀའ་འགྱུར། པོད་ ༢༤ ཤོག་ ༥༡༤ [T. 24 P. 514] ལས་གསལ།

གསུམ་པ། བོད་བསྒྱུར་གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་སྨྲའི་དགེ་སློང་མའི་སོ་མདོ་[1] ལས། "ཡང་དགེ་སློང་མ་བུད་མེད་ཁྱིམ་སོ་བཟུང་བ་ལོ་བཅུ་གཉིས་ལོན་ཀྱང་། ལོ་གཉིས་སུ། ཆོས་དྲུག་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་དྲུག་ལ་བསླབ་པའི་སྡོམ་པ་མ་སྦྱིན་

1- དགེ་སློང་མའི་སོ་མདོ། སྡེ་འདུལ། ཏ། ཤོག་ ༡༨༣༡ ལས་གསལ།

པར་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་ན། ལྟུང་བྱེད་དོ།། ཡང་དགེ་སློང་མ་བུད་མེད་ཁྱིམ་སོ་བཟུང་བ་ལོ་ཉི་ཤུ་ལོན་ཡང་། ལོ་གཉིས་སུ་ཆོས་དྲུག་དང་། རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་དྲུག་ལ་མ་བསླབས་པར་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་ན། ལྟུང་བྱེད་དོ།། ཡང་དགེ་སློང་མ་གང་། བུད་མེད་ལོ་གཉིས་སུ་ཆོས་དྲུག་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་དྲུག་ལ་མ་བསླབ་པར་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་ན། ལྟུང་བྱེད་དོ།།" ཞེས་བསྟན་པ་དང་།

བཞི་པ། གནས་བརྟན་སྡེ་པ་ལྟར་ན། པཱ་ལིའི་འདུལ་བ་ལུང་པཱ་ཙིཏྟིཡ[1] [དགེ་སློང་མའི་རྣམ་འབྱེད་] ལས། ལྟུང་བྱེད་ ༦༣ པ། "མཉན་ཡོད་ན། དགེ་སློང་མ་རྣམས་ཀྱིས། བུད་མེད་གང་ཞིག་ལོ་གཉིས་སུ་བསླབ་པའི་ཆོས་དྲུག་ལ་མ་བསླབས་པར་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པ་ལ་ནི། ཡང་དགེ་སློང་མ་གང་ལོ་གཉིས་སུ། བསླབ་པའི་ཆོས་དྲུག་ལ་མ་བསླབས་པར་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་ན། ལྟུང་བྱེད་དོ།། འདིར་བསླབ་པའི་ཆོས་དྲུག་ཅེས་བྱ་བ་ནི། སྲོག་གཅོད་པ་སྤོང་བ་དང་། མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་སྤོང་བ་དང་། མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་སྤོང་བ་དང་། བརྫུན་དུ་སྨྲ་བ་སྤོང་བ་དང་། སྨྱོས་འགྱུར་འཐུང་བ་སྤོང་བ་དང་། ཕྱི་དྲོའི་ཁ་ཟས་སྤོང་བ་བཅས་ལ། བསླབ་པའི་ཆོས་དྲུག་ཅེས་བྱ་བར་བསྟན་ཏོ།།"

ཡང་ལྟུང་བྱེད་ ༦༦ པ། "མཉན་ཡོད་ན། དགེ་སློང་མ་རྣམས་ཀྱིས། ཁྱིམ་སོ་བཟུང་བ་ལོ་བཅུ་གཉིས་ལོན་པ། ལོ་གཉིས་སུ། བསླབ་པའི་ཆོས་དྲུག་ལ་མ་བསླབས་པར་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པ་ལ་ནི། ཡང་དགེ་སློང་མ་གང་ཁྱིམ་སོ་བཟུང་བ་ལོ་བཅུ་གཉིས་ལོན་པ། ལོ་གཉིས་སུ་བསླབ་པའི་ཆོས་དྲུག་

1- པཱ་ལིའི་ [འདུལ་བ་ལུང་དགེ་སློང་མའི་རྣམ་འབྱེད་] པཱ་ཙིཏྟིཡ། ནྭ་ཤོག་ ༩༣༦ ལས་གསལ་བ་དེར་གཟིགས་རྒྱུ་དང་། དེར་མ་ཟད་དབྱིན་ཡིག་ཏུ་ཕབ་བསྒྱུར་བྱས་པ་ལ་ I.B. Honer, tr., The book of Discipline, Vol. 3 Pali Text Society, London, 1982. P. 366 - 371 ལས་ཀྱང་གསལ་བ་དང་དེར་གཟིགས་རྒྱུ།

ལ་མ་བསླབས་པར་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་ན། ལྟུང་བྱེད་དོ།།[1] ” ཞེས་དང་། ལྟུང་བྱེད་ ༧༣ པ། “མཉན་ཡོད་ན། དགེ་སློང་མ་རྣམས་ཀྱིས། གཞོན་ནུ་མ་ལོ་ཉི་ཤུ་ལོན་པ། ལོ་གཉིས་སུ་བསླབ་པའི་ཆོས་དྲུག་ལ་མ་བསླབས་པར་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པ་ལ་ནི། ཡང་དགེ་སློང་མ་གང་གཞོན་ནུ་མ་ལོ་ཉི་ཤུ་ལོན་པ། ལོ་གཉིས་སུ་བསླབ་པའི་ཆོས་དྲུག་ལ་མ་བསླབས་པར་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་ན། ལྟུང་བྱེད་དོ།།” ཞེས་བསྟན་ཏོ།།[2]

ལྔ་པ། ས་སྟོན་སྡེ་པའི་[Mahisasaka] དགེ་སློང་མའི་སོ་མདོ་དབྱིན་བསྒྱུར་[3] ལས། “ལྟུང་བྱེད་ ༡༡༣ པ། ཡང་དགེ་སློང་མ་གང་གཞོན་ནུ་མ་ལོ་ཉི་ཤུ་ལོན་ཡང་། ལོ་གཉིས་སུ་བསླབ་པའི་ཆོས་དྲུག་ལ་མ་བསླབས་པར་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་ན་ལྟུང་བྱེད་དོ།།” ཞེས་པ་དང་།

དྲུག་པ། ཐམས་ཅད་ཡོད་སྨྲའི་ [Sarvastivada] དགེ་སློང་མའི་སོ་མདོ་དབྱིན་བསྒྱུར་[4] ལས། “ལྟུང་བྱེད་ ༡༡༡ པ། ཡང་དགེ་སློང་མ་གང་གཞོན་ནུ་མ་ལོ་ཉི་ཤུ་ལོན་ཡང་། ལོ་གཉིས་སུ་བསླབ་པའི་ཆོས་དྲུག་མ་སྦྱིན་པར་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་ན། ལྟུང་བྱེད་དོ།། ཞེས་པ་དང་། ལྟུང་བྱེད་ ༡༣༡ པ། ཡང་དགེ་སློང་མ་གང་གཞོན་ནུ་མ་ལོ་ཉི་ཤུ་ལོན་ཡང་། བསླབ་པའི་ཆོས་དྲུག་ལ་མ་བསླབས་

1- པྲཱཏིམོཀྵ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཤོག ༤༧ ལས་གསལ་བ་དེར་གཟིགས་རྒྱུ། 2- པྲཱཏིམོཀྵ་པཱ་ལི་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཤོག་ ༤༥༡ ལས་གསལ་བ་དེར་གཟིགས་རྒྱུ་དང་། 3- Thailand བུད་མེད་ C. Kabilsingh (Ph.D.) བྱ་བས་དབྱིན་སྐད་དུ་ཕབ་བསྒྱུར་བྱས་པའི་སྡེ་པ་དྲུག་གི་དགེ་སློང་མའི་སོ་མདོ། ༡༩༩༡ ལོ་ལ་ Bankok ལ་ thammasat མཐོ་སློབ་དཔར་ཁང་དུ་དཔར་སྐྲུན་དེབ་ངོས་ཤོག་ ༡༠༩ ལས་གསལ་བ་དེར་གཟིགས་རྒྱུ་དང་། དེ་ནས་ The Chinese Tripitaka, J. Takakusu, ed., Tokyo: 1922 -23, No. 1427, P. 5566 ལས་གསལ། 4- དབྱིན་བསྒྱུར་དེབ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཤོག་ ༡༥༡ - ༡༥༣ ལས་གསལ་བ་དང་། དེ་ནས་ The Chinese Version of Tripitaka, J. Takakusu, ed., Tokyo: 1922 - 23, No. 1437, P. 479

པར་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་ན། ལྟུང་བྱེད་དོ།།” ཞེས་བཤད་པ་དང་།

བདུན་པ། ཆོས་སྲུང་སྡེ་པའི་ [Dharma Gupta] དགེ་སློང་མའི་སོ་མདོ་དབྱིན་བསྒྱུར་[1] ལས། “ལྟུང་བྱེད་ ༡༢༢ པ། ཡང་དགེ་སློང་མ་གང་གཞོན་ནུ་མ་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་ལོན་ཡང་། ལོ་གཉིས་ལ་བསླབ་པ་ལ་མ་བསླབས་པར་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་ན། ལྟུང་བྱེད་དོ།། ལྟུང་བྱེད་ ༡༢༤ པ། ཡང་དགེ་སློང་མ་གང་ལོ་གཉིས་སུ་བསླབ་པའི་ཆོས་དྲུག་ལ་མ་བསླབས་པར་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་ན། ལྟུང་བྱེད་དོ།། ལྟུང་བྱེད་ ༡༢༨ པ། ཡང་དགེ་སློང་མ་གང་ལོ་གཉིས་སུ་བསླབ་པ་མ་སྦྱིན་པར་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་ན། ལྟུང་བྱེད་དོ།།” ཞེས་བསྟན་པ་དང་།

བརྒྱད་པ། རྒྱ་སྐད་དུ་བཞུགས་པའི་གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བའི་ [Mulasarvastivada] དགེ་སློང་མའི་སོ་མདོ་དབྱིན་བསྒྱུར་[2] ལས། “ལྟུང་བྱེད་ ༡༡༦ པ། ཡང་དགེ་སློང་མ་གང་གཞོན་ནུ་མ་ལོ་ཉི་ཤུ་ལོན་པ། རྩ་བའི་ཆོས་དྲུག་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་དྲུག་ལ་མ་བསླབས་པར་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་ན། ལྟུང་བྱེད་དོ།། ལྟུང་བྱེད་ ༡༡༤ པ། ཡང་དགེ་སློང་མ་གང་གཞོན་ནུ་མ་ལོ་གཉིས་སུ་རྩ་བའི་ཆོས་དྲུག་དང་རྗེས་སུ་མ་མཐུན་པའི་ཆོས་དྲུག་ལ་མ་བསླབས་པར་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་ན། ལྟུང་བྱེད་དོ།།” ཞེས་པ་དང་། དགུ་པ། དགེ་འདུན་ཕལ་ཆེན་སྡེ་པའི་ [Mahasanghika] དགེ་སློང་མའི་སོ་

1- དབྱིན་བསྒྱུར་དེབ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཤོག་ ༡༨༥ ལས་གསལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་ The Chinese Version of Tripitaka, J. Takakusu, ed., Tokyo, 1922, No. 1431, P. 103 ལ་གཟིགས་རྒྱུ། 2- དབྱིན་བསྒྱུར་དེབ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཤོག་ ༢༣༦ ལས་གསལ་བ་དེར་གཟིགས་རྒྱུ་དང་། དེ་བཞིན། The Chinese Version of Tripitaka, J. Takakusu, ed., Tokyo, 1922 - 23, No. 1455. P. 508 ལ་གཟིགས་རྒྱུ།

མདོ་དབྱེན་བསྒྱུར་[1] ལས། ལྷུང་བྱེད་ ༩༧ པ། "ཡང་དགེ་སློང་མ་གང་གཞོན་ནུ་མ་ལོ་ཉི་ཤུ་ལོན་ཡང་། བསླབ་པའི་ཆོས་ལ་མ་བསླབས་པར་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་ན་ལྷུང་བྱེད་དོ།། ལྷུང་བྱེད་ ༩༨ པ། ཡང་དགེ་སློང་མ་གང་གཞོན་ནུ་མ་ལོ་ཉི་ཤུ་ལོན་ཡང་། ལོ་གཉིས་སུ་བསླབ་པའི་ཆོས་ལ་མ་བསླབས་པར་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་ན། ལྷུང་བྱེད་དོ།། ལྷུང་བྱེད་ ༡༠༣ པ། ཡང་དགེ་སློང་མ་གང་ཁྱིམ་སོ་བཟུང་བ་ལོ་བཅུ་གཉིས་ལོན་ཡང་། ལོ་གཉིས་སུ་བསླབ་པའི་ཆོས་ལ་མ་བསླབས་པར་བསྙེན་པར་རྫོགས་ན་ལྷུང་བྱེད་དོ།།" ཞེས་བསྟན་པ་དང་།

བཅུ་པ། ཉི་ཧོང་གི་མཁས་དབང་ A.Hirakawa བྱ་བས། རྒྱ་ཡིག་ནས་དབྱིན་སྐད་དུ་ཕབ་བསྒྱུར་བྱས་པའི་དགེ་འདུན་ཕལ་ཆེན་སྡེ་པའི་དགེ་སློང་མའི་རྣམ་འབྱེད་[2] ལས། "ལྷུང་བྱེད་ ༩༧ པ། མཉན་ཡོད་ན། གཞོན་ནུ་མ་ལོ་ཉི་ཤུ་ལོན་ཡང་། བསླབ་པའི་ཆོས་ལ་མ་བསླབས་པར་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པ་ལ་ནི། ཡང་དགེ་སློང་མ་གང་གཞོན་ནུ་མ་ལོ་ཉི་ཤུ་ལོན་ཡང་བསླབ་པའི་ཆོས་ལ་མ་བསླབས་པར་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་ན། ལྷུང་བྱེད་དོ།།" ཞེས་པ་དང་།

ལྷུང་བྱེད་ ༩༨ པ། མཉན་ཡོད་ན། དགེ་སློང་མ་ཞིག་གིས། ལོ་གཉིས་སུ་བསླབ་པའི་ཆོས་ལ་མ་བསླབས་པར་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱས་པ་ལ་བཅས། ཡང་

1- དབྱིན་བསྒྱུར་སོ་མདོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཤོག་ ༦༨ ལས་གསལ་བ་དང་། དེ་ནས་ The Chinese Version Tribitaka, J, Takakusu, ed., Tokyo: 1922-23, No. 1427, P. 556 ལས་གསལ་བ་དེར་གཟིགས་རྒྱུ། 2- Prof. A.Kirakawa བྱ་བས་རྒྱ་ཡིག་ནས་དབྱིན་སྐད་དུ་ཕབ་བསྒྱུར་དགེ་འདུན་ཕལ་ཆེན་སྡེ་པའི་དགེ་སློང་མའི་རྣམ་འབྱེད་ Monastic Discipline for the Buddhist Nuns དབྱིན་ཡིག་དེབ་ཀྱི་ཁ་བྱང་ཅན་ Kashi Prasad Jayaswal Research Institute, Patna: 1982 ལོར་དཔར་སྐྲུན་དེབ་ཤོག་ ༣༩༩ ལས་གསལ།

དགེ་སློང་མ་གང་། ལོ་གཉིས་སུ་བསླབ་པའི་ཆོས་ལ་མ་བསླབས་པར་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་ན། ལྟུང་བྱེད་དོ།། འདིར་བསླབ་པའི་ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་བཅོ་བརྒྱད་བསྟན་པ་[1] དང་།

བཅུ་གཅིག རཱཧུལ། སུཾ་ཀྲི་ཏྱཱ་ཡན་གྱིས། ཧེན་དངོས་རྒྱ་ཆེན་རིགས་མང་པོ་ཞིག་བོད་ནས་གདན་དྲངས་ཏེ། པེ་ཊར་མངའ་སྡེའི་པཊྣའི་འགྲེམས་སྟོན་ཁང་དུ་གཅེས་ཉར་ཁོངས་ནས། དགེ་འདུན་ཕལ་ཆེན་སྡེ་པའི་དགེ་སློང་མའི་རྣམ་འབྱེད་ལེགས་སྦྱར་བྲིས་མ་དེ། Roth Gustav བྱ་བས་ཞུས་བསྒྲིགས་དཔར་སྐྲུན་ལེགས་སྦྱར་སྐད་ཀྱི་དགེ་འདུན་ཕལ་ཆེན་སྡེ་པའི་དགེ་སློང་མའི་རྣམ་འབྱེད་[2] ལས་ཀྱང་། "ལྟུང་བྱེད་ ༡༨ པ། མཉན་ཡོད་ན་དགེ་སློང་མ་ཞིག་གིས། ལོ་གཉིས་སུ། བསླབ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་མ་བསླབས་པར་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་ལ་བཅས། ཡང་དགེ་སློང་མ་གང་། ལོ་གཉིས་སུ་བསླབ་པའི་ཆོས་ལ། མ་བསླབས་པར་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་ན་ལྟུང་བྱེད་དོ།།" ཞེས་བསྟན་ཏོ།།

མདོར་ན། ད་ཡོད་སྡེ་པ་དྲུག་གི་འདུལ་བའི་ལུང་ལས་དགེ་སློབ་མའི་བསླབ་པའི་ཆོས་ལ་ཡོད་སྟ་ལྟར་ན། རྩ་བའི་ཆོས་དྲུག་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་དྲུག་སྟེ་བཅུ་གཉིས་དང་། གནས་བརྟན་སྡེ་པ་དང་། ཆོས་སྲུང་སྡེ་པ་གཉིས་ལྟར་ན། བསླབ་

1 - Akira Hirakawa, Monastic Discipline for the Buddhist Nuns (Patna: K.P. Jayaswal Research Institute, 1982), P. 303 ལ་གཟིགས་རྒྱུ་དང་། དེ་ནས་ Bhi Pa: Maha Chinese No. 98, T. 1425, Vol. XXII, P. 535a 18 - 19; Maha Sanskrit No. 98, Roth, Bhi - Vin, P. 242; Pali No. 63, Vol. IV, P. 319 [Eng. trans; SBB, Vol. XII, P.366); Dharma No. 123, T. 1428, Vol. XXII, P. 756c 8; Sarva No. 122, T. 1435, Vol. XXIII, P. 329c 16 - 17; Mula bhi No. 116, T. 1443, Vol. XXIII, P. 1006c 17. བཅས་ལ་གཟིགས་རྒྱུ། 2 - Roth, Gustav. Bhiksuni - Vinaya. Patna: K.P. Jayaswal Research Institute 1959. P. 240 ལའང་གཟིགས་རྒྱུ།

པའི་ཆོས་དྲུག་གཅིག་ཏུ་མཐུན་པ་དང་། ས་སྟོན་སྡེ་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ཡོད་སྨྲའི་སྡེ་པ་ལྟར་ན་བསླབ་པའི་ཆོས་དྲུག་ཅེས་གྲངས་མཐུན་ཡང་ནང་དོན་ཅུང་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་དང་། དགེ་འདུན་ཕལ་ཆེན་སྡེ་པ་ལྟར་ན། བསླབ་པའི་ཆོས་བཅོ་བརྒྱད་བཞེད་པས། ད་ཡོད་སྡེ་པ་དྲུག་གི་འདུལ་བའི་ལུང་ལས་དགེ་སློབ་མའི་བསླབ་པ་ལ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ཀྱང་། དགེ་སློབ་མའི་བསླབ་པའི་ཆོས་ལ་མ་བསླབས་པར་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་ན་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་བར་གཅིག་ཏུ་མཐུན་པར་གོང་གསལ་ལྟར་ཡིན་ནོ།།

མཇུག་སྡོམ།

བོད་ཀྱི་བཙུན་མ་རྣམས་ད་ལྟའི་རྒྱའི་ལུགས་ཀྱི་དགེ་སློང་མ་སྒྲུབ་པ་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་དགོས་ངེས་ཀྱི་ཆ་རྐྱེན་གཉིས་ལས་གང་རུང་གཅིག་ཞིབ་གསལ་མ་རྙེད་པའི་བར་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ལམ་གཞན་མེད་པར་མངོན། མེད་དུ་མི་རུང་བའི་ཆ་རྐྱེན་གཉིས་ནི།

༡། དགེ་སློང་ཕའི་དགེ་འདུན་ཁོ་ནས། བུད་མེད་དགེ་སློང་མ་སྒྲུབ་ཏུ་རུང་བའི་འདུལ་བའི་ལུང་གི་ཁུངས་ཞིབ་གསལ་རྙེད་ཐབས་སམ། ཡང་ན།

༢། དུས་རབས་ལྔ་པར། ཐོག་མར། རྒྱ་ཡུལ་དུ་དར་བའི་ཤྲཱི་ལངྐཱའི་དགེ་སློང་མའི་སྡོམ་རྒྱུན་གྱི་བརྒྱུད་རིམ་ད་ལྟའི་བར་ཆད་མེད་དུ་ཡོད་པའི་ཁུངས་ཞིབ་གསལ་རྙེད་ཐབས་སམ། ཡང་ན། རྒྱ་ཡུལ་དུ་གཉིས་ཚོགས་ཀྱིས་དགེ་སློང་མ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱག་ལེན་སྲོལ་གཏོད་པ་ནས་བཟུང་། ད་ལྟའི་བར་དུ་མུ་མཐུད་དེ་ཕྱག་ལེན་དུ་འཁེལ་ཡོད་པའི་ཁུངས་ཞིབ་གསལ་རྙེད་ཐབས་བཅས་འདི་གཉིས་ཡིན་པར་

སྣང་ལ། དེ་གཉིས་གང་རུང་གི་ཁྲུངས་ཞིབ་གསལ་ནམ་རྙེད་པ་ནས། དེ་དང་བསྟུན་དགེ་སློང་མ་སྒྲུབ་ཕྱོགས་གཏན་འབེབས་གནང་ཐབས་གནོན་མི་ཟ་བ་ཡོང་ངེས་སྙམ་མོ།།

ཅི་སྟེ་ངེས་མེད་གོང་གསལ་གནད་དོན་གཉིས་གང་རུང་གི་ཁྲུངས་ཞིབ་གསལ་རྙེད་ཐབས་མ་གྱུར་ཚེ། ཐུར་བོད་དུ་དགེ་སློང་མའི་སྡོམ་རྒྱུན་བྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་མེད་ཀྱང་། སྔོན་ཆེན་བོད་ཀྱི་འདུལ་འཛིན་འགའ་ཞའི་དགེ་འདུན་ཁོ་ནས། བུད་མེད་དགེ་སློང་མར་བསྒྲུབས་པའི་ལོ་རྒྱུས་དང་སྲོལ་རྒྱུན་ཡོད་པ་དེ་དག་དེང་གི་སྐབས་སུ་བསྐྱར་གསོ་བྱུབ་ཐབས་ཡོད་མེད་སྐོར་ལ་འདི་ལས་ཀྱིས་ཞིབ་འཇུག་བྱས་པའི་དཔྱད་གཞི་ཡིག་ཆ་དཔེ་དེབ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་རིང་མིན་འདོན་འཆར་ནང་དོན་གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་མེད་ལུགས་ཀྱི་འདུལ་བའི་དགོངས་དོན་ལྟར་ན། ད་ལྟར་གྱི་ཕ་ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་བུད་མེད་དགེ་སློང་མར་བསྒྲུབས་ན་ལས་འཆགས་པའི་འདུལ་བའི་ལུང་གི་ཁྲུངས་ཡོད་ཀྱང་། ཞའི་དགེ་འདུན་ཁོ་ནས་དགེ་སློང་མ་བསྒྲུབས་ན་ཉེས་མེད་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་དགེ་སློང་མར་སྒྲུབ་ཏུ་རུང་བའི་འདུལ་བའི་ལུང་གི་ཁྲུངས་མ་རྙེད་པ་གང་ལྟར་དཔྱད་གཞིའི་ཡིག་ཆའི་ནང་དོན་དང་བསྟུན་དགེ་སློང་མའི་སྲོལ་རྒྱུན་དེ། དེང་སྐབས་སུ་བསྐྱར་གསོ་མཛད་ཐབས་ཡོད་མེད་ཐབས་ལམ་གཞན་ཞིག་སྟེ། མདོར་ན། བོད་ཀྱི་རབ་བྱུང་མ་རྣམས་ཀྱིས་བསླབ་གཞི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དགེ་སློང་མའི་སྡོམ་པ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ལམ་གསུམ་པོ་འདི་གང་རུང་ཞིག་འདུལ་བའི་དགོངས་དོན་དང་མཐུན་པ་ནམ་རྙེད་པ་དེ་ནས་བཟུང་དགེ་སློང་མ་སྒྲུབ་ཕྱོགས་གཏན་འབེབས་གནོན་མི་ཟ་བ་ཡོང་རྒྱུའི་གཞི་རྟེན་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པ་ལས། དེ་མིན་དགེ་སློང་མར་བསྒྲུབས་སུ་ཟིན་ཀྱང་ཇི་ལྟར་སྨིག་རྒྱུའི་ཆུ་འཐུང་བ་ལ་སྐོམ་སེལ་མི་རུང་བ་དང་ཀུན་ནས་མཚུངས་སོ་སྙམ་མོ།། དེས་ན་སྟོན་པའི་འཁོར་རྣམ་བཞི་

ཚང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ད་དུང་ཡང་གོང་གསལ་དོན་གནད་གསུམ་ཉེད་ཐབས་ལ། འབྲེལ་ཡོད་ཀུན་གྱིས་མཐུན་འགྱུར་གྲོགས་དན་དང་བཅས་དངོས་དོན་ཇི་བཞིན་ཞིབ་གསལ་ཉེད་ཐབས་ལ་འཕྱུར་གྲུ་མཉམ་འདེགས་ཡོང་བའི་ཞེན་བསྐུལ་དང་བཅས་འདིར་སྨྲས་པ།

དུས་རབས་ལྔ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ།།
ལདྣའི་ཡུལ་ནས་རྒྱ་ཡུལ་དུ།།
དགེ་སློང་མ་ཡི་སྡོམ་པ་ནི།།
ཆུ་བོའི་རྒྱུན་ཞིག་བབ་ཡོད་ཀྱང་།།

ད་ལྟའི་བར་དུ་ཆུ་རྒྱུན་དེའི།།
ཆུ་ཀླུང་ཉམས་མེད་གང་དུ་གནས།།
རིང་མོ་ཞིག་ནས་འབད་མང་གིས།།
ཞིབ་ཏུ་བཙལ་བས་མ་ཉེད་ལ།།

ཅི་སྟེ་སྡོམ་རྒྱུན་མ་ཉེད་པར།།
དགེ་སློང་མ་ནི་བསྒྲུབས་གྱུར་ཀྱང་།།
མཁའ་ལ་ཁྲུ་ཚུར་གྱིས་རྡེག་དང་།།
སྨིག་རྒྱུའི་ཆུ་ནི་འཐུང་དང་མཚུངས།།

ཇི་ལྟར་ཀྲང་པ་འདབ་གཤོག་ཟུང་།།
ལྡན་པས་ཕུར་བསྐྱོད་ཇི་བཞིན་དུ།།
དགེ་སློང་ཕ་མ་ཟུང་ལྡན་ན།།
རྒྱལ་བསྟན་འཛིན་པའི་ཁུར་ཆེར་འགྱུར།།

ད་དུང་ཡང་ནི་སྡོམ་པའི་རྒྱུན།།
ཉེད་ཐབས་ཀུན་གྱིས་གྲོགས་དན་དང་།།

བཅས་དེ་སྣོ་ནི་རྣམ་མང་གིས།།
ཡང་དང་ཡང་དུ་འབབ་པ་རིགས།།

ཞེས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། གཞན་ཡང་། སྟོན་ཐྱིན་བོད་ཀྱི་འདུལ་འཛིན་འགའ། བོད་དུ་ཕའི་དགེ་འདུན་ཁོ་ནས་བུད་མེད། དགེ་སློང་མར་བསྒྲུབས་པ་ལ། ཚངས་སྤྱོད་ཉེར་གནས་མ་ཐོབ་པར་བསྙེན་པར་རྫོགས་རུང་བ་དང་མི་རུང་བའི་སྐོར་ལ། ཀུན་མཁྱེན་བླ་མ་གོ་རམས་པ་བསོད་ནམས་སེང་གེའི་སྡོམ་གསུམ་ཁ་སྐོང་ལས།

ཚངས་སྤྱོད་ཉེར་གནས་མ་སོང་བར།།
བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་།།
ཚངས་སྤྱོད་ཉེར་གནས་མ་ཚོགས་ནི།།
ཁོ་ནས་སྟེར་བ་གཞུང་ལས་གསུངས།།

ཞེས་ཚངས་སྤྱོད་ཉེར་གནས་མ་ཐོབ་པར་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་འདུལ་བའི་ལུང་དང་འགལ་ཞེས་འགོག་པར་མཛད་ཀྱང་། བོད་ཀྱི་འདུལ་འཛིན་ཆེན་པོ་པཎ་ཆེན་ཤཱཀྱ་མཆོག་ལྡན་གྱིས། བོད་དུ་དགེ་སློང་མར་བསྒྲུབས་པ་དང་། ལུང་དོན་དང་མི་འགལ་བའི་ལན་མཛད་དེ་ཚངས་སྤྱོད་ཉེར་གནས་མ་ཐོབ་པར་བསྙེན་རྫོགས་བྱུར་མི་རུང་བ་གསུངས་པ་ནི། མཆོག་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། ཕ་ཚོག་ལ་མི་དགོས་པར་བཞེད་པ་དང་། ཕའི་དགེ་འདུན་རྐྱང་པས། ཕ་ཚོག་ལ་བརྟེན་ནས་བུད་མེད་དགེ་སློང་མར་བསྒྲུབས་པ་ལ་ལས་འཆགས་ཀྱང་། ལས་བྱེད་པ་པོ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བའི་འདུལ་བའི་ལུང་ཡོད་པས། ཕ་ཚོག་ལ་བརྟེན་ནས་བུད་མེད་དགེ་སློང་མར་བསྒྲུབས་པའི་ལས་འཆགས་པར་འཕགས་བོད་ཀྱི་འདུལ་བའི་དགོངས་

འགྲེལ་ཚད་ཐུབ་རྣམས་ཀྱིས་སླབ་པར་མཛད་པའི་སྐོར་གྱི་དཔྱད་གཞིའི་ཡིག་ཆ་དཔེ་དེབ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་རིང་མིན་འདོན་འཆར་ལས་ཞིབ་ཏུ་མཁྱེན་འགྱུར་བཅས་ཏེ། རེ་ཞིག་མཇུག་བསྡུ་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཇི་སྐད་དུ། རིན་པོ་ཆེའི་གཏམ་གྱི་སྒྲོར་བ་ལས།

དེ་ལྟར་དོན་གྱི་གནད་རྣམས་མ་འཕྱུགས་ན།།
ཚིག་སྦྱོར་དམན་ན་ཉེས་པ་ཆུང་མོད་ཀྱི།།
རྒྱལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་གསུང་རབ་བསྡུགས་པ་ན།།
དོན་བཟང་བ་དང་ཚིག་འབྲུ་བཟང་པོ་ཞེས།།

གསུངས་ཤིང་ཤིན་ཏུ་དཀར་བའི་ཁང་བཟང་ལའང་།།
བསིལ་ཟེར་བྱེད་པའི་འོད་ཀྱིས་བྱུགས་པ་བཞིན།།
དོན་བཟང་བ་ལའང་ཡིད་འཕྲོག་ཚིག་སྦྱོར་གྱིས།།
སྤྲས་པར་གྱུར་ན་ཆེས་ཆེར་མཛེས་པར་གྱུར།།

ཞེས་ཚིག་དོན་གཉིས་ཀ་ཕུན་གསུམ་ཚོགས་པ་དགོས་པར་གསུངས་པ་ཤིན་ཏུ་མད་པ་ལགས་ཀྱང་། དཔྱད་གཞིའི་སྐད་དུ་འདིར་མདོར་བསྡུས་ཟུར་བཀོད་འདི་ལ་གོམས་ཆ་ཆུང་སྐྱོན་གྱིས་ཉོངས་པའི་ཚོགས་ཅི་མཆིས་པ་མཐའ་དག་ལ་ཐུགས་བཟོད་བས་བཟོད་པ་དང་བཅས་འཁྲུལ་བའི་མུན་པ་སེལ་བའི་སྣང་བ་ཅིས་ཀྱང་སྩལ་དུ་གསོལ་ཞེས་མི་ཕྱེད་པའི་དད་པས་ལན་བརྒྱར་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ལགས་སོ།།

ཞེས་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ལྕགས་འབྲུག་ལོད་ཟླ་ ༡ ཚེས ༡༩ ཉིན་༧དགོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གྲུ་འཛིན་གཉིས་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་རྩེ་ཕོ་བྲང་པོ་ཏ་ལར་༧རྒྱལ་མཆོག་སྐུ་ཕྲེང་གོང་རིམ་གྱི་གསེར་ཁྲིར་མངའ་གསོལ་ཞུས་ཏེ་

མི་ལོ་དྲུག་ཅུ་ཐམ་པ་འཁོར་བ་དང་། ལྕགས་སྟག་བོད་ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༤ ཉིན་ ༧གོང་ས་མཆོག་གིས་བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ལུགས་ཟུང་ཆབ་སྲིད་ཐུགས་ཁུར་བཞེས་ནས་མི་ལོ་ལྔ་བཅུ་ཐམ་པ་འཁོར་བར་བོད་འབངས་ཡོངས་ནས་བཀྲིན་རྗེས་དྲན་ཞུ་བའི་དུས་ཚིགས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་བསྟུན་ཏེ། **དགེ་སློང་མའི་འབྱུང་ཁུངས་**ཞེས་བྱ་བའི་དཔེ་དེབ་འདི་ཉིད། ཆོས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་གནས་བརྟན་སྡེ་པའི་ལུགས་ཀྱི་སྟོན་པ་བདེ་བར་གཤེགས་ནས་ལོ་ ༢༥༩༩ དང་། བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༢༡༢༧ རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་ལྕགས་འབྲུག་ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༤ དང་། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༠ ཟླ་ ༡༢ ཚེས་ ༩ བཟང་པོར་པར་དུ་བསྒྲུབ་པའོ།།

ཉམས་ཞིབ་འདིའི་དཀའ་བ་རྣམ་པ་གཉིས།

རྒྱ་ཡི་དགེ་སློང་མ་ཡི་འབྱུང་ཁུངས་སྐོར།།
གསལ་བའི་ཡིག་ཆ་རྙེད་དུ་ཡོད་པས་ན།།
དེ་ཡི་འབྱུང་ཁུངས་ཞིབ་ཚད་བྱ་རྒྱུ་ལ།།
དེ་ཙམ་ཆེ་བའི་དཀའ་རྙོག་མེད་མོད་ཀྱང་།།

ཕ་ཡི་དགེ་འདུན་ཁོ་ནས་སྒྲུབ་རུང་དང་།།
ལངྐའི་དགེ་སློང་མ་ཡི་བརྒྱུད་རིམ་གྱི།
ཁུངས་ནི་ཞིབ་གསལ་མ་རྙེད་འདི་གཉིས་ཀྱི།།
ཆེ་བའི་དཀའ་རྙོག་མུ་མཐུད་གནས་བཞིན་མཆིས།།

རྒྱ་ཡི་དགེ་སློང་མ་ཡི་འབྱུང་ཁུངས་ལ།།
སྒྲུབ་ཚུལ་ཐ་དད་སྔ་ཕྱི་རིམ་ཅན་གཉིས།།
བརྒྱ་ཕྲག་བཞི་པ་ནས་བཟུང་རྒྱ་ཡུལ་དུ།།
དང་པོར་ཕ་ཡི་དགེ་འདུན་ཁོ་ན་ལས།།

སྒྲུབ་ཚུལ་དར་ནས་ཅིང་ཅིན་བྱ་བ་ནི།།
རྒྱ་ཡུལ་དགེ་སློང་མ་ཡི་དང་པོར་གྲགས།།
དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་ད་ལྟའི་བར་དུ་ནི།།
ཕལ་ཆེར་ཕ་ཡི་དགེ་འདུན་རྐྱང་པ་ལས།།

བུད་མེད་བསྙེན་རྫོགས་སྒྲུབ་པའི་ལག་ལེན་མང་།།
འོན་ཀྱང་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་ཏུ་རུང་བའི་ཁུངས།།
ཞིབ་ཏུ་བརྩད་ཀྱང་ཇི་བཞིན་མ་རྙེད་ལ།།
ད་དུང་ཞིབ་གསལ་རྙེད་ཐབས་བརྩོན་ལ་རིགས།།

བརྒྱ་ཕྲག་ལྔ་པ་ནས་བཟུང་རྒྱ་ཡུལ་དུ།།
ལངྐཱའི་དགེ་སློང་མ་ཡི་བརྒྱུད་པ་ནི།།
ཐོག་མར་དར་ཏེ་སྒྲུབ་ཚུལ་གཉིས་པ་ལ།།
དགེ་སློང་ཕ་མ་གཉིས་ཀའི་དགེ་འདུན་ལས།།
བུད་མེད་བསྙེན་རྫོགས་སྒྲུབ་པའི་སྲོལ་ཕྱེས་ནས།།
དེ་ཡི་ཕྱག་རྒྱུན་ད་ལྟའི་དུས་ཀྱི་བར།།
རྒྱུན་མི་ཆད་པར་ཉམས་མེད་ཡོད་པའི་ཁུངས།།
ཞིབ་ཏུ་བརྟད་ཀྱང་འདི་ནས་མ་རྙེད་ལ།།
དེས་ན་བོད་ཀྱི་རབ་བྱུང་བཙུན་མ་རྣམས།།
བསྙེན་རྫོགས་སྒྲུབ་ཕྱོགས་གཏན་འབེབས་མཛད་ཐབས་སུ།།
མ་གྱུར་དངོས་དོན་ཇི་བཞིན་དེ་ལྟར་ལགས།།
ད་དུང་རྙེད་ཐབས་འབད་པས་འཚོལ་བར་སྨོན།།

ཞེས་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ།། རེ་ཞིག་རྫོགས་སོ།།

པར་བསྐྲུན་སྨོན་ཚིག

རྣམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ།།
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དཔལ་འབབས་ཀླུང་།།
ཚིག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི།།
དྲི་མ་ཡོངས་འཁྲུད་ལེགས་བཤད་བདུད་རྩི་འདི།།

དཔར་དུ་བསྐྲུན་པའི་རྣམ་དཀར་ཕུང་པོའི་མཐུས།
ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་མོ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ།
གདངས་ཏེ་རྒྱུད་ལྡིའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ།
ངེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག།

ཅེས་པ་འདི་ཡང་དེང་དུས་ཡིད་སྨུབ་ཀྱིས་རྒྱུད་བརླམས་པའི་ཀླ་ཀློའི་རྡིག་སྤྱོད་མི་བཟད་པས་གངས་ལྗོངས་ཆོས་ལྡན་གྱི་ཞིང་དུ་ཁྱབ་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིན་མོའི་སྣང་བ་ལྟར་འབར་བ་དེ་ནི་མིང་གི་ལྷག་མ་ཙམ་དུ་ཉམས་ཉེས་པར་བྱས། ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་ན་དྲུལ་ཕྲན་མཚོན་ཆ་སོགས་གདུག་པའི་གནོད་འཚེ་གྱི་གྱུའི་སྦྱོར་བ་ནི་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་དར་བ་སོགས་སྒྲོ་ཀུན་ནས་ལྡ་བདོའི་རྒྱུད་ཚོགས་མཚོ་ལྟར་བརྡོལ་བ་འདི་དག་ལྷག་མེད་དུ་ཞི་ཞིང་། བྱང་ཕྱོགས་བོད་ཁ་བ་ཅན་དུ་བསྟན་པའི་མེ་རོ་སླར་ཡང་སྔར་བཞིན་གསོས་ཏེ་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ལྗོངས་འདིར་ཡང་ཁྱབ་པའི་བཞེད་དགོངས་དྲི་མ་མེད་པ་དར་རྒྱས་སུ་འཕེལ་བ་དང་། འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ལ་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན། རྣམ་འདྲེན་ཤཱཀྱ་སེང་གེའི་རིང་ལུགས་སྒོ་ཀུན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འཕྲལ་ཡུན་ལེགས་ཚོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། ནང་བསྟན་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་བསྐྲུན་དང་བསྐྲུན་འགྱུར་གང་ལའང་སྦྱར་ཚིག་པའི་དགེ་བསྔོའི་སྨོན་ཚིག་ཏུ་ཤཱཀྱའི་དགེ་སློང་ཆོས་སྨྲ་བ་ངག་དབང་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྦྱར་བའོ།། དགེའོ།།

དཔྱད་གཞིའི་ཡིག་ཆ་ཁག

༡ སྡེ་འདུལ། ད༽ འདུལ་བ་ལུང་ཕྲན་ཚེགས།

༢ སྡེ་འདུལ། ཧ༽ དགེ་སློང་མའི་རྣམ་འབྱེད།

༣ སྡེ་འདུལ། ཧ༽ དགེ་སློང་མའི་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ།

༤ དགེ་སློང་གི་སོ་མདོ་སྡེ་འདུལ། ཅ༽

༥ གུང་ཐོ་ཆེན་མགོན་པོ་སྐྱབས་ཀྱིས་བརྩམས་པ། རྒྱ་ནག་གི་ཡུལ་དུ་དམ་པའི་ཆོས་དར་ཚུལ་གཙོ་བོར་བཤད་པ་བློ་གསལ་ཀུན་དུ་དགའ་བའི་རྣ་རྒྱན། སྡེ་དགེ་ལྷུན་གྲུབ་སྟེང་གི་ཕྱར་མ། བཞུགས་སྐར་བོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་གིས། ༡༩༨༥ ལོར་དཔར་སྐྲུན།

༦ ཐུའུ་བཀྭན་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མའི་ [༡༧༣༧-༡༨༠༢] གྲུབ་མཐའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁུངས་དང་འདོད་ཚུལ་སྟོན་པ་ལེགས་བཤད་ཤེལ་གྱི་མེ་ལོང་ལས་རྒྱ་ནག་གི་ཡུལ་དུ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ལུགས་བྱུང་ཚུལ། ༡༩༧༩ ལོར། ལྷེ་ལིར། དེ་སྔོ་ངག་དབང་དགེ་ལེགས་ཀྱིས་པར་སྐྲུན་མཛད་པ།

༧ ཚལ་པ་ཀུན་དགའ་རྡོ་རྗེས་མཛད་པ། དེབ་ཐེར་དམར་པོར་དུང་དཀར་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་མཆན་འགོད། ༡༩༨༡ ལོར་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གིས་པར་མ།

༨ མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ (༡༩༠༣-༡༩༥༡) གྱིས་མཛད་པ། སེངྒ་ལའི་ལོ་རྒྱུས་ ༡༩༨༦ ལོར། བོད་གཞུང་ཤེས་རིག་པར་ཁང་གིས་པར་སྐྲུན།

༩ ཤཱཀྱའི་བུ་མོ། ༡༩༩༨ ལོར། ཤཱཀྱའི་ཧྲེདས་འདོན་སྤེལ་བྱས་པའི་དེབ་ཆུང་།

༡༠ རྒྱའི་དགེ་སློང་ Dao - Hai ཡི་རྩོམ་ཡིག་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ།

༡༡ རྒྱའི་དགེ་སློང་ Hui-Min གྱི་རྩོམ་ཡིག་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ།

༡༢ རྒྱའི་དགེ་སློང་མ་ Heng Ching གི་རྩོམ་ཡིག་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ།

༡༣ པཱ་ལི་འདུལ་བ་ལུང་ (ཙུལླབགྒ་ ནཱ) སྐྱེ་དགུའི་བདག་མོ་བསྙེན་པར་རྫོགས་ཚུལ།

༡༤ པཱ་ལི་འདུལ་བ་ལུང་ (དགེ་སློང་མའི་རྣམ་འབྱེད་པཱ་ཙིཏྟི་ཡ། ནཱ)

༡༥ པཱ་ལི་འདུལ་བ་ལུང་པ་རི་བཱར། ནཱ)

༡༦ སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་དབྱངས་ཀྱིས་མཛད་པ། འདུལ་བའི་འགྲེལ་ཆེན་ཀུན་གསལ་པཱ་ལི་ (སམནྟཔཱསཱདིཀཱ)

༡༧ མཛད་བྱང་མི་གསལ་བ། གླིང་གི་གདུང་རབས་སུ་གྲགས་པ་དཱིཔཾས་པཱ་ལི།

༡༨ ལྷཱའི་སྟོན་བྱོན་གནས་བརྟན་མིང་ཆེན་གྱིས་མཛད་པ། གདུང་རབས་ཆེན་མོར་གྲགས་པ་མཧཱཝཾས་པཱ་ལི།

༡༩ པཱའོ་ཙའང་ [Pao-Chang] བྱ་བ་རྒྱའི་བཙུན་པ་དེས། ཕྱི་ལོ་ ༥༡༦ ནང་ ཕྱོགས་སྒྲིག་བྱས་པའི་རྒྱའི་ (ཕྱི་ ལོ་ ༡༦༡ ནས་ ༥༡༦ བར་གྱི) དགེ་སློང་མ་དྲུག་ཅུ་རེ་ལྔའི་ལོ་རྒྱུས་ལ། དགེ་སློང་མའི་རྣམ་ཐར་ [Pi-Chui-ni Chuan] དུ་གྲགས་པ་རྒྱ་ཡིག་ཏུ་ Japanese edition of the Chinese Buddhist Canon, the Taisho-Shinshu-Daizokyo, Vol. 50.

༢༠ The biographies of Bhikkhuni (Pi-chiu-ni Chuan) compiled in 516 AD by the Monk Pao-chang record the lives of sixty five Eminent Bhikkhuni for the English translation of this Texts, see Kathryn Ann Tsai, lives of the Nuns, University of Hawaii Press, 1994

༢༡ Akira Hirakawa, Monastic Discipline for the Buddhist nuns, Kashi Prasad Jayaswal Research Institute, Patna, 1982.

༢༢ Mahayana Vinaya by Bhikkhu Yen-Kiat, Wat Bhoman

Khunnarama, 323 Soi Swangaramon, Yannawa District, Bangkok, 1968.

༡༣ The Bhikkhuni order in China by D. Amarasiri Weeratne, From NIBWA Magazine Vol. 13 No. 2 Jan-March, 1992.

༡༤ Buddhist texts through the ages, by Edward Conze, Oxford.

༡༥ I.B Honer, tr, the book of Discipline, Vol. 3, Pali Texts Society, London, 1982

༡༦ The Bhikkhuni Patimokkha of the six schools, translated into English by C. Kabilsingh. Thammasat University Press, Bangkok, 1991.

༡༧ Women in Buddhism Questiona nd Answers; 1998 Bangkok.

༡༨ Bhiksuni Jampa Tsedroen, A brief survey of the Vinaya, 1992.

༡༩ སྐྱེ་དགུའི་དབག་མོ་ལུང་བསྟན་པའི་མདོ་ [Gautami - Vyakarana - Sutra] [T. 60; Vol. 1, pp. 856a - 858a];

༢༠ སྐྱེ་དགུའི་བདག་མོ་ཆེན་མོ་དགེ་སློང་མའི་མདོ་ [The Mahaprajapati Gautami - bhiksuni - Sutra] [T. 1478; Vol. XXIV, p. 945b - 947a];

༢༡ [གནས་བརྟན་སྡེ་པའི་འདུལ་བ་] Pali Cullavagga X. Bhikkhuni - Kkhandhaka, Vol. II, p. 253f (I.B.

Horner, English translation, SBB XX, p. 352ff);

༡༢ [ས་སྟོན་སྡེ་པའི་] Mahisasaka Vinaya V. 8, Bhiksuni - Dharmaka, [T. 1421; Vol. XXII, p. 185b5 190b8;

༡༣ [ཆོས་སྲུང་སྡེ་པའི་] Dharma - Gupta - Vinaya Bhiksuni skandha, [T. 1428; Vol. XXII, p. 922c6 - 923e 12];

༡༤ [གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་སྨྲའི] Mulasarvastivada - Ksudraka Vastu, [T. 1451; Vol. XXIV, p. 350b10 - 351a25];

༡༥ [གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་སྨྲའི་བོད་འགྱུར་] Peking དཔར་མ་ [Tibetan trans, Peking ed., Vol. 44, p. 161. Ne 99a, 1ff.

༡༦ The story of the ordination of Mahaprjapati Gautami and the five hundred Sakya Women is related in full in G.Roth, Bhiksuni - Vinaya, p. 4ff, Also see the references in Note 2.

༡༧ དྷིལླི། སྲིཧྲྀ། སམྤཱཡན་བྱ་བས། ༡༩༨༦ ལོར་ཨི་ལྷུང་ཞབས་ནས་དཔར་སྐྲུན་དེབ།